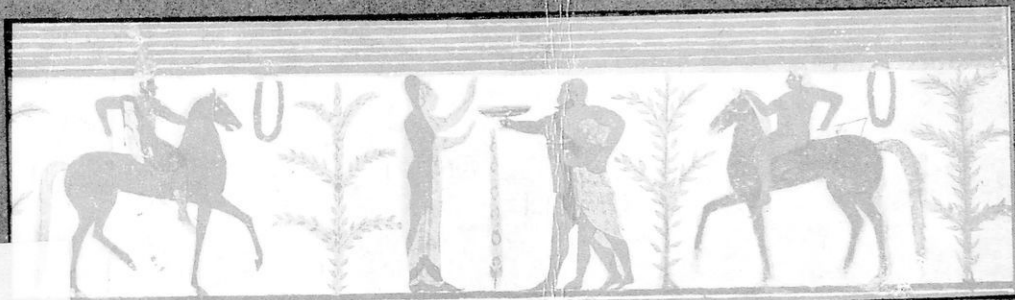


ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ



ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΑΘΗΝΑΙ 1979

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

17892

Μέ απόφαση τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως τὰ δι-
δακτικά βιβλία τοῦ Δημοτικοῦ, Γυμνασίου καί Λυ-
κείου τυπώνονται ἀπό τόν Ὀργανισμό Ἐκδόσεως
Διδακτικῶν Βιβλίων καί μοιράζονται ΔΩΡΕΑΝ.

ΑΝΑΤΙΘΙΣΤΙΚΟ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβερνήσεως τα δι-
δακτικά βιβλία του Αρχαίου Γραμματικού και Λα-
τίνου γίνονται από τον Οργανισμό Έκδοσης
Διδακτικών Βιβλίων και μοιράζονται ΔΩΡΕΑΝ.

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1979

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΗ
ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Β. ΛΥΚΕΙΟΥ

Οι έρμηνευτικές σημειώσεις και τό λεξιλόγιο μεταγλωττίστηκαν
άπό τό φιλόλογο καθηγητή Κ. ΖΑΡΡΑ.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΕΙΜΕΝΟ

1.

Regīna rosas amat. — Agricōla silvam et umbram silvārū amat. — Femina agricōlae (δτκ.) cenam parat. — Agricōla femīnam laudat. — Agricōlas Graeciae industria ornat. — Filiae agricolārū mensam corōnis¹ ornant. — Femīnae deam Vestam adōrant et aram deae rosis¹ ornant. — Bestiae in² silvis habitant. — Aquīlae bestias silvārū captant; aquīlae etiam³ gallīnis (δτκ.) insidias parant.

2.

Dum¹ spiro, spero.—Quid² paras, filia³? « Paro cenam agricōlis (δτκ.) ».—Patriam amāmus, dum¹ spirāmus; incōlae Graeciae patriam amant.—Nautae³, quid² apportātis? « Divitias patriae (δτκ.) apportāmus ».—Quid² ex⁴ fenestrā casae spectātis, puellae³? « Exspectāmus aviam ».

3.

Minerva, dea sapientiae, Attīcam amābat. — Incōlae Attīcae sapientiam amābant et deam Minervam adorābant. — Poētae deam Minervam laudābant; femīnae et puellae aras deae corōnis¹ ornābant.—Incōlae Spar-

tae ante² pugnam comam corōnis¹ ornābant et Musis (δτκ.) sacrificābant. — Diu³ in⁴ silvā ambulabāmus et bestias silvae spectabāmus. — Quid⁵ heri⁶ in⁴ casā parābas, femīna⁷? « Cenam parābam nautis (δτκ.) ». — Nautae⁷, quid⁵ apportabātis? « Divitias incōlis (δτκ.) insulārum apportabāmus ».

4. Ἰταλία καί Ρώμη.

Italia est¹ terra Eurōpae.—Italia habet² insūlas.— Sicilia est insūla Italiae.—In³ orā Siciliae est Aetna.—Aetnam ornant silvae.—Incōlae Italiae sunt⁴ agricōlae, incōlae insulārum et orārum Italiae sunt nautae.—Italia est patria poētārum.—Incōlae Italiae amābant et laudābant poētas.—Italiae (δτκ.) poētae gloriam parant.—In³ Italiā est Roma.—Vias Romae statucae ornant.—In³ viis Romae erant⁵ arae et statucae deārum.—Aras deārum filiae incolārum Romae corōnis⁶ ornābant.—Roma erat⁷ schola litterārum et doctrīnae.—Victoriae Romae (δτκ.) sunt⁴ causa gloriae.

5. Οἱ θεοί τῶν Ρωμαίων.

Romāni multos deos adorābant; in¹ numēro deōrum Neptūnus et Bacchus et Mercurius et Aesculapius erant². —Neptūnus, filius Saturni, dōmīnus aquārum erat³. —Neptūno nautae tauros et equos immolābant.—Bacchus erat deus vini et uvārum, Mercurius (erat) deus mercatūrae et eloquentiae.—Arae Mercurii erant² in viis, quod⁴ Mercurius nuntius erat³ deōrum et vias monstrābat.—Deus medicīnae erat Aesculapius; Aesculapium adorābant Romāni in templis et in lucis et ornābant aras Aesculapii multis herbis⁵ et corōnis⁵ et rosis⁵.

6. Τά ὄπλα τῶν Ρωμαίων. — Τό στρατόπεδό τους.

Romāni, popŭlus bellicōsus, armis¹ et telis¹ pugnābant. Arma Romanōrum erant galea, scutum, lorīca; tela erant pilum, gladius, sagittae. Gladii Romanōrum non² erant longi; pila erant longa.—Romani in bellis cotidie³ castra collocābant et vallo¹ fossāque⁴ firmābant. Valla alta (erant) et fossae latae erant. In castris Romāni erant tuti.

7. Ἡ Δῆλος.

Delus clara et Graecis (δελ.) cara erat, quamquam¹ erat parva. Nam² Graeci Delum patriam filii et filiae Latōnae appellābant. Filius Latōnae erat Apollo³, filia Latōnae erat Diāna. Filio Latōnae laurus cara erat; Delus plena erat laurōrum. Quoniam⁴ Apollo deus poētārum erat, etiam⁵ poētae laurum amābant et lauro⁶ comam ornābant. Diāna erat dea silvārum et sagittis⁶ bestias silvae necābat. In insŭlā Delo clarum templum erat. Incōlae Athenārum quotannis⁷ in⁸ insŭlam Delum navigābant et in templo filium Latōnae adorābant.

8. Ὁ Ρωμύλος.

a) Romŭlus et Remus Romam aedificavērunt.—Romŭlus Remum necāvit, quod¹ Remus muros novi oppīdi vituperavērat.—Quamquam² Romŭlus Remum necavērat, tamen³ fortŭna Romŭlo (δελ.) secunda erat; nam⁴ multos popŭlos bello⁵ armisque⁶ superāvit et terram finitīmam occupāvit et oppīda expugnāvit.—Numerus feminārum in novo oppīdo parvus erat. — Itaque⁷ Romŭlus Romānis (δελ.) femīnas dolo⁵ parāvit.—

Sabīnos enim⁸ et Sabīnas et filias Sabinōrum, popūli finitīmi, ad⁹ ludos publīcos invitāvit, et inter¹⁰ ludos Romāni filias Sabinōrum raptavērunt. — Quoniam¹¹ Romāni Sabīnas raptavērant, Sabīni contra¹² Romānos bellum¹³ paravērunt¹³.—Sed¹⁴ filiae Sabinōrum discordiam populōrum placavērunt et amicitiam inter¹⁰ popūlos conciliavērunt.

b) Cur¹ Remum necavisti, Romūle? «Remum necāvi, quod² muros novi oppīdi vituperavērat».— Quomōdo³ femīnas popūlo (δτκ.) paravistis, Romāni? «Sabīnos et Sabīnas et filias Sabinōrum ad ludos invitāvīmus et inter ludos filias raptavīmus».— Cur¹ Sabīnas raptavistis, Romāni, quamquam⁴ popūlum finitīmum ad ludos publīcos invitaverātis? «Sabīnas raptavīmus, quod² femīnae non⁵ erant in novo oppīdo ».

9. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιῶτες τοῦ πρὶν ἀπὸ τῆ μάχης τῆ Ζάμα.

Hannibal¹ ante² pugnam anīmos Poenōrum his³ verbis³ inflammāvit:

« Quoniam⁴ patria in magno pericūlo est, vos⁵ convocāvi. Nisi⁶ fortīter⁷ pugnabītis, Romāni popūlos Afrīcae superābunt et campos vicosque⁸ patriae vastābunt. Popūlus Romānus nunc⁹ multis terris¹⁰ impērat. Sed non imperābit etiam Afrīcae, si¹¹ fortīter pugnabītis et patriam ex¹² pericūlo liberabītis. Ego¹³ post¹⁴ pugnam impavīdos laudābo et donābo, ignāvos vituperābo et castigābo. Pugnāte igītur¹⁵ fortīter, Poeni, et pro¹⁶ arā focoque dimicāte! Liberāte patriam ex¹² pericūlo! Si¹¹ patriam ex¹² pericūlo liberaverītis, gloriam vobis¹⁷ parabītis. Si Romānos auxilio¹⁸ deōrum superaverīmus et

fugaverimus, in aris hostias immolabimus et deos celebrabimus ».

10. Οἱ ἀρχαῖοι Λατίνοι.

a) Latium terra Italiae erat, inter¹ Etruriam et Campaniam sita². Prisci incōlae Latii erant Latīni, agricolae industrii. Habitābant in amplis et frugifēris campis sedulāque³ industriā agros arābant. In pascūis multa habēbant⁴ armenta. Itaque⁵ copia frumentōrum et armentōrum divitiae Latinōrum erant. Nam aurum et argentum ignorābant. Domicilia erant parva et lignea, sed apud⁶ domicilia horti pomifēri erant.

b) Pii et probi viri erant prisci incōlae Latii, et poētae Romāni justum ānimum priscōrum Latinōrum laudavērunt. Libēri¹ culpā¹ malitiāque¹ habēbant² sedūlam et tranquillam vitam atque³ in singūlis pagis deis pulchra templa aedificābant. In aris deōrum et deārum sacra dona et crebras hostias sacrificābant. Domīnus deōrum Latīnis Janus erat; inter deas Diānae summa⁴ erat gloriā et potentia.

11. Ὁ Πάτροκλος.

a) Graeci decem¹ annos² cum³ Trojānis bellābant. Cunctos Graecos Achilles⁴, cunctos Trojānos Hector⁵ gloriā⁶ belli superāvit. Achilles amīcus Patrōcli erat. Quod⁷ Agamemnon⁸, summus Graecōrum, amīcum Patrōcli verbis⁹ et facto⁹ violavērat, Achilles copias suas¹⁰ ex proelio revocavērat et a¹¹ copiis¹¹ ceterōrum Graecōrum separavērat¹¹. Itaque Hector Graecos fugāvit et in¹² castra propulsāvit.

b) Tum¹ Patrōclus amīco: « Oro te² » inquit³ « ut⁴

proelium renōves atque Trojānos propulses et fuges, ne⁵ Hector castra nostra expugnet et navigia cremet ». Tum¹ Achilles: « Cum⁶ Agamemnon » inquit³ « me⁷ verbis et facto violavērit, copias meas ex proelio revocāvi et a cetēris copiis Graecōrum separāvi. Cum⁶ juravērim, lacrimae Graecōrum me non placābunt. Sed honestum pulchrumque est misēros amīcos ex belli pericūlo servāre. Itaque tu⁸ ad⁹ pugnam festīna proeliumque renōva! Deos orēmus¹⁰, ut⁴ Graecis victoriam parent. Sed oro te², ut⁴ copias ex proelio revoces, si¹¹ Trojānos fugavēris. Satis¹² est castra Graecōrum ab¹³ adversariis liberavisse et copias Trojanōrum fugavisse. Trojam non expugnābis ».

c) Sed Patrōclus, cum¹ Trojānos ex castris propulsavisset et fugavisset, copias suas incitāvit, ut² oppīdum Trojam expugnārent. Hector, Priāmi filius, cum³ Patrōclum spectāret, advolāvit et hastā⁴ suā⁴ virum incautum necāvit. Hector Patrōclum non⁵ necavisset⁵, si⁶ Patrōclus copias ex proelio revocavisset⁶. Utīnam⁷, Patrōcle, amīco obtemperavisses⁷ et proelium in campo vitavisses!

12. Ὁ Κικιννάτος.

Cum¹ vita rustīca antīquos Romānos valdē² delectāret, multi viri in agris habitābant, ut³ auxilio⁴ servōrum agros arārent.

Etiam Cincinnātus, vir multis⁵ victoriis⁵ clarus, in villā suā habitābat et agros arābat. Aliquando⁶ nuntii Romanōrum ex oppīdo ad Cincinnātum festinavērunt et virum belli perītum oravērunt, ut³ patriam ex belli pericūlo liberāret. Nuntii nuntiavērunt: « Aequi co-

pias nostras pugnā⁷ superavērunt et Romam oppugnant. Desperarēm⁸, nisi⁹ abs¹⁰ te auxilium exspectarēm⁸ ». Cincinnātus nuntiis obtemperāvit et ad oppidum festināvit, ut³ cum¹¹ adversariis bellāret. Cum¹² Aequos fugavisset, Cincinnāto satis erat patriam liberavisse; ad aratrum et ad tauros suos remigrāvit, ut³ cum¹³ servis suis denū¹⁴ agros arāret.

13. Οἱ Ρωμαῖοι.

Patria Romanōrum fuit Italia. — Romāni semper¹ bellicōsi fuērunt.—Utīnam² semper etiam humani et justī fuissent! — Etiam alii³ popūli Italiae bellicōsi erant, sed Romāni cunctos audaciā⁴ superavērunt. — Magna erat audacia et constantia Romanōrum. — Jam⁵ pueros arma delectābant; pilis⁶ et gladiis⁶ pugnābant. — Viris magnum gaudium erat in castris esse et cum⁷ adversariis dimicāre. — Gloriā⁸ belli clari fuērunt Scipio⁹, Marius, Sulla, Pompejus, Caesar¹⁰.—Si bellum non erat, Romāni agros arābant et sedūli agricolae erant. — Etiam littēras Romāni amavērunt. — Ex numēro poētārum Vergilium, Horatium, Ovidium nomināmus. — Inter¹¹ viros doctos¹² eloquentiā⁸ clarus fuit Cicēro¹³.

14. Ζεὺς καὶ ἄνθρωποι.

Juppiter¹ incōlas terrae aliquando² interrōgat: « Estisne³ contenti⁴ fortunā vestrā? ». Sed nec⁵ nauta nec⁵ agricolā neque⁵ reliqui incōlae terrae fortunā suā contenti erant. « Mea vita » inquit⁶ agricolā « injucunda est, cum⁷ plena sit molestiārum; utīnam⁸ pro⁹ agricolā nauta essem! Si nauta ero, navigābo in longinquam terram et comparābo magnas divitias ». « Mea vita » in-

quit nauta «semper est misēra, cum⁷ nunquam¹⁰ navigaverim sine¹¹ pericūlis; utīnam⁸ pro nautā essem agricōla! Si agricōla ero, apud¹² meos libēros semper ero vitaeque mea erit tuta a¹³ ventis et undis». Tum¹⁴ deus: «Eritis contenti fortunā vestrā. Sed si semel¹⁵ benignus fuēro, postea¹⁶ non ero. Tu, nauta, esto agricōla: tu, agricōla, esto nauta». Unus¹⁷ antea¹⁸ fuerat nauta, nunc¹⁹ erat agricōla; alter¹⁷ antea fuerat agricōla, nunc erat nauta. Sed paulo²⁰ post²⁰ et nauta et agricōla clamant: «Utīnam contenti fuissēmus fortunā nostrā! Beāti fuīmus olim²¹, nunc sumus misēri. Sed jure²² sumus misēri, cum⁷ fortunā bonā non contenti fuerīmus ».

15. Οἱ ἀρχαῖοι Γερμανοί.

Germania, Germanōrum patria, olim terra aspēra fuit cum¹ multis fluviis, magnis silvis, latis agris et campis. Oppīda antīquis Germānis deerant; in vicis aut² in agris habitābant aut² intra³ silvas domicilia collocaverant. Aedificia lignea et plerumque⁴ parva erant; ornamentum aedificiis deerat.

Et viri et femīnae magnā figurā⁵ erant; oculoi erant caerulei, capilli rutīli. Viris jucundum erat proeliis⁶ et bellis⁶ interesse⁶, quod⁷ gloriae cupidī erant et pericūla amābant. Honestum erat multos adversarios necavisse. Multum⁸ etiam in silvis erant, ut⁹ ursos, lupos, apros aliasque¹⁰ bestias necārent; saepe¹¹ a domiciliis abērant et cum popūlis finitīmis bellābant. Viri, qui¹² audaciā¹³ clari et belli perīti erant, copiis praeerant¹⁴; in proelio amīcis¹⁵ adērant¹⁵. Viros, qui¹² bello non interērant, cuncti ignāvōs vocābant.

16. Ὁ στρατός τῶν Ρωμαίων.

Exercitus Romānus semper fortiter pugnābat; sed saepe superātus et fugātus est; non superātus esset¹, si² viri belli perīti exercitui praefuissent. — Romāni collocābant equitātum plerumque³ in cornibus exercītūs; ad⁴ Cannas, ubi⁵ Romāni a⁶ Poenis superāti et fugāti sunt, equitātus Romānus in dextro cornu, equitātus sociōrum in sinistro cornu collocātus erat. Equitātui Poenōrum Maharbal⁷ praeerat, peditatui Hannibal. — Etiam ad⁴ lacum Trasimēnum exercitus Romānus a⁶ Poenis superātus et fugātus est. Post⁸ pugnam in oppīdo Romanōrum magnus erat luctus; constantia autem⁹ senātūs Romāni mira fuit.—Nisi¹⁰ equi strepītu¹¹ armōrum perturbāti essent, Romāni impētum equitātūs Helvetiōrum sustentavissent¹². Etiam currus¹³ exercituum Britannōrum exercitibus Romānis saepe periculōsi fuērunt. — Constantia magistratuum Romanōrum et audacia virōrum impavidōrum saepe exercītūs Romānos ab¹⁴ interītu servāvit. Aliquando¹⁵ exercitus Romānus in magno pericūlo erat. Sed P.¹⁶ Decius Mus¹⁷, qui¹⁸ cum aliis magistratibus exercitui praeerat, exercitum ex pericūlo liberāvit. Itaque et ab⁶ exercītu et a⁶ senātu laudātus est, quod¹⁹ exercitum ab¹⁴ interītu servāvit.

17. Ἐπιδρομή τῶν Γάλλων. — Κάμιλλος.

Cum¹ Camillus exsilio² multātus esset, Roma rebus adversis³ multos annos⁴ vexāta est. Galli enim in platiem Galliae Cisalpīnae⁵ intravērant. Viri et specie⁶ magnā et magno anīmo⁶ erant, sed sine⁷ disciplinā pugnā-

bant. Jam oppīda Etruscōrum occupavērant. Etrusci in re dubiā fidem Romanōrum frustra imploravērunt.

Ad⁸ Alliam—non procul⁹ a Romā—totum fere¹⁰ diem in acie dimicātum est¹¹. Romāni fugāti sunt. Solum¹² Capitolium, ubi praesidium erat, servātum est. Species Romae erat misēra, dies fuit ater: res publicā¹³ Romāna in summo pericūlo erat. Spes auxilii parva erat. Tandem¹⁴ fortunā rei publicae Romānae¹⁵ secunda fuit. Camillus enim ex exsilio revocātus patriam ex pernicie servāvit.

18. Κίμβροι καί Τεύτονες.

a) Cimbri et Teutōni popūli Germaniae erant. Olim¹ agri Germaniae fecundi non erant. Cum² numērus incolārum magnus esset, Cimbri et Teutōni cum³ cunctis rebus suis ex patriā emigravērunt et in Galliā nova domicilia occupavērunt. Gallia Cisalpīna erat provincia rei publicae Romānae. Advēnae erant viri novā specie et mirā acie⁴ oculōrum et saevo vultu⁴ et magnā audaciā⁴; nullam⁵ rem magis⁶ amābant quam⁷ proelia et pericūla. Equitātus Cimbris et Teutōnis deerat; peditātus⁸ pugnābant. Exercitibus viri bellicōsi et valīdi praeerant. Adventu⁹ Germanōrum non modo¹⁰ incolīs Galliae, sed etiam¹⁰ senatui et magistratibus Romānis magnus metus parātus est; pernicies rei publicae adesse videbātur¹¹.

b) Pōstquam¹ Romāni multis² proeliis² ab³ exercitu Germanōrum superāti sunt, Marius, vir rei bellīcae⁴ perītus, exercitui Romāno praefuit et rem publicā⁴ Romānam ab⁵ interītu servāvit. A³ Mario exercitui Teutonōrum in Galliā, deinde⁶ copiis Cimbrōrum in Italiā per-

nicies parāta est. Res publica Romāna et magistrātūs⁷ Romāni magno metu⁸ liberāti sunt. Post⁹ victorias gaudium popūli Romāni permagnum erat; copiae Marii post⁹ redītum a³ senātu multis rebus pretiōsis¹⁰ donātae sunt; Marius ipse¹¹ pater¹² patriae appellātus est.

Reliquiae superāti exercītūs Cimbrōrum et Teutonōrum in Germaniam remigravērunt.

19. Κασσάνδρας μαντεία.

« Stultum est, Trojāni, sperāre, quamdiu¹ Helēna rapta² habitat intra³ muros nostros. Quoties⁴ jam ego rogāvi, ut⁵ imperio divīno obtemperarētis. Sed semper frustra⁶ orabamīni, semper mea verba repudiabantur. Utinam⁷ vestra consilia mutantur! Utinam meis verbis obtemperētis! Frustra immolātis hic⁸ deis. Frustra tam⁹ pugnabātur⁹. Frustra pugnātur¹⁰ pro¹¹ puēris et femīnis. Frustra necabuntur multi Trojāni ante¹² muros. Jam provideo¹³ incendium oppīdi et interītum incolārum Trojae. Jam video¹⁴ copias adversariōrum ante¹² muros. Utinam¹⁵ nunquam¹⁶ nostrum oppīdum expugnaretur! Sed expugnabitur, incōlae necabuntur, frustra femīnae lacrimābunt et obsecrābunt adversarios ne¹⁷ necentur, ne¹⁷ priventur carā vitā¹⁸ ».

20. Ὁ Ἀσκληπιός.

Roma olim molestā pestilentia¹ vastabātur. In rebus adversis² oracūlum interrogātur. « Aesculapius » inquit sacra dei ministra « deus medicōrum est. Si³ inimico anīmo⁴ adversus⁵ Romānos erit, nullis remediis¹ morbus levabitur; si amico anīmo⁴ erit, ex pericūlo Romāni servabuntur. Si⁶ Aesculapius auxilium suum op-

p̄ido vestro negāret⁶, alios deos frustra implorarētis⁷. Sed Aesculapius auxilium suum non negābit, si imperio divīno obtemperab̄itis. Praeclārum templum dei est in opp̄ido Epidauro. Inde⁸ deus navigio⁹ in insūlam¹⁰ vestram Tiberīnam¹⁰ apportētur¹¹; ibi¹² deo sacrificia parentur¹¹. Postrēmo¹³ templum Aesculapii in insulā aedificētur¹¹».—Praeter¹⁴ templum in insulā Tiberīnā situm¹⁵ Aesculapio alia templa erant aut¹⁶ in lucis aut¹⁶ ad¹⁷ aquas. Aegri in templum portabantur, ibi a¹⁸ deo sanabantur. Gallus, nuntius diēi, Aesculapio immolabātur.

21. Ὁ Δούρειος ἵππος.

Graeci paene¹ decem annos² frustra Trojā oppugnābant. Tandem³ Ulixes⁴, rex⁵ Ithācae, qui⁶ propter prudentiam suam Minervae valde placēbat, Graecos convocāvit et incitāvit, ut⁷ dolum adhibērent. «Popūlo⁸ Trojanōrum armis⁹ non nocēmus» inquit; «dolum adhibeāmus¹⁰! Itāque consilio meo parēte! Magnum equum ligneum aedificab̄imus et alvum equi viris¹¹ armātis¹¹ compleb̄imus et in navigiis nostris apud¹² propinquam insūlam Tenēdum exītum rei expectab̄imus. Utīnam consilium meum vobis¹³ placeat!» Cum¹⁴ consilium viri callīdi Graecis placēret, equum ligneum auxilio Minervae aedificavērunt et viris strenuis complevērunt; deinde¹⁵ ad¹⁶ insūlam Tenēdum navigavērunt et in orā latēbant.

22. Θάνατος τοῦ Λαοκόοντα.

Equus ligneus non diu latuit, sed Trojānis mirum aspectum praebuit et initio¹ cunctos perterruit. Multis viris multisque femīnis placuit ex opp̄ido in campum festināre, ut² equum spectārent. Alii³ effigiem equi timē-

bant et silēbant, alii³ suos admonēbant, ut² simulacrum in oppīdo collocārent. Tum⁴ Laocoon⁵, minister deōrum, cum⁶ filiis advolāvit et Trojānos admonuit, ut² equum delērent. « Timeo » inquit « ne⁷ patriae nostrae⁸ ab⁹ equo Graecōrum pericūlum immineat. Verbis meis fidem habēte: equus deis nostris displīcet. De¹⁰ patriā nostrā bene¹⁰ merebītis¹⁰, si equum delebītis. Sed si equum conservaverītis, dolebītis, et multae feminae interītum virōrum et filiōrum deflēbunt ». Sed Laocoon frustra Trojānos a¹¹ consilio deterrēre studuit et jussu¹² Minervae cum⁶ filiis suis morsibus¹³ hydrārum necātus est.

23. Γάιος Μούκιος Σκαιβόλας.

a) Cum¹ Porsenna, rex² Clusii, Romam oppugnāret, Romāni valde terrīti sunt, et magistrātūs timēbant, ne³ oppīdum expugnarētur et delerētur. Tum C⁴. Mucius Scaevōla bene de patriā suā meruit. A⁵ Scaevōla enim⁶ et (ab⁵) amīcis Scaevōlae consilium⁷ habitum est⁷, quomōdo⁸ Porsenna consilio⁹ prohibēri et Roma impētū Porsennae liberāri posset¹⁰. In consilio adulescentūlis placuit. « Unus¹¹ ex nobis¹² in castra adversariōrum intret¹³ et Porsennam necet¹³! Tantā audaciā¹⁴ adversarii bello¹⁵ deterebuntur¹⁵ ». Metu¹⁴ poenae et supplicii a¹⁶ consilio suo non deterrītus¹⁶ Mucius in castra adversariōrum intrāvit et virum pretiōsis vestimentis¹⁷ ornātum necāvit. Non autem Porsennam, sed scribam Porsennae necāverat.

b) Tum Porsenna colloquium cum¹ Mucio habuit. In colloquio Mucius magnā audaciā² fuit. A Porsennā interrogātur, quis³ esset; Mucius: « Romānus » inquit « sum; C. Mucius nomīnor. Te⁴ necāre in anīmo habui⁵; falsā specie⁶ deceptus⁷ scribam necāvi. Doleo, quod⁸ frustra scri-

ba necātus est; tu⁹ ab aliis necabēris. Nam cruciātus et supplicium a Romānis non timentur, si patriam liberāre in anīmo habent». Pericūlo⁶ terrītus et irā⁶ inflammātus rex¹⁰ imperāvit, ut¹¹ tormenta apportarentur et Mucius vexarētūr. Mucius autem «Cruciātu⁶» inquit «non terrear» et dextram in flammam arae injēcit¹² et cremāvit. Tantā audaciā¹³ Mucii Porsenna a bello Romanōrum deterrītus est.

24. Ὁ Ἄννιβας.

Hannībal, filius Hamilcāris, jam¹ juvēnis exercitui Carthaginiensium praefuit et cum² Romānis diu³ bellāvit. Magna est gloria belli Hannibālis; primus⁴ erat peditum et primus equitum; Hannibālem sui milītes et cives amābant, Romāni et socii Romanōrum timēbant. Copiis Romanōrum consūles praeerant. Unus⁵ ex consuli-bus Scipio erat. Hannībal, cum⁶ a Scipiōne superātus esset, iram civium et odium hostium vitāvit et in aliēnas terras migrāvit; postrēmo⁷ hospes Prusiae, regis Bithyniae, erat. Sed Romāni etiam senem timēbant et delēre studēbant. Propterea⁸ Hannībal venēno⁹ se ipse necāvit¹⁰.

25. Ὁ Ρωμαϊκός θρίαμβος.

Juppīter, frater Neptūni, summus¹ deus Romanōrum, a Romānis pater deōrum hominumque appellabātur. In monte Capitolīno oppīdi Romanōrum Juppīter praecīlarum templum habēbat. Imperatōres Romāni, qui² triumphābant, cum³ militibus ad⁴ templum summi dei comēabant. Ad currum triumphatōris equi albi alligāti erant. Ante⁵ currum reges hostium superatōrum⁶, catēnis⁷

onerāti, pedibus⁸ migrābant, post⁹ currum triumphantis filii (migrābant); tum¹⁰ totus¹¹ exercitus apparēbat: pedītes et equītes erant. Et imperātor et milītes a civibus laeto clamōre¹² salutabantur. Imperātor in templo summi dei sacrificābat; milītes frumento et vino et pecuniā donabantur; reges et duces populōrum superatōrum⁶ necabantur.

26. Οἱ Γράκχοι.

Ti¹. Gracchus et C². Gracchus fratres erant. Mater Gracchōrum erat Cornelia, filia Scipiōnis Africāni, mulier magnā dignitatē³. Gracchi tribūni⁴ plebis erant. Magno amōre⁵ patriae et libertātis, magnā fortitudīne⁵, magnā auctoritatē⁵ apud⁶ plebem eminēbant. Ut⁷ misēram condiciōnem plebis levārent, novas leges rogāvērunt⁸. Sed leges Gracchōrum patrībus⁹ non placēbant, quod¹⁰ dominationi patrū periculōsae erant. Itaque patres Gracchos delēre studēbant. Et revēra¹¹ fratribus misēram mortem paravērunt.

27. Λόγος Ρωμαίου δημάρχου.

Plebs pars popūli Romāni erat. Plebi Romānae tribūni plebis praeerant. Mult. tribūni bene de plebe Romānā meruērunt.

Postquam¹ plebs Romāna diu² legibus sevēris³ patrū vexāta est, unus ex tribūnis plebis in contiōne hanc⁴ oratiōnem⁴ habuit⁵. «Conditio nostra» inquit «misēra est. Duris legibus³ et molestā dominatione³ patrū plebs Romāna vexātur. Fecundae regiōnes Italiae plebi negantur, quamquam tota natio Romanōrum has⁶ regiōnes occupāvit. Quod⁷ fame³ vexāmur, valetūdo se-

num et mulierum, juvenum et virginum mala est. Severitas dominationis patrum plebi Romanae causa seditionis erit. Itaque iterum⁸ ex urbe in Sacrum montem emigremus et plebem a⁹ patribus separemus!»

Postquam¹ oratio habita est, universa plebs orationem laudavit, et magna pars civium ex urbe in Sacrum montem emigrare in animo habuit¹⁰. Sed precibus¹¹ et promissis¹¹ patrum ira plebis placata est.

28. Ἡ ἀρπαγή τῆς Ἑλένης ἀπό τόν Πάρι.

a) Antiquis temporibus¹ Trojanorum, gentis Asiae, rex erat Priamus. Priamus filium habebat, cui² nomen erat Paris, juvenem magnam pulchritudine³ corporis. Paris aliquando⁴ per⁵ mare Aegaeum⁶ in Graeciam navigavit, ut⁷ Menelaum, regem Spartaee, visitaret. Sparta erat caput terrae Lacedaemoniorum. Menelaus uxorem habebat nomine⁸ Helenam. Uxor Menelai non solum Lacaenas, sed cunctas mulieres pulchritudine⁹ corporis superabat.

b) Cum¹ rex aliquando ab² urbe Spartam abesset, Paris Helenam oravit, ut³ navem suam spectaret. Sparta ad flumen Eurotam sita erat⁴. Helena, Paridis voluntati obtemperans, cum⁵ hospite ad flumen migravit, ubi⁶ navis Trojanorum in portu erat. Postquam nautae Helenam in navem portaverunt, regina dona a Paride apportata spectabat. Interm⁷ Paris nautis imperavit, ut³ ex portu fluminis in mare apertum⁸ navigarent. Ita⁹ Paris Helenam fraude¹⁰ et dolo¹⁰ raptavit et jus hospitii violavit. Hoc¹¹ scelus Paridis poeta Homerus in carminibus suis commemorat.

29. Ρωμαῖοι ποιηταί.

Romāni antīquis temporībus¹ laudabīli² amōre patriae et agricultūrae erant et fertīles agros auxilio fidelium servōrum arābant. Itaque Cato, scriptor Romānus, civībus suis salutaria praecepta de³ agricultūrā dedit⁴; sed opēra Catōnis magis⁵ utilia quam⁶ suavia erant. Artes et littērae Augusti demum⁷ aetāte¹ in urbe Romanōrum florēbant, postquam tristia et turpia bella civilia termināta sunt.

In numēro insignium poētārum Vergilius et Horatius et Ovidius fuērunt. Carmīna Vergilii carminībus Homēri similia sunt: bellum et proelia his⁸ poētis communia sunt. Etiam Horatius illustris poēta est et animos omnium mortalium etiam nunc delectat. Ovidii carmīna, quae⁹ carminībus Vergilii et Homēri dissimilia sunt, brevi tempōre¹ vobis¹⁰ nota et jucunda erunt.

30. Ἰταλία.

Italia, magna p̄aeninsūla, inter mare Tyrrhēnum et mare Adriaticum patet.—Jugum Apennīni paene totam p̄aeninsūlam montībus¹ et collībus¹ implet.—Sed circa² Padum flumen magna planities est.—Ibi³ urbes celēbres sitae sunt: Mediolānum, Cremōna, Verōna.—In hac⁴ planitie acria proelia inter Romānos et Gallos et Carthaginienses et Germānos fuērunt.—Copiis equestrībus⁵ Carthaginensium planities secunda⁶ erat.—Itaque copiae pedestres⁷ Romanōrum ibi³ ab equitātu Carthaginensium superātae sunt.—Nam equi Carthaginensium acres et celēres erant.—In equestri⁸ ad Ticīnum proelio⁸ consul Scipio vulnerātus et celēri⁹ auxilio⁹ filii

ab¹⁰ interītu servātus est.—Etiam prope¹¹ Romam, urbem celēbrem, caput Italiae, magna planities est.—Ad litus maris Tyrrhēni campi palustres sunt; itāque aēr ibi salūber non est.

31. Καρχηδώννα.

Carthāgo erat colonia Tyriōrum. Carthāgo a Didōne, virgīne prudenti et audāci, in litōre Afrīcae aedificāta est. Vetēres incōlāe Carthagīnis diu nautae audāces, mercatōres prudentes, agricōlāe diligentes, homīnes felīces erant. Navībus suis¹ etiam in Siciliam et in Hispaniam navigavērunt et magnam partem fertilium terrārū occupavērunt. Sed in rebus secundis² superbi, in rebus adversis³ non constantes erant et de⁴ fortūnā desperābant. Itāque a Romānis, popūlo modesto et constanti, post bella vehementia superāti sunt. Carthāgo, vetus aemūla Romae, solo aequāta est⁵, quod⁶ Cato senex semper cives suos admonēbat, ut⁷ Carthāgo delerētur.

32. Ὁ Τρωϊκός πόλεμος.

In Trojāno litōre castra Graecōrum non procul¹ ab urbe Trojā erant. In castris erant naves Graecōrum. Ante² vetēra moenia magnae et celēbris urbis Trojae multos annos³ et aestāte⁴ et hiēme⁴ pugnabātur⁵. Ibi⁶ audax Diomēdes cum Aenēā et deā Venēre pugnābat, ibi Paris cum Menelāo, ibi Patrōclus cum Sarpedōne, fidēli socio Trojanōrum. Ibi Trojāni pugnābant, quamdiu⁷ discordia fortium ducum Agamemnōnis et Achillis erat.

Post⁸ decem annos urbs a Graecis expugnāta est. Vetēres poētae multa narrānt de⁹ expugnatiōne Trojae, de equo ligneo et ingenti magnitudīne ejus¹⁰, de terri-

hīli incendio urbis, de crudēli caede incolārum, de morte regis Priāmi, de servitudīne Hecūbae et filiae et divītum quondam¹¹ et feliciū, jam¹² autem paup̄rum et infeliciū feminārum Trojae.

33. Οἱ Πέρσες.

Antiquissimis temporibus¹ Persae fortiōres et bellicosiores erant quam² cet̄eri omnes Asiae popūli.—Cyrus, vir fortissimus et prudentissimus, Persas imperio³ Medōrum, gentis multo⁴ infirmiōris et ignaviōris, liberaverat et conditor ingentis regni Persārum fuit.—Cyrus unus ex nobilissimis regibus fuit. Vehementissimo impetu⁵ omnes hostes, velut⁶ Lydos et Babylonios, populos multo⁴ nobiliores et potentiōres, superavit.—Brevissimo⁷ tempōris spatio⁷ regnum Persārum amplissimum fuit, et reges Persārum divitissimi et potentissimi fuerunt omnium regum Asiae.—Persae non modo cum populis Asiae bellaverunt, sed etiam cum gentibus aliārum terrārum.

Paulatim⁸ autem Persae divitiis⁹ et luxuriā⁹ imbeliores et molliōres facti sunt¹⁰.—Diu Graeci, qui¹¹ in litore Asiae et in Eurōpā habitābant, pro libertate patriae cum Persis pugnavērunt.—Quamquam Persae ampliore numero¹² militum Graecos superābant, tamen¹³ exercitūs Graecōrum multis proeliis¹⁴ victōres fuerunt; nam Graeci constantiōres erant et imperio¹⁵ ducum fortiōrum parēbant.

34. Οἱ μάχες τῶν Ἑλλήνων στό Μαραθῶνα, στίς Θερμοπύλες, Σαλαμίνα καί Πλαταιές.

Nihil¹ est clarius quam² pugna ad Marathōnem, ubi³

Miltiādes multo⁴ minōre exercītu⁵ copias pedestres et equestres Persārum fugāvit et paene delēvit.—Quid⁶ pulchrius et honestius est quam² certamīna in Thermo-pylis? Ibi⁷ Leonīdas, vir fortissīmus et generosissīmus, qui⁸ minīmo exercitui praeerat, vehementissīmos impētūs multo⁴ majōris exercītūs Persārum diu sustinuit. Sed cum omnībus comitībus vitam efflāvit⁹. Nam homo pessīmus, nomīne¹⁰ Ephialtes, prodītor patriae suae, Persis (δαρ.) viam per montes monstravērat, ut¹¹ Graecis interītum parārent.

Nulla¹² pugna nobilior erat quam² pugna navālis¹³ ad Salamīnem. Ibi⁷ commūnis classis Graecōrum multo⁴ majōri classi hostium dolo⁵ Themistōclis, viri prudentissīmi, et celerrīmo omnium navium impētū⁵ maxīmam cladem parāvit. — Quid⁶ illustrius fuit quam² proelium ad Plataeas? Ibi⁷ exercītus Lacedaemoniōrum et Atheniensium, qui⁸ optīmis ducībus, Pausaniae et Aristīdi, parēbat, maxīmum exercītum Persārum superāvit et fugāvit et paene delēvit.

35. Διάλογος.

A l e x a n d e r. Salve¹, amīce! Ubi² heri³fuisti? ad te meavēram, ut⁴ tibi librum monstrārem, qui⁵ mihi a patre meo donātus est, sed abēras. Pater tuus mihi: « i-gnōro » inquit « ubi filius meus sit ».

P a u l u s. Doleo, quod⁶ āfui. Avus meus me invitaverat, ut⁴ hortum suum et fructūs arbōrum spectārem.

A. Quam⁷ felix tu es! Ego avum non habeo, qui⁸ mei memor sit⁸.

P. Quid⁹ inest in libro tuo? Si tibi jucundum est, ex libro tuo mihi et fratrībus meis recīta!

A. Libenter¹⁰ vobis recitābo. Itaque vos oro, ut⁴ cras¹¹ sub¹² vesp̄erum in villā patris mei adsitis. Aderitisne¹³?

P. Aderimus; nihil nobis jucundius est. Nihil magis¹⁴ nos delectat quam¹⁵ fabūlae et historiae et dicta sapientium virōrum. Sed cur non statim¹⁶ mihi recitas?

A. Si id¹⁷ tibi gratius est, libenter¹⁰ tibi obtemperābo; tu autem memoriā tene¹⁸; quod¹⁹ tibi recitābo! Unus ex septem²⁰ sapientibus, qui²¹ Bias appellabatur: «Omnia mea» inquit «mecum²² porto».—Socrātes: «Melior pars nostri» inquit «immortālis est» et «Conscientiā est vox deōrum in nobis» et «Nemo²³ vestrum, si peccaverit, beātus erit».—Solo exclamavit: «Nemo nostrum ante mortem beātus nomināri potest²⁴».—Pythagōras: «Amīcus» inquit «alter ego est».—Maecēnas autem in testamento suo Augusto, imperatōri Romāno, mandavit: «Horatii ut²⁵ mei memor es!» Satisne²⁶ recitāvi?

P. Gratiam tibi habeo²⁷, quod⁶ mihi jam hodie ex libro tuo recitavisti. Magnum gaudium mihi paravisti. Sed si me amas, librum tuum mihi commōda, ut⁴ unā²⁸ cum²⁸ fratribus meis me fabūlis²⁹, quae³⁰ in libro sunt, delectem! Nos omnes gratiam tibi habebimus et tui memōres erimus. Commodabisne librum?

A. Commodābo; ecce³¹ liber meus! Vale³²!

P. Vale, optīme amīce!

36. Ὁ Ἀννίβας ἐνθαρρύνει τοὺς στρατιῶτες του.

Hannibal, clarissimus ille Poenōrum imperator, cum¹ Alpium montes altissimos superavisset, militum animum² hac oratione³ confirmavit².

«Vidētis, milites fortissimi, Italiam illam, domīci-

lium hostium nostrorum. Galli, incōlae harum regiōnum, socii amicitiaeque nostri erunt: hi nobis omnes res necessarias praebēbunt; hi erunt hostes acerrīmi Romanōrum illōrum improbōrum. Urbes opulentae, Roma ista, caput ipsum, et opes urbis illīus praeda vestra erunt. Haec omnia in manibus vestris sunt. Romāni ipsi in maximo sunt timōre. Vos ipsi expugnavistis Saguntum, oppidum illud firmissimum, superavistis Pyrenaeos illos montes, victōres fuistis Gallōrum: etiam victōres eritis Romanōrum illōrum ».

37. Κατιλίνας. — Κικέρων.

Catilīna homo improbissimus fuit. Ejus consilia rei publicae Romānae perniciosā erant. Nam in animo habēbat magistrātus Romānos necāre et pro¹ iis ipse rem publicam Romānam administrāre et populum cum sociis suis expilāre. Sed Cicēro, qui² illo anno³ consul erat, consilio⁴ et fortitudīne suā⁴ eum ita⁵ terruit et coërcuit, ut⁵ consilia ejus irrita essent. Catilīna, postquam frustra Cicerōnem necāre temptāvit, ex urbe Romā evāsit⁶, ut⁷ in Etruriā copiis amicōrum praeesset. Sed superātus et ipse in proelio necātus est. Socii autem ejus, qui⁸ in urbe erant, jussu⁹ Cicerōnis necāti sunt, quamquam¹⁰ nonnulli¹¹ nobiles Romāni vitam eōrum servāre studērant.—Eundem Cicerōnem, qui optīme de patriā suā meruerat, postea cives accusavērunt, quod¹² cives Romānos necavisset, eumque relegavērunt. Sed jussu⁹ eorundem Romanōrum brevi¹³ in patriam revocātus est.

Idem Cicēro miserrimum exitum vitae habuit. Nam jussu Antonii, qui ei inimicus erat et eum timēbat, ne-

cātus est. Mēmoriam autem ejus usque ad¹⁴ nostram aetātem homīnes servavērunt.

38. Κροῖσος καὶ Σόλων.

a) Croesus, rex Lydōrum, in urbe Asiae habitābat, cui nomen erat Sardes. Hic rex, cujus divitiae erant ingentes, tantam potentiam, tantasque opes habēbat, ut¹ fama ejus in omnībus terris et apud² omnes gentes maxīma esset. Itāque non modo amīci et hospītes, quos multos semper habent divītes, sed etiam peregrīni saepe in illā urbe erant, ut³ opes illīus spectārent.

b) Aliquando¹ Solo Atheniensis, quem Graeci inter septem² sapientes numeravērunt, apud Croesum fuit, cujus hospes erat, et rex imperāvit, ut³ ei (δτκ.) omnes divitiae regiae monstrarentur. Deinde⁴ a Croeso interrogātus est, quis felicissīmus omnium homīnum esset. Ille: «Tellus Atheniensis» inquit «meā sententiā⁵ felicissīmus fuit; nam ei (δτκ.) boni et probi libēri erant et pro⁶ patriā pugnans vitam efflāvit». Tum⁷ Croesus: «Quid?» inquit «Egone tibi felicissīmus esse non videor?⁸» Et Solo: «Res humānae» inquit «cadūcae sunt et saepe mutantur. Quid incertius est quam⁹ opes et divitiae? Pauci homīnes usque ad¹⁰ ultīmum diem vitae fidis amīcis, tranquillo anīmo, bonā valetudīne delectantur. Itāque nemo ante mortem a me beātus nominabitur». Haec verba Solōnis Croeso, qui magnā¹¹ erat superbiā¹¹, non placuērunt, et rex sapientiam illīus parvi¹² aestimāvit. Sed paulo post¹³ fortūna regis ita¹⁴ mutāta est, ut¹⁴ ipse de¹⁵ felicitāte suā dubitāret.

c) Illis temporībus¹ rex Persārum erat Cyrus, de quo supra² sermo fuit. Cyri potentia tanta erat, ut³

omnes gentes, quibuscum⁴ bellābat, superāret. Croesus, cui magna potentia Cyri displicēbat, bellum parāvit et cum magno exercītu in agros Persārūm intrāvit. Sed Cyrus exercītum Croesi superāvit et urbem Sardem expugnāvit. Croesum vero⁵ ipsum cremāre cogītans in rogo collocāvit. In eo⁶ stans⁷ Croesus ter⁸ Solōnis nomen exclamāvit. Tum Cyrus interrogāvit Croesum, quis Solo esset et cur auxilium ejus implorāret. Et Croesus: «Auxilium» inquit «Solōnis non implorāvi; sed memor eram verbōrum sapientissīmi illīus viri, quae memoriae meae⁹ mandāvi⁹: Nemo ante mortem a me beātus nominabitur». His verbis¹⁰ perturbātus Cyrus Croesum pericūlo, in quo erat, liberāvit eumque orāvit, ut¹¹ amīcus suus esset. Sed regnum suum Croesus non recuperāvit.

39. Φιλοπατρία Σπαρτιάτισσας.

Nuntius quidam Lacedaemonius, qui ex pugnā in urbem properavērat, muliēri, cujus quinque¹ filii in acie necāti erant, interroganti, quid de² bello nuntiāret, filiōrum mortem nuntiāvit. Tum illa: «Non hoc» inquit «te interrogāvi, sed illud tu mihi nuntia, utrum³ nos hostem superaverīmus, an³ ab eo superāti simus». Is cum⁴ praeclāram victoriam Lacedaemoniōrum et cladem hostium nuntiavisset, mulier pro⁵ suo erga⁶ patriam amōre: «Vos» inquit «dei immortāles, laudo, quod⁷ patriam servavistis; filiōrum mortem quamquam⁸ est acerbissīma, aequo⁹ tamen animō⁹ tolerābo».

Tantus amor patriae in Lacaenārum animis erat.

40. Μερμήγκι καί τζιτζίκι.

Formīca diligenter¹ et prudenter² frumentum ae-

stāte³ collegērat⁴, ut⁵ hiēme³ cibum habēret. Sed cicāda de futūro tempōre non cogitavērat. Itāque cum⁶ hiems esset, non habēbat, unde⁷ nutrirētur, et formīcam rogāvit, ut⁵ sibi cibum impertīret. Illa autem: « Quid impedīvit » inquit « quomīnus⁸ aestāte³ cogitāres de futūro tempōre? Quibus negotiis⁹ impedīta eras? » Cicāda ad haec verba respondit: « Cantāvi in agris et in campis; tu vocem meam, qua¹⁰ omnes delectāvi, non audivisti? » Cum⁶ haec verba cicādae audivisset, formīca: « Audīvi » inquit « vocem tuam; sed cum⁶ te monērem, ut⁵ laborāres, consilio meo non oboedivisti. Qui consilio prudentium non oboedivērit, jure¹¹ puniētur. Qui aestāte³ de futūro tempōre non cogitavērit, hiēme³ jure¹¹ esuriet. Cibus tibi a nobis non impertiētur ».

41. Αἰείας.

Cum¹ Graeci decīmo² anno³ belli Trojam dolo⁴ expugnavissent, urbs incendio delēta est, incōlae necāti, femīnae vinctae et in Graeciam transportātae sunt, ut⁵ servīrent. In numēro eōrum Trojanōrum, quos dei servavērunt, fuit Aenēas, filius Venēris, vir fortissīmus et prudentissīmus. Is jam initio⁶ consilia et facinōra Parīdis nunquam⁷ probavērat et cum¹ sensisset, quantā⁸ esset injuria hujus viri, optavērat et suasērat, ut⁵ bellum finirētur. At⁹ cum¹ hoc consilium repudiātum esset, neque¹⁰ laborībus neque¹⁰ vulnerībus fatigātus omnībus proeliis interfuērat et cum ipso Achille pugnavērat.

Tum¹¹ fugā⁴ vitam servāvit et tantā¹² fuit pietāte¹², ut¹³ patrem senem umēris suis ex urbe portāret. Cum cetēris Trojānis, qui ex clade servāti erant, postea in Italiam venīt ibique¹⁴ novam patriam reppērit.

42. Ὁ Ὀδυσσεύς καί οἱ Σειρήνες.

Cum¹ Ulixes insulae² Sirēnum appropinquāret, divīnae illae virgīnes in litōre, quod mirā³ florum copiā³ vestītum erat, sic⁴ cantābant:

«Navίγα huc⁵, Ulixes, clarissίme rex, cujus laude terrae et maria complēta sunt. Carmίna nostra sunt dulciōra quam mēl. Omnes curae, etiamsi⁶ gravissίmae sunt, leniuntur carminibus nostris³. Advōla; invitāmus et rogāmus te. Nos omnia scimus. Audies de laboribus periculisque belli Trojāni; cantabίmus de incendio Trojae, quo³ illi labōres finīti sunt. Oboedi et audi, ut⁷ omnes nautae nobis oboediēbant ».

Sic⁸ Sirēnes cantābant. Et oboedivisset Ulixes, nisi⁹ vincūlis¹⁰, quibus³ in nave religātus erat, impedītus esset.

43. Τό Ρωμαϊκό κράτος.

a) Rei publicae Romānae initio¹ unus vir praeerat, qui rex appellabātur. A duōbus fratribus Roma aedificāta est, a Romūlo et Remo, anno septingentesίμο quinquagesίμο tertio² ante³ Christum³ natum³. Post mortem Remi Romūlus primus rex Romanōrum fuit. Septem reges Romāni fuērunt: primus erat Romūlus, secundus Numa Pompilius, tertius Tullus Hostilius, quartus Ancus Marcius, quintus Tarquinius Priscus, sextus Servius Tullius, septίmus Tarquinius Superbus. Romāni, postquam dominatiōne⁴ regum se liberavērunt anno quingentesίμο decίμο² a⁵. Chr.⁵ n.⁵, duos consūles creavērunt, qui⁶ rem publicam Romānam administrārent⁶. Brutus et Collatīnus primi consūles fuērunt. Praeterea⁷ multi alii magistrātūs erant: censōres, prae-

tōres, aedīles, quaestōres, tribūni plebis. Romāni, ut⁸ imperium amplificārent, cum omnībus ferē⁹ Italiae popūlis bellavērunt. Tria bella Romāni cum Samnitībus gessērunt¹⁰. Duo consūles, Decii, pater et filius, alter bello¹¹ Latinōrum¹², alter bello¹¹ Samnitium¹² pro patriā pugnantes vitam efflavērunt. Ab¹³ anno ducentesīmo sexagesīmo sexto a⁵. Chr⁵. n⁵. tota ferē⁹ Italia Romānis parēbat.

b) Tria bella inter Romānos et Carthaginienses erant, quae Punīca appellantur. Secundo bello Punīco¹ (ab² anno ducentesīmo duodevicesīmo usque ad³ ultimum annum ejusdem saecūli) Romāni primis quattuor pugnis a Poenis superāti sunt. Post tertiam cladem unīus viri prudentiā⁴ et constantiā⁴ res publicā Romāna servāta est, Fabii Maxīmi dictatōris. Eōdem bello¹ tres Scipiōnes diversis⁵ temporībus⁵ summam⁶ imperii⁶ tenēbant: duo⁷, qui fratres erant, in Hispaniā cum Carthaginiensībus pugnavērunt et ambo in pugnā necāti sunt; tertius⁸ ex iis Hannibālem, qui per⁹ quīndēcim annos victor¹⁰ Italiam occupātam tenuerat, in Africā superāvit (anno ducentesīmo secundo a. Chr. n.) et hac victoriā⁴ bellum septendēcim annōrum finīvit. Tertio bello Punīco¹ Carthāgo a Romānis delēta est; urbs septendēcim dies¹¹ noctesque¹¹ flagrābat anno centesīmo quadragesīmo sexto. Eōdem anno¹ etiam Corinthum, opulentissīmam urbem Graeciae, Romāni delevērunt.

c) Cum duōbus popūlis Germaniae, Cimbris et Teutōnis, Romāni duodēcim annos¹ bellavērunt. Illi, postquam omnes exercītūs Romānos fugavērunt et agros vastavērunt totamque Galliam occupavērunt, duōbus atrocissīmis proeliis a Romānis superāti sunt annis² cen-

tesimo secundo et centesimo primo. His duabus pugnis multa milia hominum necata sunt.

d) Ultimo¹ ante Christum natum saeculo¹ res publica Romana tribus bellis civilibus² vexata est. Anno sexagesimo tertio¹ Cicero fortitudine³ et prudentia³ nefaria consilia Catilinae oppressit⁴. Ab anno duodesagesimo Caesar, qui anno undesagesimo consul fuerat, septem annos cum Gallis bellavit. Caesar initio sex, deinde octo, postrimo⁵ decem legiones habuit. Potentia Caesaris tanta erat, ut⁶ rex esse videretur⁶; id civibus displicuit. Itaque anno quadragesimo quarto conjurati⁷ eum viginti tribus³ vulneribus³ necaverunt. Post Caesaris mortem per duodecim annos bellum civile inter Octavianum, heredem Caesaris, et Antonium fuit. Sed anno tricesimo primo Antonius ab Octaviano pugna navali⁸ superatus est. Ab illo tempore imperium Romanum uni viro paruit, qui imperator appellabatur. Augustus primus imperator Romanorum fuit. Imperatores per quingentos septem annos imperio Romano praeerant (ab anno tricesimo primo ante Chr. n. usque ad annum quadingentesimum septuagesimum sextum post⁹ Chr.⁹ n.⁹). Hoc anno populi Germaniae ultimum imperatorem, cui nomen erat Romulus Augustulus, imperio¹⁰ privaverunt.

44. Τί λέγει ἡ σκιά τοῦ Ἑκτορα πού ἐμφανίστηκε μπροστά στόν Αἰνεΐα.

Aeneas in somnis¹ supra² caput suum videt Hectorem, quem Achilles necaverat turpibusque vulneribus³ laceraverat. Erat autem Hector eadem specie⁴, qua tum⁵ fuerat. «Quid⁶» inquit «jaces, mi⁷ amice, in lecto nihil

metuens? Jam ex illo equo ligneo, quem in arce constituistis, Graecōrum fortissīmi in urbem ruunt, jam ruit in urbem a⁸ litōre multitūdo hostium. Saevient in hac urbe, dum⁹ eversa erit et templa ejus incensa erunt. Utīnam ne¹⁰ ligneum illud monstrum in arce a¹¹ vobis constitūtum esset¹⁰! Utīnam ne¹⁰ templa fronde³ et florībus³ ornavissētis¹⁰! Nunc levitas vestra punītur, laetitiae in dolōrem convertītur. Tu vero¹², vir fortissīme, nondum¹³ ad infēros descendes. Te dei immortāles elegerunt, ut¹⁴ deos patrios serves et in novā urbe constituas. Mandant tibi, ut in terrā longinquā oppīdum novum aedifices. Comprehende igitur simulacra deōrum et ex incendio serva!» His verbis¹⁵ admonītus, Aenēas somno¹⁶ solūtus est. Statim¹⁷ arma induit; jam enim ingens clamor et armōrum sonītus audiebantur.

45. Προφητεία τοῦ Νηρέα.

Cum¹ Paris Helēnam per mare abducēret, Nereus irā² incensus haec praedīxit: «Haec mulier, quam nunc in patriam tuam addūcis, a Graecis reducētur. Utīnam Menelāus te cum³ muliēre infīdā in mari deprehendisset et necavisset! Nunc vero non tu solum puniēris, sed etiam patria tua puniētur. Cum⁴ multum diuque armis⁵ conflixerītis⁴, urbs illa clarissīma, quam Priāmus regit et tam multi reges ante Priāmum rexērunt, evertētur. Nondum intellexisti veritātem oratiōnis meae; cum intellexēris eam, clades vestra nullis lacrimis⁵ avertētur. Utīnam ne⁶ navem tuam in Graeciam direxisses⁶! Utīnam ne⁶ jus hospitii a te neglectum et contemptum esset!» Sic Nereus monēbat. Sed Paris monentem contemnēbat eique aures non praebēbat.

46. Λόγος τοῦ Καίσαρα.

Cum¹ Ariovistus, rex Suebōrum, Romānis bellum indixisset et copias suas adducēret, milītes Romāni ita² perteriti sunt, ut² Caesar hanc oratiōnem apud³ eos habēret :

« Jam diu bellum geritis, milītes; meis auspiciis⁴ copias Helvetiōrum magno proelio⁵ vicistis. Vincēre igitur scitis, si fortis imperātor vos ducit. Itaque nescio, cur nunc tantus timor anīmos vestros occupaverit. Metuitisne⁶, ne⁷ a Germānis vincamini? Optatisne, ut⁸ nobis a senātu auxilia mittantur, priusquam⁹ proelium cum Germānis committāmus? Hostes non multitudīne, sed fortitudīne milītum vincuntur. Magnae ignaviae¹⁰ vos arguo, quod¹¹ ipsum aspectum Germanōrum metuitis. Sed anīmus vobis restituētur, si audiveritis, quod vobis dicam : hi Germāni non fortiōres sunt quam ei, quos C.¹² Marius vicit. Vinci igitur possunt¹³ et vincuntur, credite mihi ! ».

Hac oratiōne ita² anīmos milītum acuit, ut² omnes postēro die¹⁴ pugnam poscērent et summā fortitudīne¹⁵ proelium committērent. Hostes ab eis victi sunt.

47. Ὁ Βίαις.

Bias unus ex illis septem sapientibus fuit, quorum nomīna antiquis temporibus¹ clarissima erant, quia² sapientiā³ omnes homīnes superāre videbantur. Bias habitābat in urbe Priēnā, quae in Cariā sita erat⁴. Cum⁵ aliquando hostes hanc urbem cepissent, omnes cives ex urbe fugērunt et multas res secum⁶ asportavērunt. Bias a nonnullis admonitus est, ut⁷ idem faceret neque

hostibus omnes res suas permittēret. Tum ille: « Omnia mea » inquit « mecum⁶ porto ».

48. Ἡ δικαιοσύνη τοῦ Αὐγούστου.

Augustus aliquando a Vedio Polliōne ad¹ convivium invitātus erat. Cum² jam accubisset, accīdit³, ut unus ex Vedii servis vas frangēret crystallinum. Statim⁴ in piscinam rapi eum jussit Vedius et objici muraenis⁵. Sed puēro, cui vas exciderat, contigit⁶, ut ex manibus eōrum evadēret, qui eum comprehendērant. Confūgit ad Augustum, id unum⁷ petens, ne⁸ piscibus⁵ objicerētur, sed alio modo⁹ interficerētur. Augustus, dolore¹⁰ et misericordiā¹⁰ motus¹¹: « Tu » inquit « omnino¹² non interficiēris; vobis¹³ autem, servi, praecipio, ut¹⁴ vasa omnia crystallina frangātis piscinamque compleātis ».

49. Ὁ Τυρταῖος.

Messenii bello¹ victi² a Lacedaemoniis jugum servitūtis durae cum³ indignatiōne tolerābant. Cum⁴ occasio deficiendi data esset⁴, illud jugum dejecerunt. Lacedaemonii, cum⁵ belli finem facere non possent⁵, oraculum⁶ Delphicum consulere⁶ consilium cepērunt⁷. Consulētibz hoc oraculum⁸ editum est⁸: « Athēnis⁹ dux petendus est. Graves clades accipiētis, nisi ducem arcessiveritis Athēnis⁹ ». Oboediverunt oraculo nec frustra¹⁰ ducem¹¹ ab¹¹ Atheniensibus petiverant¹¹. At¹² qualem accepērunt! Poētam claudum reique militaris¹³ ignarum, cui nomen erat Tyrtaeus. Primo¹⁴ igitur putābant se deceptos vel ignominiā¹⁵ affectos esse¹⁵. Sed paulo post sententiam mutaverunt. Carminibus¹⁶ enim Tyrtaei tam alācres facti sunt¹⁷ ad pugnandum et vincendum, ut¹⁸ praecla-

rissimam victoriam parerent. Ita Messeniōrum potentia concussa¹⁹ et bellum felicissime²⁰ confectum est.

50. Ἡ ἀσέβεια τοῦ Ἀγαμέμνονα πρὸς τὴν Ἄρτεμιν καὶ ἡ τιμωρία του.

Agamemnon cum¹ ad Aulīdem morarētur, venāri solēbat. Aliquando in luco, ubi² Diāna venāri solēbat, venātus est. Cum¹ autem cervam pulcherrimam, quae Diānae sacra erat, interfecisset, valde³ gavīsus est. « Ne⁴ Diāna quidem⁴ » inquit « arcu⁵ sagittisque⁵ melius⁶ uti potest ». Dea irāta⁷ a⁸ rege, qui talia dicere ausus erat, poenas⁸ repetīvit⁸. Subīto⁹ enim tanta tranquillitas maris consecūta est, ut¹⁰ classis egrēdi non posset.

Prīncipes hac re perterrīti Calchantem vatem consultērunt, quis deus Graecis irascerētur. Is primum, cum¹¹ iram regis veritus verum profitēri non auderet, tacuit. Denīque¹² cum¹ Achilles pollicītus esset se eum tutatūrum esse: « Diāna » inquit « Agamemnōni irascitur, cum¹¹ cervam sacram interficere ausus sit. Is nisi Iphigenīam, filiam suam, deae immolavērit, ventum¹³ secundum¹³ non nanciscētur ». Tum rex : « Tu » inquit « Calchas, mihi mala nuntiāre soles. Quis suam filiam immolare audēbit? Ego id non faciam ». Denīque autem a principibus coāctus filiam cum matre arcessīvit.

51. Ὁ Λεωνίδας.

Leonīdas, rex Lacedaemoniōrum, ad Thermopylas profectūrus erat¹. Ephōris, cum² nimis³ parvas copias ab eo duci dixissent, hoc respondit: « Satis⁴ magnas duco ad id, quod actūrus sum⁵ ». Illi interrōgant: « Nonne⁶ in anīmo habes⁷ victoriam parere? Num⁸ aliud consi-

lium cepisti? » At ille: « Specie⁹ » inquit « proficiscor, ut¹⁰ barbāros ab adītu ad fines nostros prohibeam; revēra¹¹, ut¹⁰ moriar pro Graeciā ». Castris¹² vero ad Thermopŷlas posītis¹² ita suos allocūtus est: « Barbāros adesse scitis; non licet nobis tempus in consultatiōnibus consumēre: jam igītur aut moriendum est nobis¹³ aut vincendi sunt barbāri ».

52. Θάνατος τοῦ ὑπάτου Αἰμιλίου στή μάχη κοντά στίς Κάννες.

Anno¹ a. Chr. n.² ducentesīmo sexto decīmo¹ Aemilius et Terentius consulātū³ fungebantur. Gerebātur tum bellum cum Hannibāle Poeno. Ad⁴ Cannas Terentius invīto collēgā⁵ copias in aciem edūxit. Secūtus est Aemilius, ne⁶ collēgam desereret. Primo equestre proelium⁷ fuit. Equītes Romāni pulsi terga vertērunt. Deinde copiae pedestres manum conseruērunt⁸. Ne⁹ ii quidem⁹ rem bene gessērunt¹⁰. Romanōrum ii, quibus Aemilius praeerat, aliquamdŷu¹¹ impētum sustinuērunt. Postrēmo consūle gravīter vulnerāto hi quoque¹² fusi sunt. Lentūlus tribūnus¹³ militum cum¹⁴ praetervēhens equo¹⁵ sedentem in saxo consūlem vidisset, his verbis¹⁶ eum allocūtus est: « Adhuc¹⁷ tibi, Aemili, vires supersunt et ego te tuēri possum. Cape igītur hunc equum, ne hanc pugnam morte¹⁶ consūlis fatālem facias ». At ille respondit: « Ego non jam¹⁸ convalescam; tu, Lentūle, sequere cetēros, ne⁶ utrumque nostrūm¹⁹ hostes opprīmant. Romae²⁰ hortāre senatōres, ut²¹ urbem muniant et praesidiis¹⁶ firment ». Dum²² ita colloquuntur²², jam hostes adsunt²³. Consūlem obruunt telis¹⁶, Lentūlum ex eōrum manibus erīpit equus.

53. Ὁ ὄρκος τοῦ Ἀννίβα.

Hamilcar, pater Hannibālis, in Hispaniam imperator profecturus¹ Carthagīne² deis immortalibus sacrificavit. Quae³ sacrificatio dum⁴ conficiebatur, ad aram stans ex filio quaesivit⁵, num⁶ secum in bellum proficisci cuperet. Hannibal id libenter⁷ accēpit atque multis blanditiis patrem consecravit, ne⁸ dubitaret ducere. « Faciam » inquit Hamilcar « quod oras, mi⁹ fili, si fidem mihi dedēris, quam postulo. Hanc aram tenens jura te nunquam amicum populi Romāni futurum esse! » Hoc jusjurandum Hannibal puer novem annorum patri dedit ac¹⁰ per¹¹ totam vitam tam¹² fideliter¹³ conservavit, ut¹² nemo unquam¹⁴ Romānis infestior fuerit.

54. Ὁ Ἀμίλκας στήν Ἰσπανία.

Anno¹ a. Chr. n. ducentesimo tricesimo septimo Hamilcar in Hispaniam missus est, ut² ibi cum bellicosissimis gentibus bellaret. Is in Hispaniam secum duxit Hasdrubālem, juvenem illustrem, cui propter³ praeclaram indolem filiam suam in matrimonium dedērat, et Hannibālem filium, puerum novem annorum. Mare transgressus Hamilcar magnas res secundā fortunā⁴ gessit: bellicosissimas gentes subēgit, permulta oppida cepit, magnas opes collēgit magnumque et fortem exercitum sibi comparavit. Jam bellum Romānis indicere meditabatur, cum⁵ subito⁶ mortuus est: nono anno¹ postquam in Hispaniam venērat, adversus⁷ bellicosam gentem Vettōnum pugnans cecidit.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ

1. — 1 ἀφαιρετικ. τοῦ ὄργάνου = μέ + αἰτιατ. — 2 in μέ ἀφαιρετικ. σημαίνει στάση σέ τόπο = σέ (μέσα σέ) + αἰτιατ. — 3 καί (προσθετικός).

Rosa, ae. — amo. — silva, ae. — umbra, ae. — cena, ae. — paro. — laudo. — Graecia, ae. — orno. — filia, ae. — mensa, ae. — corōna, ae. — dea, ae. — Vesta, ae. — adōro. — ara, ae. — bestia, ae. — habito. — aquila, ae. — capto. — gallina, ae. — insidiae, arum.

2. — 1 ὄσο (χρόνο). — 2 τί; — 3 κλητική. — 4 ex μέ ἀφαιρετικ. = ἀπό + αἰτιατ.

Patria, ae. — incolā, ae. — nauta, ae. — apporto. — divitiae, arum. — fenestra, ae. — casa, ae. — specto. — puella, ae. — exspecto. — avia, ae.

3. — 1 ἀφαιρετικ. τοῦ ὄργάνου = μέ + αἰτιατ. — 2 ante + αἰτιατ. = πρὶν ἀπό + αἰτιατ. — 3 γιά πολύ καιρό (χρόνο) — 4 in μέ ἀφαιρετικ. = σέ (μέσα σέ) + αἰτιατ. — 5 τί; — 6 χθές — 7 κλητική.

Sapientia, ae. — Attica, ae. — ara, ae. — Sparta, ae. — pugna, ae. — coma, ae. — Musa, ae. — sacrificio. — ambulo. — insula, ae.

4. — 1 εἶναι. — 2 ἔχει. — 3 in μέ ἀφαιρετικ. σημαίνει στάση σέ τόπο = σέ + αἰτιατ. — 4 εἶναι — 5 ἦταν (πληθ.) — 6 ἀφαιρετικ. τοῦ ὄργάνου = μέ + αἰτιατ. — 7 ἦταν (ἐνικ.).

Eurōpa, ae. — ora, ae. — agricōla, ae. — poēta, ae. — laudo. — gloria, ae. — via, ae. — statua, ae. — littērae, arum. — doctrīna, ae. — victoria, ae.

5. — 1 in μέ ἀφαιρετκ. = σέ + αἰτιατ. (μέσα σέ) — 2 ἦταν (πληθ.) — 3 ἦταν (ἐνικ.) — 4 γιατί, ἐπειδή. — 5 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου = μέ + αἰτιατ.

Romānus, i. — multus, a, um. — deus, i. — numērus, i. — Saturnus, i. — aqua, ae. — immōlo. — taurus, i. — equus, i. — vinum, i. — uva, ae. — mercatūra, ae. — eloquentia, ae. — monstro. — medicina, ae. — templum, i. — lucus, i. — herba, ae.

6. — 1 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου = μέ + αἰτιατ. — 2 δέν — 3 κάθε μέρα, καθημερινά. — 4 atque (= καί) fossa (ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου).

Arma, ōrum. — telum, i. — pugno. — sagitta, ae. — longus, a, um. — bellum, i. — castra, ōrum. — collōco. — vallum, i. — fossa, ae. — firmo. — altus, a, um. — latus, a, um. — tutus, a, um.

7. — 1 quamquam = ἔν καί — 2 γιατί — 3 Ἀπόλλων. — 4 ἐπειδή — 5 καί (προσθετικός) — 6 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου = μέ + αἰτιατ. — 7 κάθε χρόνο. — 8 in μέ αἰτιατ. = σέ + αἰτιατ.

Clarus, a, um. — Graecus, i. — carus, a, um. — parvus, a, um. — Latōna, ae. — appello. — plenus, a, um. — laurus, i. — neco. — navīgo.

8. — a) — 1 γιατί. — 2 ἔν καί. — 3 ὅμως. — 4 γιατί — 5 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου = μέ + αἰτιατ. — 6 atque (= καί) armis (ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου). — 7 γι' αὐτό. — 8 γιατί. — 9 ad μέ αἰτιατ. = σέ + αἰτιατ. — 10 inter μέ αἰτιατ. = μεταξύ. inter ludos = κατά τή διάρκεια τῶν ἀγώνων. — 11 ἐπειδή. — 12 contra μέ αἰτιατ. = ἐναντίον. — 13 bellum paro = ἐτοιμάζομαι γιά πόλεμο. — 14 ἀλλά.

Roma, ae. — aedifico. — murus, i. — novus, a, um. — oppidum, i. — vitupĕro. — secundus, a, um. — popŭlus, i. — supĕro. — terra, ae. — finitimus, a, um. — occŭpo. — expugno. — dolus, i. — Sabīnus, i. — Sabīna, ae. — ludus, i. — publicus, a, um. — invito. — raptō. — discordia, ae. — placo. — amicitia, ae. — concilio.

b) — 1 γιατί; — 2 γιατί, ἐπειδή. — 3 μέ ποιό τρόπο, πῶς. — 4 ἔν καί — 5 δέν.

Neco. — filia, ae.

9. — 1 Ἀννίβας. — 2 ante μέ αἰτιατ. = πρὶν, πρὶν ἀπό + αἰτιατ. 3 his verbis = μ' αὐτά τά λόγια. — 4 ἐπειδή. — 5 σᾶς. — 6 ἄν δέν. — 7 γενναῖα. — 8 atque vicis. — 9 τώρα. — 10 δοτική πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμεν. στό imperat. — 11 ἄν. — 12 ex μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτιατ. — 13 ἐγώ. — 14 post μέ αἰτιατκ. = μετά + αἰτιατ. (ἐπειτα, ὕστερα). — 15 λοιπόν. — 16 pro μέ ἀφαιρετκ. = γιά + αἰτιατ. (ὕπερά-σπιση). — 17 σέ σᾶς τοὺς ἴδιους. — 18 μέ τῇ βοήθεια.

Anĭmus, i. Poeni, ōrum. — inflammo. — magnus, a, um. — pericŭlum, i. — convōco. — Afrīca, ae. — supĕro. — campus, i. — vicus, i. — vasto. — impĕro. — libĕro. — impavidus, a, um. — dono. — ignāvus, a, um. — vitupĕro. — castĭgo. — focus, i. — dimico. — auxilium, ii. — fugo. — hostia, ae. — immōlo. — celĕbro.

10. — a) inter μέ αἰτιατ. = μεταξύ, ἀνάμεσα. — 2 πού εἶναι, πού βρίσκεται. — 3 atque sedŭla (ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου). — 4 εἶχαν. — 5 γι' αὐτό. — 6 apud μέ αἰτιατ. = κοντά σέ + αἰτιατ.

Etruria, ae. — Campania, ae. — priscus, a, um. — Latīni, ōrum. — industrius, a, um. — habĭto. — amplus, a, um. — frugĭfer, ĕra, ĕrum. — sedŭlus, a, um. — industria, ae. — ager, gri. — aro. — pascuum, i. — armentum, i. — frumentum, i. — aurum, i. — argentum, i. — ignōro. — domicilium, ii. — ligneus, a, um. — hortus, i. — pomĭfer, ĕra, ĕrum.

b) — 1 liberi culpa malitiāque = χωρίς (ἀπαλλαγμένοι ἀπό) φταίξιμο καί κακία. — 2 εἶχαν. — 3 καί. — 4 summus, a, um = πολύ μεγάλος.

Pius, a, um. — probus, a, um. — vir, viri. — justus, a, um. — liber, ĕra, ĕrum. — culpa, ae. — malitia, ae. — tranquillus, a, um. — vita, ae. — singŭli, ae, a. — pagus, i. — pulcher, chra, chrum. — aedifĭco. — sacer, cra, crum. — donum, i. — creber, bra, brum.

11. — a) — 1 δέκα. — 2 αἰτιατ. τῆς χρονικῆς διάρκειας (ὅπως καί στά ἑλληνικά) decem annos = (ἐπί) δέκα χρόνια. — 3 cum μέ ἀφαιρετκ. = μέ + αἰτιατ. (ἐναντίον). — 4 Ἀχιλλέας. — 5 Ἔκτορας. — 6 ἀφαιρετ. τῆς ἀναφορᾶς = σέ + αἰτιατ. — 7 ἐπειδή. — 8 Ἀγαμέμνονας. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 suus, a, um = ὁ δικός του,

ἡ δική του, τό δικό του (κτητ. ἀντων. γ' προσ.). — 11 a copiis sepāro = ἀποχωρίζω ἀπό τίς στρατιωτικές δυνάμεις, τό στρατό. — 12 in μέ αίτιατ. = σέ + αίτιατ.

Annus, i. — Trojānus, i. — bello. — cunctus, a, um. — Patrō-clus, i. — factum, i. — viōlo. — copiae, ārum. — revōco. — cetēri ae, a. — propulso.

b) — 1 τότε. — 2 σέ, ἐσένα. — 3 εἶπε. — 4 νά (τελικός σύνδεσμος) μέ ὑποτακτ. — 5 γιά νά μή, νά μή. — 6 σύνδ. μέ ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 7 ἐμένα. — 8 ἐσύ. — 9 ad μέ αίτιατ. = σέ + αίτιατ. — 10 ὑποτακτική πού φανερώνει προτροπή (= ἄς). — 11 si = ἄν. — 12 ἀρκετά: satis est = ἀρκεῖ. — 13 ab μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αίτιατ.

Renōvo. — expugno. — navigium, ii. — cremo. — juro. — la-crīma, ae. — honestus, a, um. — miser, ēra, ērum. — servo. — fe-stīno. — oro. — adversarius, ii.

c) 1 σύνδ. μέ ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 νά, γιά νά. — 3 ἔταν. — 4 ἀφαιρετ. τοῦ ὄργάνου. — 5 δέ θά σκότωνα. — 6 si μέ ὑποτακτ. παραγ. χρόνου φανερώνει ὑπόθεση ἀπραγματοποίητη: ἡ ἀπόδοση ἔχει πάλι ὑποτακτική παραγ. χρόνου. (ἄν ἀνακαλοῦσε . . . δέ θά σκότωνα). — 7 utinam (= μακάρι) μέ ὑποτακτ. παραγ. χρόνου φανερώνει εὐχή ἀνεκπλήρωτη.

Incīto. — Priāmus, i. — advōlo. — incautus, a, um. — obtem-pēro. — vito.

12. — 1 ἐπειδή. — 2 πολύ, πάρα πολύ. — 3 νά, γιά νά. — 4 μέ τή βοήθεια. — 5 ἀφαιρετκ. τῆς αίτίας. — 6 κάποτε. — 7 σέ μάχη. — 8 θά χάναμε τίς ἐλπίδες μας. — 9 nisi (= ἄν δέν) μέ ὑποτακτ. παραγ. χρόνου γιά νά φανερώσει ὑπόθεση πού δέν πραγματοποιήθηκε. — 10 abs te = ἀπό σένα. — 11 cum μέ ἀφαιρετκ. = μέ + αίτιατ. (ἐναντίον). — 12 ἀφοῦ. — 13 cum μέ ἀφαιρετκ. = μέ + αίτιατ. (συνοδεῖα, συνέργεια). — 14 ξανά, πάλι.

Rustīcus, a, um. — delecto. — servus, i. — nuntius, ii. — perī-tus, a, um. — nuntio. — Aequi, ōrum. — oppugno. — despēro. — aratrum, i. — remīgro.

13. — 1 πάντοτε. — 2 μακάρι (βλ. 11, c, 7). — 3 ἄλλοι. — 4

ἀφαιρετκ. τῆς ἀναφορᾶς. — 5 πλέον, ἀκόμη, πιά. — 6 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου. — 7 cum μέ ἀφαιρετκ. = ἐναντίον. — 8 ἀφαιρετκ. τῆς αἰτίας. — 9 Σκιπίων. — 10 Καῖσαρ. — 11 inter μέ αἰτιατ. = μεταξύ, ἀνάμεσα. — 12 doctus, a, um = μορφωμένος, σοφός. — 13 Κικέρων.

Bellicōsus, a, um. — humānus, a, um. — nomīno.

14. — 1 Ζεύς, Δίας. — 2 κάποτε. — 3 ne ἐρωτηματικό μόριο πού μπαίνει στό τέλος τῶν λέξεων πού κάνουν τήν ἐρώτηση. = ἄραγε· estisne = ἄραγε εἴστε; — 4 contentus, a, um (μέ ἀφαιρετκ.) = εὐχαριστημένος μέ κάτι, ἀπό κάτι. — 5 nec... nec... neque... = οὔτε... οὔτε... οὔτε. — 6 εἶπε. — 7 ἐπειδή. — 8 μακάρι (βλ. 11, c 7). — 9 pro μέ ἀφαιρετκ. = ἀντί. — 10 ποτέ. — 11 sine μέ ἀφαιρετκ. = χωρίς + αἰτιατ. — 12 apud μέ αἰτιατ. = κοντά σέ + αἰτιατ. — 13 a μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτιατ. — 14 τότε. — 15 μιὰ φορά (γιά μιὰ φορά). — 16 μετά, ἔπειτα ἀπ' αὐτά. — 17 unus ... alter = ὁ ἕνας... ὁ ἄλλος. — 18 πρῶ-τύτερα. — 19 τώρα. — 20 μετά, ἔπειτα ἀπό λίγο. — 21 κάποτε. — 22 δίκαια.

Interrōgo. — reliquus, a, um. — injucundus, a, um. — plenus, a, um. — molestia, ae. — navīgo. — longinquus, a, um. — com- pāro, — libēri, ōrum — tutus, a, um. — ventus, i. — unda, ae. — clamo. — beātus, a, um. — bonus, a, um.

15. — cum μέ ἀφαιρετκ. = μέ + αἰτιατ. — 2 ἤ — 3 intra μέ αἰτιατ. = μέσα σέ. — 4 plerumque, τό πιά πολύ. — 5 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 6 intersum proeliis et bellis (δτκ.) = παίρνω μέρος στίς μάχες καί στούς πολέμους. — 7 γιατί, ἐπειδή. — 8 (γιά) πολύ χρόνο. — 9 νά, γιά νά. — 10 atque alias : (alius, a, ud = ἄλλος, ἕλλη, ἄλλο). — 11 συχνά, πολλές φορές. — 12 πού (οἱ ὅποιοι). — 13 ἀφαιρετκ. τῆς αἰτίας. — 14 copiis (δτκ.) praesum = εἶμαι ἀρχηγός τοῦ στρατοῦ. — 15 amicis (δτκ.) adsum = παραστέκομαι, εἶμαι κοντά, βοηθῶ τούς φίλους.

Desum, defūi, deesse. — collōco. — figūra, ae, — ocūlus, i. — caeruleus, a, um. — capillus, i. — rutilus, a, um. — jucundus, a, um. — intersum, fūi, esse. — cupidus, a, um. — honestus, a, um. — ursus, i. — lupus, i. — aper, pri. — absum, afūi, abesse. — praesum fūi, esse. — adsum, affūi, adesse. — ignāvus, a, um. — voco.

16. — 1 δέ θά εἶχε νικηθεῖ. — 2 ἄν ἦταν ἀρχηγοί. — 3 βλ. 15, 4. — 4 ad μέ αἰτιατ. = κοντά σέ. — 5 ὅπου. — 6 ἀπό μέ αἰτιατ. γιά νά φανεῖ τό ποιητικό αἷτιο. — 7 Μαάρβας. — 8 post μέ αἰτιατ. = ἔπειτα ἀπό + αἰτ. — 9 ὁμως. — 10 ἄν δέν (βλ. 12, 9). — 11 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἷτιο. — 12 θά ἀντιμετώπιζαν. — 13 ὀνομαστ. πληθ. — 14 ἀπό + αἰτιατ. — 15 βλ. 14, 2. — 16 Puplius = Πόπλιος. — 17 Mūs. — 18 πού (ὁ ὁποῖος). — 19 γιὰτί, ἐπειδὴ.

Equitātus, us. — cornu, ūs. — Cannae, ārum. — dexter, tra, trum. — socius, i. — sinister, stra, strum. — lacus, ūs. — Trasi-mēnus, i. — luctus, ūs. — senatus, ūs. — mirus, a, um. — equus, i. — strepitus, ūs. — perturbo, āvi, ātum, āre. — Helvetii, ōrum. — sustento, āvi, ātum, āre. — currus, us. — Britanni, ōrum. — periculōsus, a, um. — magistrātus, ūs. — impavīdus, a, um. — interītus, ūs. — servo, āvi, ātum, āre.

17. — 1 cum σύνδ. μέ ὑποτακτ. = ἀφοῦ. — 2 ἀφαιρετ. τοῦ ὀργάνου. — 3 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἷτιο = ἀπό + αἰτ. res adversae = ἀτυχίες. — 4 αἰτιατ. πού δηλώνει χρονική διάρκεια. — 5 Gallia Cisalpina, ἡ ἀπό τήν ἐδῶ πλευρά τῶν Ἀλπεων Γαλλία (ἡ σημερινή βόρεια Ἰταλία). — 6 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 7 sine μέ ἀφαιρετκ. = χωρίς + αἰτ. — 8 ad μέ αἰτιατ. = κοντά σέ. — 9 procul a Roma = μακριά ἀπ' τή Ρώμη. — 10 σχεδόν. — 11 dimicatum est = ἔγινε μάχη. — 12 μόνο. — 13 res publica = πολιτεία. — 14 τέλος. — 15 δτκ.

Exsilium, ii. — multo. — vexo. — planities, ēi. — intro. — species, ēi. — disciplina, ae. — Etrusci, ōrum. — occūpo. — dubius, a, um. — fides, ēi. — implōro. — Allia, ae. — totus, a, um. — dies, ēi. — acies, ēi. — fugo. — servo. — miser, ēra, ērum. — auxilium, ii. — secundus, a, um. — revōco. — pernicies, ēi.

18. — a) 1 βλ. 14, 21. — 2 cum σύνδ. μέ ὑποτακτ. = ἐπειδὴ. — 3 cum μέ ἀφαιρετ. = μέ + αἰτιατ. — 4 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 5 nullus, a, um = κανένας. — 6 περισσότερο. — 7 παρά, ἀπ' ἔτι (σύγκριση). — 8 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου. — 9 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἷτιο = ἀπό + αἰτ. — 10 non modo... sed etiam = ἔχι μόνο... ἀλλά καί. — 11 φαινόταν.

Cimbri, ōrum. — Teutōni, ōrum. — fecundus, a, um. — emīgro, āvi, ātum, āre. — occūpo, avi, atum, are. — advēna, ae. — saevus, a, um. — vultus, ūs. — validus, a, um. — adventus, ūs. — metus, ūs.

b) 1 postquam, χρον. σύνδ. = ἀφοῦ. — 2 multis proeliis = σέ πολλές μάχες. — 3 ἀπό + αἰτ. γιά νά φανεῖ τό ποιητικό αἷτιο. — 4 res bellica = τά πολεμικά. — 5 ab μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτιατ. — 6 ἔπειτα. — 7 ὄνομ. πληθ. — 8 ἀφαιρετκ. τοῦ ἀντικειμ. στό liberati sunt. — 9 post μέ αἰτιατ. = μετά, ἔπειτα ἀπό + αἰτιατ. — 10 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 11 ὁ ἴδιος. — 12 πατέρας.

Perītus, a, um. — permagnus, a, um. — redītus, ūs. — pretiōsus, a, um. — dono, āvi, ātum, āre. — appello, āvi, ātum, āre. — reliquiae, ārum.

19. — 1 ὅσο (χρόνο). — 2 raptus, a, um = ἀρπαγμένος. — 3 intra μέ αἰτιατ. = σέ (μέσα σέ) + αἰτ. — 4 πόσες φορές. — 5 τελικός σύνδ. (= νά, γιά νά) μέ ὑποτακτ. — 6 μάταια, ἄσκοπα. — 7 utinam (= μακάρι) μέ ὑποτακτ. ἐνεστ. ἢ παρακειμ. δηλώνει εὐχή πού μπορεῖ νά πραγματοποιηθεῖ. — 8 ἐδῶ. — 9 tam p... = τόσος πόλεμος γινόταν. — 10 ἀγώνας γίνεται. — 11 pro μέ ἀφαιρετκ. = γιά + αἰτ. (ὑπεράσπιση). — 12 ante μέ αἰτιατ. = πρὶν ἀπό, μπροστά. — 13 προβλέπω. — 14 βλέπω. — 15 utinam (= μακάρι) μέ ὑποτακτ. παραγ. χρόνου δηλώνει εὐχή ἀνεκπλήρωτη. — 16 ποτέ. — 17 νά μή, γιά νά μή. — 18 ἀφαιρετκ. τοῦ ἀντικειμ. στό priventur.

Stultus, a, um. — spero, āvi, ātum, āre. — habito, āvi, ātum, āre. — murus, i. — rogo, āvi, ātum, āre. — imperium, ii. — divīnus a, um. — obtempēro, āvi, ātum, āre. — repudio, āvi, ātum, āre. — consilium, ii. — muto, āvi, ātum, āre. — neco, āvi, ātum, āre. — adversarius, ii, — lacrimo, āvi, ātum, āre. — obsēcro, āvi, ātum, āre. — privo, āvi, ātum, āre. — carus, a, um.

20. — 1 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἷτιο. = ἀπό + αἰτ. — 2 res adversae = ἀτυχίες. — 3 si = ἄν. — 4 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 5 adversus μέ αἰτιατ. = ἐναντι, πρὸς. — 6 si... negaret ἄν ἀρνιόταν, δέ δεχόταν. — 7 θά παρακαλοῦσατε. — 8 ἀπό κεῖ, ἀπό

καίνο τό σημεῖο. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 insula... Tiberina = τό νησί τοῦ Τίβερη. — 11 ὑποτακτ. πού προτρέπει (= ἄς). — 12 ἐδῶ. — 13 τέλος. — 14 praeter μέ αἰτιατ. = ἐκτός ἀπό. — 15 situs, a, um πού βρίσκειται. — 16 aut... aut... = ἤ... ἤ... — 17 ad μέ αἰτιατ. = κοντά σέ κάτι. — 18 a μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτ.

Molestus, a, um. — pestilentia, ae. — vacto, āvi, ātum, āre· παθητ. vastor, vastātus sum, āri. — medicus, i. — remedium, ii. — levo, āvi, ātum, āre. — nego, āvi, ātum, āre. — implōro, āvi, ātum, āre. — praeclārus, a, um. — Epidaurus, i. — navigium, ii. — sacrificium, ii. — aedifico, āvi, ātum, āre. — porto, āvi, ātum, āre. — sano, āvi, ātum, āre.

21. — 1 σχεδόν. — 2 ἡ αἰτιατ. δηλώνει χρονική διάρκεια, ὅπως καί στά Ἑλληνικά. — 3 τέλος. — 4 Ὀδυσσεάς. — 5 βασιλιάς. — 6 πού (ὁ ὁποῖος). — 7 νά, γιά νά. — 8 δτκ πού χρησιμεύει ὡς ἀντικειμ. στό nocēmus. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ὑποτακτ. πού προτρέπει (= ἄς). — 11 ἀφαιρετκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμεν. στό comprebimus· armatus, a, um = ὀπλισμένος. — 12 apud μέ αἰτιατ. = κοντά σέ. — 13 σέ σᾶς. — 14 cum σύνδ. (αἰτιολογικός) μέ ὑποτακτ. = ἐπειδή. — 15 ἔπειτα. — 16 ad μέ αἰτιατ. = σέ, πρὸς + αἰτ.

Oppugno, āvi, ātum, āre. — Ithāca, ae. — placeo, ūi, itum ēre. — incito, āvi, ātum, āre. — dolus, i.—adhibeo, ūi, itum, ēre. — consilium, ii. — pareo, ūi, ēre. — ligneus, a, um. — alvus, i. — compleo, ēvi, ētum, ēre. — propinquus, a, um. — Tenēdus, i. — exitus, ūs. — callidus, a, um. — strenuus, a, um. — navīgo, āvi, ātum, āre. — lateo, ūi, ēre.

22. — 1 στήν ἀρχή, ἀρχικά. — 2 νά, γιά νά. — 3 allii... allii = ἄλλοι... καί ἄλλοι. — 4 τότε. — 5 Λαοκόων. — 6 cum μέ ἀφαιρετκ. = μέ, μαζί μέ (συνουδεία). — 7 μήπως. — 8 δτκ πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμεν. στό immineat. — 9 ab μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτιατ. — 10 de patria bene mereo = εὐεργετῶ τήν πατρίδα. — 11 a μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό + αἰτ. — 12 μέ διαταγή. — 13 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἶτιο.

Mirus, a, um. ad spectus, ūs. — praebeo, ūi, itum, ēre. — perterreo, ūi, itum, ēre. — festīno, āvi, ātum, āre. — effigies,

ēi. — timeo, ūi, ēre. — sileo, ūi, ēre. — admoneo, ūi, ĭtum, ēre. — advũlo, āvi, ātum, āre. — deleo, ēvi, ētum, ēre. — immineo, ēre. — fides, ēi. — habeo, ūi, ĭtum, ēre. — displiceo, ūi, ĭtum, ēre. — mereo, ūi, ĭtum, ēre. — conservo, āvi, ātum, āre. — doleo, ūi, ēre. — defleo, ēvi, ētum, ēre. — deterreo, ūi, ĭtum, ēre. — studeo, ūi, ēre. — morsus, ūs. — hydra, ae.

23. — a) 1 ὅταν. — 2 βασιλιάς. — 3 μήπως. — 4 G. = Gaius (προφ. Gajus). — 5 a μέ αφαιρετικ. = από + αίτιατ., δηλώνει τό ποιητικό αίτιο. — 6 γιατί. — 7 consilium habeo = κάνω συμβούλιο. — 8 quomodo = μέ ποιόν τρόπο, πώς. — 9 αφαιρετικ. πού χρησιμεύει ως άντικ. στό prohiberi, πού ἔχει ἐξάρτηση από τό posset. — 10 μπορούσε, εἶχε τή δύναμη. — 11 ἕνας. — 12 ex nobis = από μᾶς. — 13 ὑποτακτ. πού δηλώνει προτροπή (= ἄς). — 14 αφαιρετικ. τῆς αίτίας bello deterreor = ἀποτρέπομαι από τόν πόλεμο. — 16 a consilio deterreor = ἀποτρέπομαι από τό σχέδιο. — 17 αφαιρετικ. τοῦ ὄργάνου.

Clusium, ii. — terreo, ūi, ĭtum, ēre παθ. terreor, ĭtus sum, ēri. — probibeo, ūi, ĭtum, ēre. — adulescentũlus. i. — intro, āvi ātum, āre. — metus, ūs. — poena, ae. — supplicium, ii. — pretiũsus, a um. — vestimentum, i. — scriba, ae.

b) 1 cum μέ αφαιρετικ. = μέ, μαζί μέ (συνοδεία). — 2 αφαιρετικ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 3 ποιός. — 4 ἐσένα. — 5 in animo habeo = ἔχω στό νοῦ μου, σκέπτομαι. — 6 αφαιρετικ. ποιητικό αίτιο. — 7 deceptus, a, um = ἀπατημένος, ξεγελασμένος. — 8 γιατί. — 9 ἐσύ. — 10 βασιλιάς. — 11 νά, γιά νά. — 12 ἔβαλε. — 13 αφαιρετικ. τῆς αίτίας.

Falsus, a, um. — species, ēi. — cruciātus, ūs. — ira, ae. — inflammo, āvi, ātum, are. — tormentum, i. — vexo, āvi, ātum, āre. — flamma, ae. — cremo, āvi, ātum, āre.

24. — 1 ἀκόμη, πλέον, ἤδη. — 2 cum μέ αφαιρετικ. = ἐναντίον. — 3 (γιά) πολύν καιρό. — 4 primus peditum = ὁ πρῶτος ἀπ' τοὺς πεζούς. — 5 ἕνας. — 6 ὅταν, ἀφοῦ. — 7 τέλος. — 8 γι' αὐτό. — 9 αφαιρετικ. τοῦ ὄργάνου. — 10 se ipse necavit = ὁ ἴδιος τόν ἑαυτό του σκότωσε, αὐτοκτόνησε.

Hamilear, āris. — Carthaginienses, ium. — pades, ĭtis. — eques,

itis. — miles, ĩtis. — civis, is. — consul, ũlis. — ira, ae. — odium, ii. — hostis, is. — aliĕnus, a, um. — Prusia, ae. — rex, gis. — Bithynia, ae. — senex, senis. — studeo, ũi, ĕre. — venĕnum, i.

25. — 1 ὁ πῖό σπουδαῖος, ὁ ἀνώτατος. — 2 πού (οἱ ὀποῖοι). — 3 cum μέ ἀφαιρτ. = μέ + αἷτιατ. — 4 ad μέ αἷτιατ. = σέ + αἷτ. — 5 ante μέ αἷτιατ. = πρίν, πρίν ἀπό + αἷτιατ. — 6 superatus, a, um = νικημένος. — 7 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 8 μέ τά πόδια. — 9 post currum = πίσω ἀπ' τὸ ἄρμα. — 10 ἔπειτα, κατόπιν. — 11 totus, a, um = ὅλος — 12 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου = μέ + αἷτ.

Homo, ĩnis. — mons, ntis. — Capitolĭnus, a, um. — imperātor, ōris. — triumpho, āvi, ātum, āre. — commeo, āvi, ātum, āre. — currus, ũs. — triumphātor, ōris. — albus, a, um. — allĭgo, āvi, ātum, āre. — catĕna, ae. — onĕro, āvi, ātum, āre. — pes, pedis. — migro, āvi, ātum, āre. — appareo, ũi, ĕre. — laetus, a, um. — clamor, ōris. — salūto, āvi, ātum, āre. — pecunia, ae.

26. — 1 Ti = Tiberius. — 2 G = Gaius. — 3 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 4 tribunus plebis = ὁ δῆμαρχος. — 5 ἀφαιρτκ. τῆς ἀναφορᾶς amor patriae = ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν πατρίδα, ἡ φιλοπατρία. — 6 apud μέ αἷτιατ. = κοντά, ἀνάμεσα σέ. — 7 νά, γιὰ νά. — 8 rogo legem = προτείνω νόμο. — 9 patres, um = οἱ πατρίκιοι. — 10 γιὰτί, ἐπειδῆ. — 11 πραγματικά.

Africānus, i. — dignĭtas, ātis. — libertas, ātis. — fortitūdo, ĩnis. — auctorĭtas, ātis. — plebs, bis. — emineo, ũi, ĕre. — condicio, ōnis. — levo, āvi, ātum, āre. — lex, legis. — placeo, ũi, ĕre. — dominatio, ōnis. — periculōsus, a, um. — mors, rtis.

27. — 1 ἀφοῦ. — 2 (γιὰ) πολὺ χρόνο. — 3 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει τὸ ποιητικὸ αἷτιο = ἀπό + αἷτ. — 4 hanc orationem = αὐτόν τὸ λόγο. habeo orationem = βγάζω λόγο, ὀμιλῶ. — 5 αὐτές. — 7 ἐπειδῆ. — 8 γιὰ δεῦτερη φορά. — 9 a μέ ἀφαιρτκ. = ἀπό + αἷτ. — 10 in animo habeo = ἔχω στὸ νοῦ, σκέπτομαι. — 11 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου.

Sevĕrus, a, um. — contio, ōnis. — oratio, ōnis. — durus, a, um. — molestus, a, um. — regio, ōnis. — fames, is. — senex, is. — virgo, ĩnis. — seditio, ōnis. — urbs, bis. — mons, ntis. — emĭgro

āvi, ātum, āre. — sepāro, āvi, ātum, āre. — universus, a, um.—preces, cum. — promissum, i.

28. — a) 1 ἀφαιρετικ. τοῦ χρόνου. — 2 στὸν ὁποῖο. — 3 ἀφαιρετικ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 4 κάποτε. — 5 per μέ αἰτιατ. = διαμέσου. — 6 mare Aegaeum = Αἰγαῖο Πέλαγος. — 7 νά, γιά νά. — 8 μέ τό ὄνομα. — 9 ἀφαιρετικ. τῆς ἀναφορᾶς.

Tempus, pōris. — gens, ntis. — pulchritūdo, ĩnis. — corpus, pōris. — mare, ris. — Menelāus, i — visĭto, āvi, ātum, āre. — uxor, ōris. — Helēna, ae. — Lacaena, ae.

b) 1 ὅταν. — 2 ab μέ ἀφαιρετικ. = ἀπό + αἰτ. — 3 νά, γιά νά. — 4 sita erat = ἦταν, βρισκόταν. — 5 cum μέ ἀφαιρετικ. = μέ + αἰτιατ. — 6 ὅπου — 7 στό μεταζύ. — 8 apertus, a, um = ἀνοιχτός. — 9 ἔτσι. — 10 ἀφαιρετικ. τοῦ ὀργάνου = μέ + αἰτ. — 11 αὐτό.

Navis, is. — flumen, mĭnis. — specto, āvi, ātum, āre. — Eurōtas, ae. — voluntas, ātis. — hospes, ĩtis. — impero, āvi, ātum, āre.—fraus, fraudis.—rpto, āvi, ātum, āre. — jus, juris.—hospitium, ii.—viđlo, āvi, ātum, āre.—scelus, ěris.—carmen, ĩnis.—commemōro, āvi, ātum, āre.

29. — 1 ἀφαιρετικ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀφαιρετικ. πού δηλώνει ιδιότητα amor patriae et agricultūrae = ἀγάπη γιά τήν πατρίδα καί τή γεωργία. — 3 de μέ ἀφαιρετικ. = γιά + αἰτ. — 4 ἔδωσε. — 5 πιό πολύ, περισσότερο. — 6 παρά, ἀπ' ὅτι (σύγκριση). — 7 πρώτα, τέλος, τελευταῖο. — 8 σ' αὐτούς. — 9 πού (οἱ ὁποῖες). — 10 σέ σᾶς.

Laudabilis, e.—fertĭlis, e. — fidĕlis, e. — salutāris, e. — praeceptum, i.—opus, ěris. — utĭlis, e — suāvis, e — ars, rtis.—aetas ātis. — tristis, e. — turpis, e. — civĭlis, e. — termĭno 1. — insignis, e. — simĭlis, e. — commūnis, e. — omnis, e. — mortālis, e.—dissimĭlis, e. — brevis, e.

30. — 1 ἀφαιρετικ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό implet. — 2 circa μέ αἰτιατ. = γύρω ἀπό κάτι, κοντά σέ κάτι. — 3 ἔδω. — 4 in hac = σ' αὐτή. — 5 copiae equestres = τό ἵππικό. — 6 secuntus, a, um = εὐνοϊκός. — 7 copiae pedestres = τό πεζικό. — 8 equestre

proelium = ἵππομαχία. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 10 ab μέ ἀφαιρτκ. = ἀπό + αἰτιατ. — 11 prope μέ αἰτιατ. = κοντά σέ κάτι.

Tyrrhēnus, a, um. — Adriaticus, a, um. — pateo, ūi, ēre. — Appennīnus, i. — collis, is. — impleo, ēvi, ētum, ēre. — Padus, i. — celēber, bris, bre. — acer, cris, cre. — equester, stris, stre. — pedester, stris, stre. — celer, ēris, ēre. — Ticīnus, i. — vulnēro, āvi, ātum, āre. — litus, ōris. — paluster, stris, stre.

31. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 2 res secundae = εὐτυχίες. — 3 res adversae = ἀτυχίες. — 4 de μέ ἀφαιρτκ. = γιά αἰτιατ. — 5 solo aequo = γκρεμίζω, κατεδαφίζω. — 6 γιατί, ἐπειδή. — 7 νά, γιά νά.

Tyrius, a, um. — Dido, ōnis. — prudens, ntis. — audax, ācis. — vetus, ēris. — mercātor, ōris. — dilīgens, ntis. — felix, īcis. — pars, rtis. — fertilis, e. — superbus, a, um. — constans, ntis. — despēro, āvi, ātum, āre. — modestus, a, um. — vehēmens, ntis. — solum, i. — admoneo, ūi, itum, ēre.

32. — 1 procul ab urbe = μακριά ἀπ' τήν πόλη. — 2 ante μέ αἰτιατ. = πρίν, πρίν ἀπό + αἰτιατ. — 3 αἰτιατ. πού δηλώνει χρονική διάρκεια. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 5 ἀγώνας (πόλεμος) γινόταν. — 6 ἐκεῖ. — 7 ὅσο (χρόνο). — 8 post μέ αἰτιατ. = μιτά, ἔπειτα ἀπό + αἰτ. — 9 de μέ ἀφαιρτκ. = γιά + αἰτ. — 10 eius = τοῦ, αὐτοῦ (δηλ. τοῦ δούρειου ἵππου). — 11 κάποτε. — 12 πλέον, πιά.

Litus, ōris. — navis, is. — celēber, bris, bre. — aestas, ātis. — hiems, ēmis. — Venus, ēris. — Sarpēdon, ōnis. — expugnatio, ōnis. — ingens, ntis. — magnitūdo, īnis. — terribilis, e. — crudēlis, e. — caedes, is. — servitūdo, īnis. — Hecūba, ae. — dives, ītis. — felix, īcis. — pauper, ēris. — infēlix, īcis.

33. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 παρά, ἀπ' ὅτι (σύγκριση). — 3 ἀφαιρτκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό liberaverat. — 4 πολύ. — 5 ἀφαιρτκ. τοῦ ὄργάνου. — 6 καθώς. — 7 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει χρον. διάρκεια. — 8 λίγο - λίγο (σιγά - σιγά). — 9 ἀφαιρτκ. τῆς αἰτίας. — 10 facti sunt = ἐγιναν. — 11 πού (οἱ ὅποιοι). — 12 ἀφαιρτκ. τῆς ἀναφορᾶς. — 13 ὅμως. — 14 multis proeliis = σέ πολλές μάχες. 15 δτκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό parēbant.

Medus, i. — infirmus, a, um.—ignāvus, a, um.—nobilis, e.—impētus, ūs.—Lydus, i.—Babylonius, i.—potens, ntis.—brevis, e.—spatium, ii.—amplus, a, um.—luxuria, ae.—imbellis, e.—mollis, e.—pareo, ūi, ēre.

34. — 1 τίποτε, κανένα πράγμα. — 2 παρά, ἀπ' ὅτι (σύγκριση). — 3 ὅπου. — 4 πολύ. — 5 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 6 τί; — 7 ἐκεῖ. — 8 πού (ὁ ὁποῖος). — 9 vitam efflo = ξεψυχῶ, πεθαίνω. — 10 μέ τό ὄνομα. — 11 νά, γιά νά 12 — nullus, a, um = κανένας. — 13 pugna navalis = ναυμαχία.

Marāthon, ōnis. — Thermopŷlae, ārum. — generōsus, a, um. — comes, itis. — clades, is. — Pausanias, ae. — Aristīdes, is.

35. — 1 προστ. τοῦ salveo. — 2 ποῦ; — 3 χθές. — 4 νά, γιά νά. — 5 πού (τό ὁποῖο) δὴλ. βιβλίο. — 6 γιατί. — 7 πόσο πολύ. — 8 πού (ὁ ὁποῖος) νά εἶναι. — 9 τί. — 10 μέ εὐχαρίστηση. — 11 αὔριο. — 12 sub μέ αἰτιατ. = γύρω ἀπό, περίπου (sub vesperum = περίπου τό δειλινό). — 13 ne ἐρωτηματικό μόριο στό τέλος τῶν λέξεων πού κάνουν τήν ἐρώτηση = ἄραγε aderitise? = ἄραγε θά πᾶτε; (θά παρευρεθεῖτε;). — 14 περισσότερο. — 15 παρά, ἀπ' ὅτι (σύγκριση). — 16 ἀμέσως. — 17 αὐτό. — 18 memoria teneo = κρατῶ στή μνήμη, θυμᾶμαι. — 19 αὐτό πού (αὐτό τό ὁποῖο). — 20 ἐφτά. — 21 πού (ὁ ὁποῖος). — 22 ἡ πρόθεση cum μέ ἀφαιρετκ. προσωπ. ἀντωνυμίας μπαίνει στό τέλος. — 23 κανένας. — 24 μπορεῖ, ἔχει τή δύναμη. — 25 ὅπως. — 26 ἄραγε ἀρκετά; — 27 gratiam habeo = χρωστῶ χάρη, εὐγνωμοσύνη. — 28 una cum μαζί μέ (κάποιον). — 29 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 30 πού (οἱ ὁποῖοι) δὴλ. μῦθοι. — 31 νά (ἰδού). — 32 προστ. τοῦ valeo.

Salveo, ēre. — ignōro, āvi, ātum, āre. — arbor, ōris. — recito, āvi, ātum, āre. — vesper, ēri. — fabūla, ae. — historia, ae. — dictum, i. — sapiens, ntis. — gratus, a, um. — pecco, āvi, ātum, āre. — exclāmo, āvi, ātum, āre. — mors, rtis. — testamentum, i. — mando, āvi, ātum, āre. — Horatius, ii. — gratia, ae. — valeo, ūi, ēre.

36. — 1 ἀφοῦ. — 2 confirmo animum militum, ἐνισχύω τό φρόνημα τῶν στρατιωτῶν, δίνω θάρρος στους στρατιῶτες. — 3 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου.

Poeni, ōrum.— video, vīdi, vīsum, ēre.— necessarius, a, um.— imprōbus, a, um.— opulentus, a, um.— opes, um.— manus, ūs.— timor, ōris.— Saguntum, i.— firmus, a, um.— Pyrenaei, ōrum.

37. — 1. pro μέ ἀφαιρετκ. = στή θέση κάποιου, ἀντί γιά κάτι. — 2 πού (ὁ ὅποιος). — 3 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 ita... ut = τόσο ὥστε. — 6 βγήκε, ἔφυγε. — 7 νά, γιά νά. — 8 πού (οἱ ἰποῖοι). — 9 μέ διαταγή. — 10 quamquam = ἄν καί. — 11 nonnulli = μερικοί (nonnullus, a, um = κάποιος). — 12 ὅτι. — 13 brevi = σέ μικρό χρονικό διάστημα. — 14 usque ad = μέχρι, ὡς + αἰτιατ.

Perniciōsus, a, um.— administro, āvi, ātum, āre.— socius, i.— expīlo, āvi, ātum, āre.— terreo, ūi, itum, ēre.— coerceo, ūi, itum, ēre.— irritus, a, um.— tempto, āvi, ātum, āre.— Etruria, ae.— accūso, āvi, ātum, āre.— relēgo, āvi, ātum, āre.— revōco, āvi, ātum, āre.— Antonius, ii.— aetas, ātis.

38. — a) 1 ut ἀποτελεσματικές μέ ὑποταχτ. = ὥστε. — 2 apud μέ αἰτιατ. = σέ, κοντά σέ + αἰτ. — 3 νά, γιά νά.

Tantus, a, um.— peregrīnus, a, um.

b) 1 κάποτε. — 2 ἐφτά. — 3 νά, γιά νά. — 4 ἔπειτα. — 5 mea sententia = κατά τή γνώμη μου. — 6 pro μέ ἀφαιρετκ. = γιά + αἰτ. (ὑπεράσπιση). — 7 τότε. — 8 φαίνομαι. — 9 παρά (σύγκριση). — 10 usque ad = μέχρι, ὡς + αἰτιατ. — 11 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ἰδιότητα. — 12 γενική τῆς ἀξίας. — parvi aestīmo = δίνω μικρή ἀξία. — 13 paulo post = μετά, ἔπειτα ἀπό λίγο. — 14 ita... ut = τόσο... ὥστε. — 15 de μέ ἀφαιρετκ. = γιά + αἰτιατ.

Numēro, āvi, ātum, āre.— regius, a, um.— humānus, a, um.— cadūcus, a, um.— incertus, a, um.— paucus, a, um.— ultīmus, a, um.— tranquillus, a, um.— valetūdo, īnis.— felicitās, ātis.— dubīto, āvi, ātum, āre.

c) 1 ἀφαιρετ. τοῦ χρόνου. — 2 πιο πάνω. — 3 ὥστε. — 4 ἡ πρόθεση cum μέ ἀφαιρετκ. ἀναφορ. ἀντωνυμίας μπαίνει στό τέλος qui-

buscum = σ' αὐτά (τά ἔθνη) πού. — 5 — vero = ὅμως. — 6 δηλ. rogo. — 7 ἐνῶ στεκόταν, βρισκόταν. — 8 τρεῖς φορές. — 9 memoriae mando = τυπώνω, χαράζω στή μνήμη. — 10 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ποιητικό αἴτιο. — 11 νά, γιά νά.

Cogito, āvi, ātum, āre.— rogo, i.— perturbo, āvi, ātum, āre.— recupero, āvi, ātum, āre.

39. — 1 πέντε. — 2 de μέ ἀφαιρετ. = γιά + αἰτ. — 3 utrum... an = ποιοῦ ἀπ' τά δύο... ἤ. — 4 ἀφοῦ. — 5 pro μέ ἀφαιρετκ. = κατά + αἰτιατ., σύμφωνα μέ + αἰτ. — 6 erga μέ αἰτιατ. = σέ + αἰτ., ἔναντι. — 7 γιατί. — 8 ἄν καί. — 9 ἀφαιρετκ. τοῦ τρόπου = μέ αἰτ.

Mulier, ēris.— proporo, āvi, ātum, āre.— acerbus, a, um.— aequus, a, um.— tolero, āvi, ātum, āre.

40. — 1 μέ ἐπιμέλεια. — 2 μέ σύνεση. — 3 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 4 εἶχε συγκεντρώσει. — 5, νά, γιά νά. — 6 ἔταν. — 7 ἀπό ποῦ. — 8 quominus : μπαίνει (στή θέση τοῦ ne) μετά ἀπό ῥήματα πού σημαίνουν ἐμπόδιο = γιά νά μή, ὥστε νά μή. — 9 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἴτιο. — 10 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 11 δίκαια.

Cibus, i.—nutrio, īvi, ītum, īre.— impertio, īvi, ītum, īre.— impedio, īvi, ītum, īre.— negotium, ii.— respondeo, ndi, nsum, ēre.— canto, āvi, ātum, āre.— audio, īvi, ītum, īre.— laboro, āvi, ātum, āre.—oboedio, īvi, ītum, īre.—punio, īvi, ītum, īre.—esurio, īvi, ītum, īre.

41. — 1 ἀφοῦ. — 2 decimus, a, um = δέκατος. — 3 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 4 ἀφαιρετκ. τοῦ ὄργάνου. — 5 νά, γιά νά. — 6 στήν ἀρχή, ἀρχικά. — 7 ποτέ, οὐδέποτε. — 8 quantus, a, um = πόσος. — 9 ἄλλά.— 10 neque... neque = οὔτε... οὔτε. — 11 ἔπειτα. — 12 ἀφαιρετκ. πού δηλώνει ιδιότητα. — 13 ὥστε. — 14 = atque ibi.

Incendium, ii.— vincio, nxi, nctum, īre.— transporto, āvi, ātum, āre.— servio, īvi, ītum, īre.—Venus, ēris.—facinus, ōris.—probo, āvi, ātum, āre.—sentio, nsi, nsum, īre.—opto, āvi, ātum, āre.—suadeo, suāsi, suāsum, ēre.—finio, īvi, ītum, īre.—fatigo, āvi, ātum, āre.—pietas, ātis,— umērus, i. —venio, vēni, ntum, īre.— reperio, reppēri, repertum, īre.

42. — 1 ὅταν. — 2 δ.τ.κ πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό appropinquāret. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 4 ἔτσι. — 5 ἐδῶ, σ' αὐτόν τόν τόπο. — 6 ἄν καί. — 7 ὅπως. — 8 ἔτσι. — 9 ἄν δέν. 10 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἶτιο.

Sirēnes, um.— appropinquo, āvi, ātum, āre.— divīnus, a, um.— flos, ris.— vestio īvi ἢ īi, ītum, īre.— dulcis, e.— cura, ae.— lenio, īvi ἢ īi, ītum, īre.— scio, īvi, ītum, īre.— vincūlum, i.— relīgo, āvi, ātum, āre.

43. — a) 1 στήν ἀρχή, ἀρχικά. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 3 ante Christum natum = πρίν ἀπ' τῆ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ἔμμεσου ἀντικείμε. στό liberavērunt. — 5 = ante Chistum natum. — 6 qui... administrarent = γιά νά διοικήσουν (αὐτοί). — 7 praeterea = ἀκόμη. — 8 νά, γιά νά. — 9 σχεδόν. — 10 ἔκαμαν. — 11 στόν πόλεμο. — 12 γνκ. ἀντικείμε. στό bello. — 13 ab = ἀπό.

Duo, duae, duo.— creō, āvi, ātum, āre.— administro, āvi, ātum, āre.— censor, ōris.— praetor, ōris.— aedīlis, is.— quaestor, ōris.— amplifīco, āvi, ātum, āre.— Samnītes, um.

b) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 ἀπό + αἷτ. — 3 usque ad = μέχρι, ὡς + αἷτιατ. — 4 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 5 σέ διαφοροτικούς χρόνους. — 6 summa imperii = ἡ ἀρχηγία. — 7 δηλ. ὁ Πόπλιος Σκιπίων (ὕπατος τό 222 π.Χ.) καί ὁ Γναῖος Σκιπίων (ὕπατος τό 205 π.Χ.), ὁ γιός τοῦ Πόπλιου Σκιπίωνα πού σκοτώθηκε στήν Ἰσπανία. — 9 ἡ per μέ αἷτιατ. ἐδῶ ἔχει θέση ἀπλῆς αἷτιατ. πού δηλώνει χρόν. διάρκεια. — 10 κατηγορημ. = (ὡς) νικητής. — 11 αἷτιατ. πού δηλώνει χρόν. διάρκεια.

Punīcus, a, um.— idem, eādem, idem.— saecūlum, i.— Fabius, i.— dictātor, ōris.— diversus, a, um.— flagro, āvi, ātum, āre.

c) 1 αἷτιατ. πού δηλώνει χρόν. διάρκεια. — 2 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. Atrox, ōcis.

d) 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 bellum civīle = ἐμφύλιος πόλεμος. — 3 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 4 ματαιώσε, χάλασε. — 5 τέλος. — 6 ut... viderētur = ὥστε φαινόταν. — 7 conjurātus, i = συνωμότης. — 8 pugna navalis = ναυμαχία. — 9 post Christum natum = πού γεν-

νήθηκε μετά Χριστόν, (μ.Ν.). — 10 ἀφαιρτικ. τοῦ ἐμμ. ἀντικειμ. στό privavērunt.

Nefarius, a, um.— legio, ōnis.— Octaviānus, i.— heres, ēdis,

44. — 1 in somnis = στόν ὕπνο. — 2 supra μέ αἰτιατ. = πάνω ἀπό κάτι. — 3 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου. — 4 ἀφαιρτικ. πού δηλώνει ιδιό-τητα. — τότε (ἔταν δηλ. τόν σκότωσε ὁ Ἀχιλλέας) — 6 γιατί; — 7 mi, κλητικὴ ἐνικ. τῆς κτητικῆς ἀντωνυμίας meus, a, um. — 8 a = ἀπό. — 9 ὥσπου. — 10 utinam ne (= μακάρι νά μή) μέ ὑποτακτ. παραγ. χρόνου δηλώνει εὐχή ἀνεκπλήρωτη. — 11 a = ἀπό. — 12 vero = ἔμωσ. — 13 nondum = ὄχι ἀκόμη, ἀκόμη δέν. — 14 νά, γιά νά. — 15 ἀφαιρτικ. πού δηλώνει τό ποιητικό αἷτιο. — 16 ἀφαιρτικ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμεν. στό solutus est. — 17 ἀμέσως.

Turpis, e.— lacēro, āvi, ātum, āre.— jaceo, ūi, ēre.— lectus, i.— metuo, ūi, ēre.— constituo, ūi, ūtum, ēre.— ruo, rūi, rūtum, ēre.— litus, ōris.— saevio, ūi, ītum, īre.— everto, rti, rsum, ēre.— converto, rti, rsum, ēre.— infēri, ōrum.— descendo, ndi, nsum, ēre.— eligo, lēgi, lectum, ēre.— comprehendo, ndi, nsum, ēre.— solvo, lvi, solūtum, ēre.— indūo, dūi, dūtum, ēre.

45. — 1 ἔταν. — 2 ἀφαιρτικ. ποιητικό αἷτιο στό incensus. — 3 cum μέ ἀφαιρτικ. — μέ + αἰτιατ. — 4 cum conflixeritis = ἀφοῦ συγκρουσεῖτε. — 5 ἀφαιρτικ. τοῦ ὀργάνου. — 6 utinam ne = μακάρι νά μή (βλ. 44, 10).

Abdūco, xi, ctum, ēre. — incendo, ndi, nsum, ēre. — prae-
dīco, xi, ctum, ēre.— addūco, xi, ctum, ēre.— redūco, xi, ctum,
ēre.— deprehendo, ndi, nsum, ēre.— confligo, flixī, flictum, ēre.
— rego, xi, ctum, ēre.— intellēgo, lexi, lectum, ēre.— veritas,
ātis.— avertō, rti, rsum, ēre.— dirīgo, rexi, rectum, ēre.— ne-
glīgo, exi, ectum, ēre.— contemmo, mpsi, mptum, ēre.— auris, is.

46. — 1 ἔταν. — 2 ita... ut = τόσο... ὥστε. — 3 apud μέ αἰτιατ. = σέ + αἰτ. (σ' αὐτούς, ἐνώπιόν τους). — 4 meis auspiciis (ἀφαιρτικ. τοῦ τρόπου) μέ τήν ἀρχηγία μου. — 5 magno proelio = σέ μεγάλη μάχη. — 6 ἐρωτηματικό μόριο στό τέλος τῶν λέξεων πού κáνουν τήν ἐρώτηση = ἄραγε· meluitisne? = ἄραγε φοβάστε; — 7 μήπως. — 8

νά, γιά νά. — 9 προτοῦ νά. — 10 γνκ. τῆς αἰτίας. — 11 γιατί. — 12 G = Gaius (προφ. Gajus). — 13 μποροῦν. — 14 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 15 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου.

Suēbi, ōrum.— indīco, xi, ctum, ěre.— gero, gessi, gestum, ěre.— vinco, vici, victum, ěre.— duco, xi, ctum, ěre.— metuo, ūi, ěre.— mitto, misi, missum, ěre.— committo, mīsi, missum, ěre.— restituo, stitūi, stitūtum, ěre.— dico, xi, ctum, ěre.— credo, dīdi, dītum, ěre.— acuo, ūi, ūtum, ěre.— posco, poposci, ěre.

47. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 γιατί. — 3 ἀφαιρτκ. τῆς ἀναφορᾶς. — 4 βρισκόταν. — 5 ὅταν. — 6 ἡ πρόθεση cum μέ ἀφαιρτκ. προσωπ. ἀνωθυμίας μπαίνει στό τέλος. — 7 νά, γιά νά.

Priēna, ae.— Caria, ae.— capio, cēpi, captum, ěre.— fugio fūgi, fugītum, ěre.— asporto, āvi, ātum, āre.— nonnullus, a, um.— facio, feci, factum, ěre.— permitto, misi, missum, ěre.

48. — 1 σέ. — 2 ἀφοῦ. — 3 accidit, ut = ἔτυχε νά. — 4 ἀμέσως. — 5 δτκ. — 6 contigit, ut = accidit, ut. — 7 μόνο. — 8 νά μή, γιά νά μή. — 9 ἀφαιρτκ. τοῦ τρόπου. — 10 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει τό ποιητ. αἷτιο. — 11 κυριευμένος. — 12 omnimo non = πάντως δέν, καθόλου. — 13 δτκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό praecipio. — 14 νά, γιά νά.

Vedius, ii.— Pollio, ōnis.— convivium, ii.— accumbo, cubūi, cubītum, ěre.— vas, vasis.— frango, frēgi, fractum, ěre.— crystallinus, a, um.— piscīna, ae.— rapio, rapūi, raptum, ěre.— jubeo, jussi, jussum, ěre.— objicio, jēcī, jectum, ěre.— muraena, ae.— excīdo, cīdi, ěre.— evādo, si, sum, ěre.— comprehendo, ndi, nsum, ěre.— confugio, fūgi, fugītum, ěre.— peto, īvi, itum, ěre.— piscis, is.— interficio, fēcī, fectum, ěre.— misericordia, ae.— moveo, mōvi, motum, ěre.— compleo 2.— praecipio, cēpi, ceptum, ěre.

49. — 1 bello = στόν πόλεμο. — 2 παθ. παρακείμε. τοῦ vinco. — 3 cum μέ ἀφαιρτκ. = μέ + αἰτ. — 4 cum. — data esset = ὅταν δόθηκε. — 5 cum... non possent = ἐπειδὴ δέν μποροῦσαν, δέν εἶχαν τή δύναμη. — 6 oraculum consulo = συμβουλευόμαι τό μαντεῖο. — 7 consilium edo = παίρνω ἀπόφαση, ἀποφασίζω. — 8 oraculum

edo = δίνω χρησμούς, χρησιμοδοτῶ. — 9 ἀφαιρτκ. πού δηλώνει κίνηση (ἀπό τόπο) = ἀπ' τήν Ἀθήνα. — 10 μάταια. — 11 peto ab aliquo aliquid = ζητῶ ἀπό κάποιον κάτι. — 12 ἀλλά. — 13 re militaris = τά πολεμικά. — 14 στήν ἀρχή. — 15 ignominia aliquem afficio = κατηγορῶ κάποιον. — 16 ἀφαιρτκ. τοῦ ὀργάνου. — 17 facti sunt = ἔγιναν. — 18 ὥστε. — 19 ἐνν. τό est. — 20 εὐτυχέστατα.

Jugum, i.—servitus, ūtis.—indignatio, ōnis.—tolero 1.—deficio, fēci, fectum, ěre.—dejicio, jēci, jectum, ěre.—Delphicus, a, um.—consulo, sulūi, sultum, ěre.—edo, edīdi, edītum, ěre.—peto, petīvi, petītum, ěre.—accipio, cēpi, ceptum, ěre.—arcesso, īvi, itum, ěre.—qualis, e.—ignarus, a, um.—decipio, cēpi, ceptum, ěre.—afficio, fēci, fectum, ěre.—alacer, cris, ere.—pario, pepēri, pārtum, ěre.—concutio, cussi, cussum, ěre.—conficio, fēci, fectum, ěre.

50. — 1 ἔταν. — 2 ὅπου. — 3 πολύ. — 4 ne... quidem = οὔτε. — 5 ἀφαιρτκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμεν. στό uti (ἀπαρμφ. τοῦ utor) — 6 καλύτερα. — 7 iratus, a, um = ὀργισμένος. — 8 repeto poenas ab aliquo = τιμωρῶ κάποιον. — 9 ζαφνικά. — 10 ὥστε. — 11 ἐπειδή. — 12 τέλος. — 13 ventus secundus = εὐνοϊκός ἄνεμος (οὐριος).

Aulis, idīs.—moror, ātus sum, āri.—venor, ātus, sum, āri.—soleo, itus sum, ěre.—gaudeo, gavisus sum, ěre.—arcus, ūs.—utor, usus sum, uti.—talis, e.—audeo, ausus sum, ěre.—repeto, īvi, itum, ěre.—consequor, consecūtus, sum, sēqui.—egredior, gressus sum, grēdi.—possum, potūi, posse.—Calchas, antis.—vates, is.—irascor, ātus sum, sci.—vereor, itus sum, ěri.—verum, i.—profiteor, fessus sum, ěri.—polliceor, cītus sum, ěri.—tutor, ātus sum, āri.—nanciscor, nactus sum, nancisci.—cogo, coēgi, coāctum, ěre.

51. 1 profecturus sum, περιφρ. συζυγία = σκοπεύω νά πάω (νά μεταβῶ). — 2 ἔταν. — 3 πολύ. — 4 ἀρκετά. — 5 acturus sum, περιφρ. συζυγία = σκοπεύω (πρόκειται) νά κάμω. — 6 nonne. ἐρωτηματικό μόριο σέ εὐθεία ἐρώτηση = πῶς δέν; — 7 in animo habeo = σκέπτομαι. — 8 num. ἐρωτημ. μόριο σέ εὐθείες ἐρωτήσεις = μήπως, ἄραγε; — 9 φαινομενικά, κατά τό φαινόμενο. — 10 νά, γιά νά. — 11

renēra = στήν πραγματικότητα (ὅμως). — 12 castra pono = στρατοπεδεύω. — 13 δτκ. πού χρησιμεύει ὡς ποιητικό αἴτιο τοῦ moriendum est = πρέπει νά πεθάνουμε.

Proficiscor, fectus, sum, sci.— ephorus, i.— ego, egi, actum, ēre.— barbārus, a, um.— aditus, ūs.— morior, mortūus sum, mori.— pono, posūi, positum, ēre.— allōquor, locūtus sum, lōqui.— licet, ūit, ēre.— consulatio, ōnis.— concūmo, sumpsī, sumptum, ēre.

52. — 1 ἀφαιρετκ. τοῦ χρόνου. — 2 = ante Christum natum = πρὶν ἀπ' τῆ γέννηση τοῦ Χριστοῦ π.Χ. — 3 ἀφαιρετκ. πού χρησιμεύει ὡς ἀντικείμε. στό fungebantur : fungor consulatu = ἐκτελεῶ καθήκοντα ὑπάτου. — 4 ad μέ αἰτιατ. = σέ, κοντά σέ + αἰτ. — 5 invito collega = χωρίς τῆ θέληση τοῦ συνάρχοντα. — 6 νά μή, γιά νά μή. — 7 equestre proelium = ἵππομαχία. — 8 manum consero = ἔρχομαι στά χέρια, συγκρούομαι, κάνω μάχη. — 9 ne quidem = οὔτε. — 10 rem bene gero = τό πράγμα (τόν πόλεμο) διεξάγω (βγάζω πέρα) μέ ἐπιτυχία, νικῶ. — 11 γιά κάμποσο χρόνο. — 12 quoque : σύνδ. πού μπαίνει στό τέλος λέξεων = καί. — 13 tribunus militum = χιλιάρχος (διοικητής λεγεώνας). — 14 ἔταν. — 15 ἔφιππος. — 16 ἀφαιρετκ. τοῦ ὀργάνου. — 18 non jam = ὄχι ἀκόμη, δέν... πλέον. — 19 γνκ. πληθ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ ἀ' προσ. — 20 γνκ. πού δηλώνει στάση σέ τόπο = στή Ρώμη. — 21 νά, γιά νά. — 22 dum μέ ἐνεστ. στή θέση παρακειμ. dum colloquantur = ἐνῶ συνομιλοῦσαν. — 23 ἴστορ. ἐνεστῶτας.

Consulātus, ūs.— fungor, nctus sum, i.— Poenus, i.— Can-nae, ārum.— edūco, xi, ctum, ēre.— sequor, secūtus sum, sequi.— desēro, ūi, rtum, ēre.— pello, pepūli, pulsum, ēre.— verto, rti, rsum, ēre.— consēro, ūi, rtum, ēre.— fundo, fūdi, fūsum, ēre.— praetervēhor, vectus sum, i.— sedeo, sedi, sessum, ēre.— saxum, i.— tueor, tuītus sum, ēri.— fatālis, e.— convalesco, valūi, ēre.— uterque, utrāque, utrumque.— opprīmo, pressi, pressum, ēre.— munio, īvi, itum, ire.— collōquor, locūtus sum, lōqui.— obrūo, ūi, rūtum, ēre.— epipio, ripūi, reptum, ēre.

53. — 1 σκοπεύοντας νά πάει, νά προχωρήσει. — 2 ἀπό τήν Καρχηδόνα. — 3 αὐτή ὅμως. — 4 ἐνῶ, ὅσο. — 5 quaero ex filio = ρωτῶ τό

γιά. — 6 ἄν. — 7 μέ μεγάλη εὐχαρίστηση. — 8 νά μή. γιά νά μή. — 9 κλητ. τῆς ἀντων. merus, a, um, δικός μου· mi fili = γιέ μου. — 10 καί. — 11 per μέ αἰτιατ. = σέ + αἰτ.· per totam vitam = σ' ὅλη τή ζωή. — 12 tam... ut = τόσο... ὥστε 13 πιστά. — 14 ποτέ.

Conficio, fēci, fectum, ěre.— sto, stēti, stātum, āre.— quaero, quaesīvi, quaesītum, ěre.— accipio, cēpi, ceptum, ěre.— cupio, pīvi, pītum, ěre.— blanditia, ae.— do, dēdi, dātum, āre.— infestus, a, um.

54. — 1 ἀφαιρτκ. τοῦ χρόνου. — 2 νά, γιά νά. — 3 propter = γιά + αἰτ. — 4 secunda fortuna = μέ εὐνοϊκή τύχη — 5 ἔταν. — 6 ξαφνικά. — 7 adversus μέ αἰτ. = ἐναντίον.

Hasdrūdal, ālis.— illustris, e.— indōles, is.— transgredior, gressus sum, i.— gero, gessi, gestum, ěre.— subīgo, ēgi, actum, ěre.— collīgo, lēgi, lectum, ěre.— indico, dixi, dictum, ěre.— medītor, ātus, sum, āri.— Vettōnes, um.— cado, cecidi, casum, ěre.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

Λ Ε Ξ Ι Λ Ο Γ Ι Ο

Α

- a, ab, και abs, πρόθεση με αφαιρετικ. = 1) από 2) από + αίτ. για να δηλώσει τό ποιητικό αίτιο.
- abdūco, xi, ctum, ěre, 3 απομακρύνω.
- absum, afui, abesse, άπουσιάζω, είμαι μακριά.
- ac, συνδ. καιί.
- accipio, cēpi, ceptum, ěre, 3 παίρνω, δέχομαι, παραδέχομαι.
- accumbo, cubūi, cubitum, ěre 3 πλαγιάζω.
- accūso, āvi, ātum, āre, 1 κατηγορώ.
- acer, cris, cre, φοβερός, σφοδρός.
- acerbus, a, um, πικρός.
- Achilles, is, άρ. Ἀχιλλέας.
- acies, ēi, θ. 1) δξύτητα: acies oculorum δξυδέρεκτα: 2) (τάξη μάχης) παράταξη: in acie με παράταξη, κατά μέτωπο: 3) μάχη.
- acūo, ūi, ūtum, ěre, 3 έρεθίζω, (παρ) οξύνω.
- ad, πρόθεση με αίτιατ. = 1) κοντά
- σε κάποιον ή σε κάτι 2) σέ, (ένώπιον).
- adduco, xi, ctum, ěre, 3 όδηγώ κοντά, όδηγώ.
- adhibeo, ui, itum, ěre, 2 μεταχειρίζομαι.
- adhuc, επίρρ. άκόμη
- aditus, us, άρ. είσοδος.
- administro, āvi, atum, āre, 1 διοικώ.
- admoneo, ūi, itum, ěre, 2 παρακινώ, προτρέπω.
- adūro, āvi, ātum, āre, 1 λατρεύω.
- Adriaticus, a, um, Ἀδριατικός.
- adsum, affūi, adesse, είμαι κοντά, παραστέκομαι, βοηθώ.
- adulescentūlus, i, άρ. νέος, νεαρός.
- advēna, ae, άρ. νεοφερμένος.
- adventus — us, άφιξη.
- adversarius, ii, άρ. έχθρός.
- adversus, προθ. με αίτιατ. = 1) = σε + αίτ. 2) = έναντίον.
- adversus, a, um, αντίθετος: res adversae = συμφορές, άτυχίες.
- advolo, āvi, ātum, āre, 1 σπεύδω, τρέχω.
- aedifico, āvi, ātum, āre, 1 χτίζω,

- κατασκευάζω, οικοδομῶ.
 aedilis, is, ἄρ. ἀγορανόμος.
 Aegaeum mare, Αἰγαῖο πέλαγος.
 aeger, gra, grum, ἄρρωστος
 Aemilius, ii, ἄρ. Αἰμίλιος.
 aermūlus, a, um, ἀντίζηλος.
 Aenēas, ae, ἄρ. Αἰνείας.
 Aequi, ōrum, ἄρ. Αἴκουος (ἄρ-
 χαῖος Ἰταλικός λαός στὴν ὄρεινὴ
 χώρα τοῦ (ἄνω) Ἀνία, παρα-
 πόταμου τοῦ Τίβερη.
 aequo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξισώνω
 aequo solo = γκρεμίζω, κατε-
 δαφίζω.
 aequus, a, um, ὀμαλός, ἕσος· aequus
 animus, ἀπάθεια, ἀταραξία ψυ-
 χῆς.
 aēr, aēris, ἄρ. ἀέρας.
 Aesculapius, ii, ἄρ. Ἀσκληπιός.
 aestas, ātis, θ. καλοκαίρι· aestāte
 = στὴ διάρκεια τοῦ καλοκαιριοῦ.
 aestimo, āvi, ātum, āre, 1 ἐκτι-
 μῶ· parvi aestimo = δίνω μικρὴ
 ἀξία.
 aetas, ātis, θ. χρόνος (ζωῆς),
 ἐποχῆ.
 Aetna, ae, θ. Αἴτνα.
 afficio, fēci, fectum, ēre, 3 περι-
 βάλω· afficio ignominia = κακο-
 λογῶ, κατηγορῶ.
 Africa — ae, θ. Ἀφρική.
 Africānus, a, um, Ἀφρικανός (ἐ-
 πωνυμία τοῦ Πόπλιου Κορνήλιου
 Σκιπίωνα, τοῦ νικητῆ τοῦ Ἀν-
 νίβη).
 Agamemnon, onis, ἄρ. Ἀγαμέ-
 μνων.
 ager, gri, ἄρ. ἀγρός, χωράφι.
 ago, egi, actum, ēre, 3 ὀδηγῶ,
 κάνω.
 agricola, ae, ἄρ. γεωργός.
 agricultūra, ae, θ. γεωργία.
 alācer, cris, e, πρόθυμος.
 albus, a, um, ἄσπρος.
 Alexander, dri, ἄρ. Ἀλέξανδρος.
 aliēnus, a, um, ξένος.
 aliquandiu, ἐπίρρ. γιά λίγο χρονικό
 διάστημα.
 aliquando, ἐπίρρ. κάποτε.
 alius, a, ud, ἄλλος.
 Allia, ae, ἄρ. μικρός παραπόταμος
 τοῦ Τίβερη στό Λάτιο.
 allīco, āvi, ātum, āre, 1 δένω.
 allōquor, locutus sum, lōqui, 3
 προσφωνῶ, ἀπευθύνω τό λόγο.
 Alpes, ium, θ. Ἀλπεις.
 alter, ēra, ērum, ὁ ἄλλος.
 altus, a, um, ψηλός.
 alvus — i, θ. κοιλιὰ.
 ambo, ae, o, καί οἱ δύο.
 ambūlo, āvi, atum, āre, 1 περ-
 πατῶ.
 amicitia, ae, θ. φιλία.
 amicus, i, ἄρ. φίλος.
 amo, āvi, ātum, āre, 1 ἀγαπῶ.
 amor, ōris, ἄρ. ἀγάπη· amor pa-
 triae = ἡ ἀγάπη γιά τὴν πα-
 τρίδα· ἡ φιλοπατρία.
 amplificō, āvi, ātum, āre, 1 αὐ-
 ξάνω, ἐπεκτείνω, ἀπλώνω.
 amplus, a, um, εὐρύχωρος, μεγά-
 λος.

Ancus, i, ἄρ. Ἄγκος.
 animus, i, ἄρ. ψυχή, νοῦς, φρόνημα,
 θάρρος.
 annus, i, ἔτος, χρόνος.
 ante, πρόθ. μέ αιτιατ. = πρίν +
 αιτ., πρίν. ἀπό + αιτ. (τοπικ.
 καί χρονικ.).
 antea, ἐπίρρ. πρίν, πρωύτερα.
 antiquus, a, um, ἀρχαῖος, παλαιός.
 Antonius, ii, ἄρ. Ἀντώνιος.
 Apenninus, i, ἄρ. τὰ Ἀπέννινα
 ὄρη.
 aper, pri, ἄρ. κάπρος.
 apertus, a, um, ἀνοιχτός.
 Apollo, onis, ἄρ. Ἀπόλλων.
 appareo, ūi, ītum, ēre, 2 φαίνομαι.
 appello, āvi, ātum, āre, 1 ὀνομάζω.
 apporto, āvi, ātum, āre, 1 φέρνω,
 προσκομίζω.
 appropinquo, āvi, ātum, āre, 1
 πλησιάζω.
 apud, προθ. μέ αιτιατ. = κοντά σέ
 κάτι ἢ σέ κάποιον.
 aqua, ae, θ. νερό.
 aquila, ae, θ. ἀετός.
 ara, ae, θ. βωμός.
 aratrum, i, οὐδ. ἄροτρο.
 arbor, ōris, θ. δένδρο.
 arcesso, īvi, ītum, ēre, 3 στέλνω
 καί προσκαλῶ, προσκαλῶ.
 arcus, us, ἄρ. τόξο.
 argentum, i, οὐδ. ἀσήμι.
 arguo, ūi, ūtum, ēre, 3 κατηγορῶ.
 Ariovistus, i, ἄρ. Ἀριόβιστος.
 Aristides, is, Ἀριστείδης.
 arma, ōrum, οὐδ. ὅπλα (ἀμυντι-

κά) ἀντιθ. tela, ōrum, ὅπλα (ἐ-
 πιθετικά).
 armatus, a, um, ὅπλισμένος.
 armentum, i, οὐδ. κοπάδι.
 aro, āvi, ātum, āre, 1 ὀργώνω,
 καλλιεργῶ.
 ars, artis, θ. τέχνη.
 arx, arcis, θ. ἀκρόπολη.
 Asia, ae, θ. Ἀσία.
 aspectus, ūs, ἄρ. θέα, ὄψη.
 asper, ĕra, ĕrum, τραχύς.
 asporto, avi, atum, āre, 1 ἀπο-
 κομίζω.
 at, συνδ. ἀλλά, ὅμως.
 ater, tra, um, σκοτεινός, μαῦρος·
 dies ater ἀποφράδα μέρα, μέρα
 δυστυχίας.
 Athēnae, ārum, θ. Ἀθήνα.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος· οὐσ. A-
 thenienses, ium, ἄρ. πληθ. οἱ Ἀ-
 θηναῖοι.
 atque, συνδ. καί.
 atrox, ōcis, φοβερός, δεινός.
 Attica, ae, θ. Ἀττική.
 auctoritas, ātis, θ. κύρος, ὑπό-
 ληψη.
 audacia, ae, θ. τόλμη.
 audax, ācis, τολμηρός.
 audeo, ausus sum, ēre, 2 τολμῶ.
 audio, īvi, ītum, īre, 4 ἀκούω.
 Augustulus, i ἄρ. Αὐγουστύλος.
 Augustus, i, ἄρ. Αὐγουστος.
 Aulis, īdis, θ. Αὐλίδα.
 auris, is, θ. τό ἀφτί· praebeo aures
 alicui προσέχω, ἀκούω κάποιον.
 aurum, i, οὐδ. χρυσάφι.

auspiciū, ii, οὐδ. 1) οἰωνοσκοπία·

2) ἀρχηγία.

aut, συνδ. = ἤ (διαζευκτικός).

autem, συνδ. ὅμως.

auxiliū, ii, οὐδ. βοήθεια.

averto, rti, rsum, ēre, 3 ἀποτρέπω,
ἀπομακρύνω.

avia, ae, θ. γιαγιά.

avus, i, ἀρ. παππούς.

B

Babylonii, ōrum, ἀρ. Βαβυλώνιοι.

Bacchus, i, ἀρ. Βάκχος.

barbārus, a, um, βάρβαρος.

beatus, a, um, εὐτυχημένος.

bellicōsus, a, um, πολεμικός.

bellīcus, a, um, πολεμικός· res

bellīca, οἱ πολεμικές ὑποθέσεις.

bello, āvi, ātum, āre, 1 πολεμῶ.

bellum, i, πόλεμος.

bene, ἐπιρρ. καλά.

benignus, a, um, εὐνοϊκός.

bestia, ae, θ. θήριο, ζῷο.

Bīas, antis, ἀρ. Βίας.

Bithynia, ae, θ. Βιθυνία.

blanditia, ae, θ. χάδι, κολακεία
(συνήθως στὸν πληθυντικό).

bonus, a, um, καλός.

Brennus, i, ἀρ. Βρέννος (ἀρχηγός
τῶν Γαλατῶν).

brevis, e, μικρός, λίγος, brevis
(tempore), σέ μικρό χρονικό διά-
στημα.

Britanni, ōrum, ἀρ. Βρεταννοί.

Brutus, i, ἀρ. Βροῦτος.

C

G = Gaius, i (προφ. Gajus), ἀρ.

Γάιος.

cado, cecīdi, casum, ēre, 3 πέφτω
(στή μάχη), σκοτώνομαι.

cadūcus, a, um, μάταιος, φθαρτός.

caedes, is, θ. σφαγή.

caeruleus, a, um, γαλάζιος.

Caesar, āris, ἀρ. Καῖσαρ.

Calchas, antis, ἀρ. Κάλχας.

callidus, a, um, πανούργος.

Camillus, i, ἀρ. Κάμιλλος, Ρω-
μαῖος στρατηγός καί πολιτικός
πού ἔζησε στὸν Δ' αἰώνα π.Χ.

Campania, ae, θ. Καμπανία, χώρα
στή Δ. παραλία τῆς Ἰταλίας.

campus, i, ἀρ. πεδιάδα, κάμπος.

Cannae, ārum, θ. Κάννες (πόλη
τῆς Ἀπουλίας, χώρας πού βρι-
σκόταν στή Ν.Δ. πλευρά τῆς
Ἰταλίας).

canto, āvi, ātum, āre, 1 τραγουδῶ,
ψάλλω.

cario, cēpi, captum, ēre, 3 κυ-
ριεύω (παίρνω).

capillus, i, ἀρ. τὰ μαλλιά.

Capitolium, ii, οὐδ. Καπιτώλιο (ἡ
ἀκρόπολη τῆς ἀρχαίας Ρώμης
ἐπάνω στὸν Καπιτωλίνο λόφο).

Capitolius, a, um, Καπιτωλίνος
λόφος.

capto, āvi, ātum, āre, 1 κυνηγῶ,
πιάνω.

caput, capitis, οὐδ. πρωτεύουσα
(ἀναφ. σέ τόπο).

Caria, ae, θ. Καρία.
 carmen, īnis, οὐδ. τραγούδι, ποίημα.
 Carthaginienses, ium, ἄρ. οἱ Καρχηδόνιοι.
 Carthāgo, īnis, θ. Καρχηδώννα.
 carus, a, um, ἀγαπητός.
 casa, ae, θ. καλύβα.
 castīgo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ.
 castra, ōrum, θ. στρατόπεδο.
 catēna, ae, θ. ἀλυσίδα.
 Catilina, ae, ἄρ. Κατιλίνας.
 Cato, ōnis, ἄρ. Κάτων, Ρωμαῖος πολιτικός καὶ συγγραφέας (234 - 149 π.Χ.).
 causa, ae, θ. αἰτία.
 celēber, bris, bre, ὀνομαστός, περίφημος.
 celēbro, āvi, ātum, āre, 1 ψάλλω, ὑμνῶ.
 celer, ěris, ěre, γρήγορος.
 celeritas, ātis, θ. ταχύτητα.
 cena, ae, θ. δεῖπνο.
 censor, ōris, ἄρ. τιμητής.
 centesīmus, a, um, ἑκατοστός.
 certāmen, inis, οὐδ. ἀγώνας.
 cervna, ae, θ. ἐλάφι.
 cetēri, ae, a, οἱ ὑπόλοιποι.
 Christus, i, ἄρ. Χριστός.
 cibus, i, ἄρ. τροφή.
 cicāda, ae, θ. τζίτζικας - τζιτζίκι.
 Cicēro, ōnis, ἄρ. Κικέρων.
 Cimbri, ōrum, ἄρ. Κίμβριοι.
 Cinciunātus, i, ἄρ. Κιγκινάτος.
 circa, πρόθεση μὲ αἰτιατ. = γύρω ἀπὸ + αἰτ.

Cisalpīnus, a, um, ὁ ἀπὸ τὴν ἐδῶ πλευρὰ τῶν Ἑλλήνων (Gallia C. = ἡ Ἰταλία).
 civīlis, e, πολιτικός· bellum civīle = ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἄρ. πολίτης, συμπολίτης.
 civitas, ātis, θ. πολιτεία.
 clades, is, θ. συμφορά, καταστροφή.
 clamo, āvi, ātum, āre, 1 κραυγάζω.
 clamor, oris, ἄρ. κραυγή.
 clarus, a, um, ἔνδοξος, ὀνομαστός, περίφημος.
 classis, is, θ. στόλος.
 claudus, a, um, κουτσός.
 Clusium, ii, οὐδ. Κλούσιο (πόλη τῆς Ἑτρούριας).
 coactus, a, ctum, ἀναγκασμένος.
 coērcēo, ui, itum, ěre, 2 συγκρατῶ.
 cogito, āvi, ātum, āre, 1 σκέπτομαι.
 cogo, coegi, coactum, ěre, 3 ἀναγκάζω.
 Collatīnus, i, ἄρ. Κολλατίνος.
 collēga, ae, ἄρ. συναρχοντας.
 collīgo, lēgi, lectum, ěre, 3 συγκεντρώνω.
 collis, is, ἄρ. λόφος.
 collōco, āvi, ātum, āre, 1 τοποθετῶ, ἰδρῶ.
 colloquium, ii, οὐδ. συνδιάλεξη, συνομιλία.
 collōquor, locūtus, sum, loqui, 3 συνδιαλέγομαι (συνομιλῶ).
 colonia, ae, θ. ἀποικία.
 coma, ae, θ. τὰ μαλλιά.

- comes, itis, ἄρ. ὀπαδός, σύντροφος.
 commemoro, āvi, ātum, āre, 1 μνη-
 μονεύω, ἀναφέρω.
 commeo, āvi, ātum, āre, 1 προ-
 χωρῶ, πηγαίνω, περπατῶ.
 committo, mīsi, missum, ěre, 3
 συνδέω, συνενώνω, προσαρμῶζω.
 commōdo, āvi, ātum, āre, 1 δίνω,
 δανείζω.
 communis, e, κοινός.
 comparo, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 κτῶ, ἐτοιμάζω.
 compleo, ēvi, ētum, ěre, 2 γεμίζω.
 comprehendo, udi, usum, ěre,
 3 παίρνω.
 concilio, āvi, ātum, āre, 1 συν-
 ταιριάζω, συνάπτω.
 concutio, cussi, cussum, ěre, 3
 σείω δυνατά, τρανάζω, παρα-
 λύω.
 condicio, ōnis, θ. κατάσταση.
 conditor, ōris, ἄρ. ιδρυτής.
 conficio, feci, fectum, ěre, 3 1)
 ἐκτελῶ 2) τελειώνω κάτι, ἀπο-
 περατώνω.
 confirmo, āvi, ātum, āre, 1 ἐνι-
 σχύω, δυναμώνω.
 confligo, flixi, flictum, ěre, 3
 συμπλέκομαι, συγκρούομαι.
 confugio, fūgi, fugitum, ěre, 3
 καταφεύγω.
 conjurātus, i, ἄρ. συνωμότης.
 conscientia, ae, θ. συνείδηση.
 consequor, secūtus sum, sēqui,
 3 ἐπακολουθῶ.
 consēro, serūi, rtum, ěre, 3 con-
- sēro manum, συμπλέκομαι, κά-
 νω μάχη.
 conservo, avi, atum, āre, 1 δια-
 τηρῶ.
 consilium, ii, οὐδ. σκέψη, σχέδιο,
 συμβουλή, γνώμη, συμβούλιο, ἀ-
 πόφαση.
 constans, utis, σταθερός, καρτε-
 ρικός, ὑπομονετικός.
 constantia, ae, θ. σταθερότητα,
 καρτερία, ὑπομονή.
 constituo, ūi, ūtum, ěre, 3 στέ-
 κομαι, παρατάσσω, ἀποφασίζω.
 consul, ūlis, ἄρ. ὕπατος.
 consulātus, us, ἄρ. ὑπατεία.
 consūlo, sului, ltum, ěre, 3 συμ-
 βουλευόμαι, ρωτῶ.
 consulatio, onis, θ. σύσκεψη.
 consūmo, sumpsī, sumptum, ěre
 3. καταναλώνω, ξοδεύω.
 contemno, mpsi, mtum, ěre, 3
 περιφρονῶ, καταφρονῶ.
 contentus, a, um, εὐχαριστημένος.
 contio, ōnis, θ. συνέλευση.
 contra, προθ. μέ αιτ. = ἀπέναντι,
 ἐναντίον.
 convalesco, valūi, ěre 3 εἶμαι σέ
 ἀνάρρωση.
 converto, ti, rsum, ěre 3 μετα-
 βάλλω, μετατρέπω.
 convivium, ii, οὐδ. συμπόσιο.
 convoco, āvi, ātum, āre, 1 συγ-
 κεντρώνω.
 copia, ae, θ. ἀφθονία· στόν πληθ.
 copiae, ārum = δύναμη (στρα-
 τιωτική), στρατός.

Corinthus, i, θ. Κόρινθος.
 Cornelia, ae, θ. Κορνηλία.
 corona, ae, θ. στεφάνι.
 cornu, us, οὐδ. πτέρυγα (στρατοῦ).
 corpus, ōris, οὐδ. σῶμα.
 cotidie, ἐπίρρ. καθημερινά.
 cras, ἐπίρρ. αὔριο.
 creber, bra, brum, πολυάριθμος.
 credo, dīdi, dītum, ēre, 3 πιστεύω.
 cremo, āvi, ātum, āre, 1 καίω.
 Cremōna, ae, Κρεμόνα.
 creo, avi, ātum, āre, 1 ἐκλέγω.
 cresco, crēvi, crētum, ēre, 3 αυξάνομαι, μεγαλώνω.
 Groesus, i, ἄρ. Κροῦσος.
 cruciātus, ūs, ἄρ. βασανισμός.
 crudēlis, e, σκληρός.
 crystallinus, a, um, κρυστάλλινος.
 culpa, ae, θ. σφάλμα, ἀμάρτημα.
 cum, προθ. μέ αφαιρετικ. = μαζί με + αιτ., πρὸς + αιτ. — συνδ. ὅταν ἀφοῦ, ἐπειδὴ.
 cunctus, a, um, ὅλοι (ὅλοι μαζί).
 cupiditas, ātis, θ. ἐπιθυμία.
 cupio, rīvi, rītum, ēre, 3 ἐπιθυμῶ.
 cupidus, a, um, ἐπιθυμητικός.
 cur, ἐπίρρ. γιατί;
 cura, ae, θ. φροντίδα, μέριμνα, περιποίηση.
 currus, us, ἄρ. ἄρμα.
 Cyrus, i, ἄρ. Κύρος.

D

de, πρόθ. μέ αφαιρετικ. = γιά + αιτιατ.

dea, ae, θ. θεά.
 debeo, ui, itum, ēre, 2 ὀφείλω, χρωστῶ.
 decem, δέξια.
 decimus, a, um, δέκατος.
 decipio, cēpi, ceptum, ēre, 3 ἀπατώ.
 Decius, ii, ἄρ. Δέκιος.
 deficio, fēci, fectum, ēre, 3 ἀποσταῶ.
 defleo, ēvi, ētum, ēre, 2 θρηνῶ, κλαίω κάποιον ἢ κάτι.
 deide, ἐπίρρ. ἔπειτα.
 dejicio, jēci, jectum, ēre, 3 ἀποβάλλω, ἀπορρίπτω.
 delecto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχαριστῶ, (κάποιον).
 deleo, ēvi, ētum, ēre, 2 καταστρέφω, ἀφανίζω.
 Delphīnus, a, um, Δελφικός.
 Delus, i, θ. Δῆλος.
 demum, ἐπίρρ. τέλος, τελευταῖο.
 denique, ἐπίρρ. τέλος.
 denūo, ζανά, πάλι.
 deprehendo, ndi, usum, ēre, 3 συλλαμβάνω, πιάνω.
 descendo, ndi, usum, ēre, 3 κατεβαίνω.
 desēro, rūi, rtum, ēre, 3 ἐγκαταλείπω, ἀφήνω στή μέση.
 despēro, āvi, ātum, āre, 1 ἀπελπίζομαι, χάνω κάθε ἐλπίδα.
 desum, defūi, deesse, λείπω, ὕστερῶ.
 detereo, ūi, itum, ēre 2 ἐμποδίζω, ἀποτρέπω.

deus, i, ἄρ. θεός.
 dexter, xtra, xtrum, δεξιός.
 Diāna, ae, θ. Ἄρτεμη.
 dico, xi, ctum, ěre, 3 λέγω.
 dictātor, ōris, ἄρ. δικτάτορας.
 dictum, i, οὐδ. ρητό.
 Dido, ōnis, θ. Διδώ (κόρη τοῦ
 Βήλου, βασιλιᾶ τῆς Τύρου)· Ἰδρου-
 σε τὴν Καρχηδόνα τὸ 888 π.Χ.
 dies, ěi, ἄρ. ἡμέρα.
 dignitas, ātis, θ. ὑπόληψη.
 diligens, ntis, ἐπιμελής.
 diligenter, ἐπίρρ. μέ ἐπιμέλεια.
 dimīco, āvi, atum, āre, 1 ἀγωνί-
 ζομαι, μάχομαι.
 Diomēdes, is, Διομήδης.
 dirīgo, rexi, rectum, ěre, 3 διευ-
 θύνω.
 disciplīna, ae, θ. τάξη, πειθαρχία.
 discordia, ae, θ. διχόνοια, φιλονει-
 κία.
 displiceo, ūi, itum, ěre, 2 δέν ἀ-
 ρέσω.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 diu, γιά πολύ, πολύ χρόνο.
 diversus, a, um, διαφορετικός.
 dives, itis, πλούσιος.
 divinus, a, um, θεικός.
 divitiae, ārum, θ. πλούτη.
 do, dēdi, datum, dare, 1 δίνω.
 doctrīna, ae, θ. ἐπιστήμη, παιδεία.
 doctus, a, um, μορφωμένος, σοφός.
 deleo, ūi, ěre, 2 λυποῦμαι.
 dolor, ōris, ἄρ. λύπη, πόνος.
 dolus, i, ἄρ. δόλος, ἀπάτη.
 domesticus, a, um, σπιτικός, οἰκια-

κός.
 domicilium, ii, οὐδ. κατοικία.
 dominatio, ōnis θ. ἐξουσία, κυρι-
 αρχία.
 dominus, i, ἄρ. κύριος, ἀφεντικό.
 dono, āvi, ātum, āre, 1 δίνω δῶρα,
 φιλοδωρῶ.
 donum, i, οὐδ. δῶρο.
 dubīto, āvi, ātum, āre, 1 ἀμφι-
 βάλλω.
 dubius, a, um, ἀμφίβολος· res du-
 bia = κρίσιμη περίσταση.
 ducentesīmus, a, um, διακοσιο-
 στός.
 duco, duxi, ductum, ěre 3 ὁδη-
 γῶ, παίρνω (κάποιον) μαζί μου.
 dulcis, e, γλυκός.
 dum, σύνδ. ὄσο, ὥσπου, ἐνῶ.
 duo, duae, duo, δύο.
 duodecim, δώδεκα.
 duodesexagesīmus, a, um, πεντη-
 κοστός ὕγδοος.
 durus, a, um, σκληρός.
 dux, ducis, ἄρ. ἀρχηγός, στρατη-
 γός.

E

ecce, νά (δεικτικό).
 edo, dīdi, dītum, ěre, 3 ἐκδίδω.
 edūco, xi, ctum, ěre, 3 βγάζω ἔξω,
 ἔξάγω.
 effigies, ěi, θ. ὁμοίωμα, εἰκόνα.
 efflo, āvi, ātum, āre, 1 efflo vi-
 tam = ξεψυχῶ, πεθαίνω.
 ego, ἐγώ.
 egredior, egressus sum, egrēdi, 3

βγαίνω ἔξω, βγαίνω ἀπ' τὸ λιμάνι.
elīgo, elēgi, electum, ēre, 3 ἐκλέγω.
eloquentia, ae, θ. εὐφράδεια, εὐ-
γλωττία.

emīgro, āvi, ātum, āre, 1 ξεση-
κώνομαι, μεταναστεύω.

emineo, ūi, ēre, 2 ἐξέχω, διαπρέ-
πω.

enim, συνδ. γιατί.

Ephialtes, is, Ἐφιάλης.

ephōrus, i, ἄρ. ἔφορος στή (Σπάρτη).

Epidaurus, i, θ. Ἐπίδαυρος.

eques, equitis, ἄρ. ἵππέας.

equester, stris, stre, ἵππικός· co-
piae equestres = τὸ ἵππικό. eque-
stre proelium = ἵππομαχία.

equitātus, us, ἄρ. ἵππικός.

equus, i, ἄρ. ἄλογο.

erga, προθ. μέ αἰτιατ. = πρὸς +
αἰτιατ.

eripio, ripūi, reptum, ēre, 3 ἄρ-
πάζω, σώζω.

esurio, īvi, itum, īre, 4 πεινῶ.

et, σύνδ. καί.

etiam, σύνδ. καί (προσθετικός).

etiāmsi, ἄν καί.

Etruria, ae, θ. Ἐτρουρία (ἡ τω-
ρινή Τροσκάνη)· χώρα στή Δ.
παραλία τῆς Ἰταλίας.

Etrusci, ōrum, ἄρ. Ἐτροῦσκοι
(Τυρηννοί).

Eurōpa, ae, θ. Εὐρώπη.

Eurōtas, ae, ἄρ. Εὐρώτας.

evādo, si, sum, ēre, 3 διαφεύγω.

evertō, ti, sum, ēre, 3 ξεθεμελιώ-
νω, καταστρέφω.

ex, προθ. μέ ἀφαιρετκ. = ἀπό +
αἷτ.

excīdo, cīdi, ēre, 3 γάνω τὸ ἀξίωμα.

exclāmo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνα-
φωνῶ, κραυγάζω, φωνάζω.

exercītus, us, ἄρ. στρατός.

exītus, us, ἄρ. τέλος, ἔκβαση.

expīlo, āvi, ātum, āre, 1 λεηλατῶ.

expugnatio, ōnis, θ. ἐκπόρθηση,
κατάληψη.

expugno, āvi, ātum, āre, 1 πο-
λιορκῶ, κυριεύω, νικῶ.

exsilium, ii, οὐδ. ἔξορία.

exspecto, āvi, ātum, āre, 1 περι-
μένω.

F

fabūla, ae, θ. μῦθος.

facīnus, ōris, οὐδ. πράξη, ἔργο
(συνήθως πονηρό, κακό).

facio, fēcī, factum, ēre, 3 κάνω.

factum, i, οὐδ. ἔργο, πράξη.

falsus, a, um, ψεύτικος.

fama, ae, θ. φήμη.

fames, is, θ. πείνα.

fatālis, e, μοιραῖος, καταστρεπτι-
κός.

fatīgo, āvi, ātum, āre, 1 κουράζω,
καταπονῶ.

Favius, ii, ἄρ. Φάβιος.

fecundus, a, um, εὐφορος.

felicissīme, εὐτυχέστατα.

felicītus, ātis, θ. εὐτυχία.

felix, īcis, εὐτυχιμένος.

femīna, ae, θ. γυναίκα.

fenestra, ae, παράθυρο.

fere, ἐπίρρ. σχεδόν.
 fertilis, e, εὐφορος.
 festino, āvi, ātum, āre 1 τρέχω,
 σπεύδω.
 fidelis, e, πιστός.
 fideliter, ἐπίρρ. πιστά, μέ ακρίβεια.
 fides, ěi, θ. 1) πίστη· 2) ὑπόσχεση
 μέ ὄρκο· 3) προστασία, βοήθεια.
 fidus, a, um, πιστός.
 figūra, ae, μορφή.
 filia, ae, θ. θυγατέρα, κόρη.
 filius, ii, ἀρ. γιός.
 finio, ĩvi, ĩtum, ĩre, 4 τελειώνω
 finis, is, θ. τέλος· στόν πληθ. χώρα,
 σύνορα.
 finitimus, a, um, γειτονικός
 fio, factus sum, fiěri, γίνομαι
 firmo, āvi, ātum, āre, 1 στερεώνω,
 ὀχυρώνω.
 firmus, a, um, ὀχυρός.
 flagro, āvi, ātum, āre, 1 καίγο-
 μαι.
 flamma, ae, θ. φλόγα.
 floreo, ũi, ěre, 2 ἀκμάζω.
 flos, floris, ἀρ. ἄνθος.
 flumen, mĭnis, οὐδ. ποτάμι.
 fluvius, ii, ἀρ. ποτάμι.
 focus, i, ἀρ. ἐστία.
 formĭca, ae, θ. μερμήγκι.
 fortis, e, γενναῖος.
 fortiter, γενναῖα, μέ ἀνδρεία.
 fortitūdo, ĩnis, θ. δύναμη, ἀνδρεία.
 fortuna, ae, θ. τύχη.
 fossa, ae, θ. τάφος.
 frango, frěgi, fractum, ěre, 3 σπά-
 ζω.

frater, tris, ἀρ. ἀδελφός.
 fraus, fraudis, θ. ἀπάτη.
 frons, ndis, θ. φύλλωμα.
 fructus, us, ἀρ. καρπός.
 frugifer, ěra, ěrum, καρποφόρος
 frumentum, i, οὐδ. σιτάρι.
 frustra, ἐπίρρ. μάταια, ἄσκοπα.
 fuga, ae, θ. φυγή.
 fugio, fūgi, fugĭtum, ěre, 3 φεύγω.
 fugo, āvi, ātum, āre, 1 φυγαδεύω,
 διώχνω.
 fungor, uctus sum, i, 3 κάνω, πρα-
 γματοποιῶ, ἐπιτελῶ.
 fundo, fudi, fūsum, ěre, 3 δια-
 σκορπίζω.
 futurus, a, um, μελλοντικός, futū-
 rum tempus, τό μέλλον.

G

galea, ae, θ. κράνος, περικεφαλαία.
 Gallia, ae, θ. Γαλλία.
 gallina, ae, θ. κότα.
 Gallus, i, ἀρ. Γάλλος.
 gallus, i, ἀρ. κόκορας, πετεινός.
 gaudeo, gavĭsus sum, ěre, 2 χαί-
 ρομαι.
 gaudium, ii, οὐδ. χαρά.
 generōsus, a, um, μεγαλόψυχος.
 gens, ntis, θ. ἔθνος.
 Germania, ae, θ. Γερμανία.
 Germanus, i, ἀρ. Γερμανός.
 gero, gessi, gestum, ěre, κάνω,
 κατορθώνω· gero bellum = κάνω
 πόλεμο, πολεμῶ.
 gladius, ii, ἀρ. ξίφος.

gloria, ae, θ. δόξα.
 Graechus, i, ἄρ. Γράκχος.
 Graecia, ae, θ. Ἑλλάδα.
 Graecus, i, ἄρ. Ἑλληνας.
 gratia, ae, θ. χάρη, εὐγνωμοσύνη.
 gratus, a, um, ἄρεστός.
 gravis, e, βαρύς, ἐνοχλητικός.
 graviter, ἐπίρρ. βαριά.

Η

habeo, ūi, itum, ēre 2. ἔχω· in
 animo habeo = ἔχω στό νοῦ μου,
 σκέπτομαι· gratiam habeo =
 χρωστώ χάρη, εὐγνωμοσύνη· ha-
 beo oratiōnem = ἀπαγγέλλω λό-
 γο.

habito, āvi, ātum, āre, 1 κατοικῶ.
 Hamilcar, āris, ἄρ. Ἀμίλκας.
 Hannibal, ālis, ἄρ. Ἀννίβας.
 Hasdrūbal, ālis, ἄρ. Ἀσδρούβας.
 hasta, ae, θ. δόρυ.
 Hector, ōris, ἄρ. Ἑκτορας.
 Hecūba, ae, θ. Ἑκάβη.
 Helēna, ae, θ. Ἑλένη.
 Helvetii, ōrum, ἄρ. Ἑλβετοί.
 herba, ae, θ. χόρτο, χλόη.
 heres, ēdis, ἄρ. κληρονόμος.
 heri, ἐπίρρ. χθές.
 hic, ἐπίρρ. ἐδῶ.
 hic, haec, hoc, αὐτός, αὐτή, αὐτό.
 hiems, ēmis, θ. χειμῶνας· hiēme =
 στή διάρκεια τοῦ χειμῶνα.
 Hispania, ae, θ. Ἰσπανία.
 historia, ae, θ. ἱστορία.
 hodie, ἐπίρρ. σήμερα.

Homērus, i, ἄρ. Ὅμηρος.
 homo, īnis, ἄρ. ἄνθρωπος.
 honestus, a, um, ἔντιμος, τίμιος.
 Horatius, ii, ἄρ. Ὁράτιος.
 hortor, ātus sum, āri, 1 προτρέπω,
 παρακινῶ.
 hortus, i, ἄρ. κῆπος.
 hospes, itis, ἄρ. ξένος, φιλοξενού-
 μενος.
 hospitium, ii, οὐδ. φιλοξενία.
 hostia, ae, θ. σφάγιο, θύμα.
 Hostilius, ii, ἄρ. Ὁστίλιος.
 hostis, is, ἐχθρός.
 huc, ἐπίρρ. ἐδῶ. σ' αὐτόν τόν τόπο.
 humānus, a, um, φιλόανθρωπος, ἀν-
 θρώπινος.
 hydra, ae, θ. νερόφιδο.

Ι

ibi, ἐπίρρ. ἐκεῖ.
 idem, eadem, idem, ὁ ἴδιος.
 igitur, συνδ. λοιπόν.
 ignārus, a, um, ἄπειρος.
 ignavia, ae, θ. δειλία.
 ignāvus, a, um, δειλός, ἄτολμος.
 ignominia, ae, θ. μομφή, ντροπή,
 κατηγορία.
 ignōro, āvi, ātum, āre, 1 ἀγνοῶ.
 ille, a, ud, ἐκεῖνος.
 illustris, e, λαμπρός.
 illustro, āvi, ātum, āre, 1 ὑμῶ.
 imbellis, e, ἀπόλεμος.
 immīgro, āvi, ātum, āre, 1 μετοι-
 κίζω.
 immineo, ēre, 2 ἀπειλῶ.

- immōlo, āvi, ātum, āre, 1 θυσιάζω.
- immortālis, e, ἀθάνατος.
- impavidus, a, um, θαρραλέος.
- impedio, īvi, ītum, īre, 4 ἐμποδίζω.
- imperātor, ōris, ἄρ. αὐτοκράτορας στρατηγός.
- imperium, ii, οὐδ. κράτος, ἀρχή, ἐξουσία, προσταγή.
- impēro, āvi, ātum, āre, 1 ἐξουσιάζω, διατάζω, προστάζω.
- impertio, īvi, ītum, īre, 4 δίνω μέρος ἀπό κάτι.
- impētus, us, ἄρ. ἔφοδος, ἐπίθεση.
- impleo, ēvi, ētum, ēre, 2 γεμίζω.
- implōro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπικαλοῦμαι, παρακαλῶ.
- imp̄rōbus, a, um, φαῦλος, κακός.
- in, πρόθ. 1) μέ αίτ. = σέ, πρός (κίν.)· 2) μέ ἀφαιρικ. = σέ (στάση).
- incautus, a, um, ἀπροφύλακτος, ἀπερίσκεπτος, ἄμυαλος.
- incendium, ii, οὐδ. πυρκαϊά.
- incendo, ndi, nsum, ēre, 3 ἀνάβω, ἐξάπτω, καίω.
- incertus, a, um, ἀβέβαιος.
- incito, āvi, ātum, āre, 1 προτρέπω, παροτρύνω, παρακινῶ.
- incola, ae, ἄρ. κάτοικος.
- inde, ἐπίρρ. ἀπό κεῖ, ἀπ' αὐτό.
- indico, dixi, dictum, ēre, 3 ἀναγγέλλω, γνωστοποιῶ.
- indignatio, ōnis, θ. ἀγανάκτηση.
- indōles, is, θ. εὐφυΐα, ἐξυπνάδα.
- indūo, dūi, dūtum, ēre, 3 ντύνω.
- industria, ae, θ. ἐργατικότητα, φιλοπονία.
- infēlix, īcis, δυστυχησμένος.
- inferi, ōrum, ἄρ. οἱ κάτω, οἱ θεοὶ τοῦ "Αδῆ = ὁ "Αδῆς.
- infestus, a, um, ἐχθρικός.
- infīdus, a, um, ἄπιστος.
- infirmus, a, um, ἄρρωστος, ἀδύνατος.
- inflammo, āvi, ātum, āre, 1 παραινῶ, ἐνθουσιάζω.
- ingens, ntis, πάρα πολύ μεγάλος, ἄπειρος.
- inimīcus, a, um, ἐχθρικός· inimicus, i, οὐσ. ἄρ. ἐχθρός.
- initium, ii, οὐδ. ἀρχή· initio, ἀφαιρ. τοῦ χρόνου = στήν ἀρχή, ἀρχικά.
- injicio, jēci, jectum, ēre, 3 ρίχνω μέσα.
- injucundus, a, um, δυσάρεστος, ἀηδιαστικός.
- injuria, ae, θηλ. ἀδικία.
- inquit, εἶπε.
- insidiae, ārum, θ. ἐνέδρα, ἐνέδρες.
- insignis, e, ἐνδοξος, ὀνομαστός.
- insula, ae, θ. νησί.
- insum, fui, esse, εἶμαι, βρίσκομαι, ὑπάρχω μέσα.
- intellēgo, -exi, ectum, ēre, 3 ἐννοῶ, καταλαβαίνω.
- inter, πρόθ. μέ αίτιατ. = μεταξύ.
- interficio, fēci, fectum, ēre, 3 σκοτώνω.
- interim, ἐπίρρ. στό μεταξύ.
- interitus, us, ἄρ. καταστροφή, συμ-

φορά.
 interrōgo, āvi, ātum, āre, ρωτῶ.
 intersum, fui, esse, εἶμαι κοντά,
 ἀνάμεσα intersum bellis = παίρ-
 νω μέρος στους πολέμους.
 intra, πρόθ. μέ αίτιατ. = μέσα.
 intro, āvi, ātum, āre, 1 μπαίνω.
 invito, āvi, ātum, āre, 1 προ-
 σκαλῶ.
 invitus, a, um, ἀθέλητα.
 Iphigenia, ae, θ. Ἰφιγένεια.
 ipse, a, um, ὁ ἴδιος.
 ira, ae, θ. ἡ ὀργή, θυμός.
 irascor, irasci, 3 ὀργίζομαι, θυ-
 μώνω.
 iratus, a, um, ὀργισμένος.
 irritus, a, um, μάταιος, ἄσκοπος.
 is, ea, id, αὐτός.
 iste, ista, istud, αὐτός.
 ita, ἐπίρρ. ἔτσι· ita... ut = 1)
 τόσο ὥστε· 2) ἔτσι... ὥστε.
 Italia, ae, θ. Ἰταλία.
 itaque, συνδ. γι' αὐτό.
 itērum, ἐπίρρ. δεύτερη φορά, πάλι
 Ithāca, ae, θ. Ἰθάκη.

J

jaceo, ūi, ēre, 2 κείτομαι, εἶμαι
 πεσμένος.
 jam, ἐπίρρ. ἤδη, κιόλας· non jam =
 ὄχι ἀκόμη, ἀκόμη δέν· jam din =
 ἐδῶ καί πολύ καιρό.
 Jauns, i ἀρ. Ἰανός.
 jubeo, jussi, jussum, ēre, 2 διατά-
 ζω, προστάζω.

jucundus, a, um εὐχάριστος, γλυ-
 κός.
 jugum, i, οὐδ. ράχη (βουνοῦ), ζυ-
 γός (σπλαβιάς).
 Julius, ii, ἀρ. Ἰούλιος.
 Juppīter, jovis, ἀρ. Δίας.
 jure, δίκαια.
 juro, āvi, ātum, āre, ὀρκίζομαι.
 jus, juris, οὐδ. δίκαιο.
 jus-jurandum, juris-jurandi, οὐδ.
 ὄρκος.
 jussus, us, ἀρ. τό βρίσκουμε μόνο
 στήν ἀφαιρ. ἐν. jussu = μέ δια-
 ταγή.
 justus, a, um, δίκαιος.
 junēnis, is, ἀρ. νέος, νεαρός.

L

labor, ōris, ἀρ. κούραση, ταλαι-
 πωρία, μόχθος.
 laboro, avi, atum, āre, 1 κοπιάζω,
 ἐργάζομαι.
 Lacaena, ae, θ. Σπαρτιάτισσα.
 Lacedaemonius, a, um, Λακεδαι-
 μόνιος· οὐσ. Lacedaemonii, o-
 rum, ἀρ. Λακεδαιμόνιοι.
 lacēro, āvi, atum, āre, 1 σπαράζω
 διασχίζω, κομματιάζω.
 lacrima, ae, θ. δάκρυ.
 lacrimo, āvi, ātum, āre, 1 δα-
 κρύζω, κλαίω.
 lacus, us, ἀρ. λίμνη.
 laetus, a, um, ἀστεῖος, εὐθυμος.
 Laocoon, ntis, ἀρ. Λαοκόων.
 lateo, ūi, ēre 2 κρύβομαι.

Latini, ōrum, ἄρ. Λατίνοι.
 Latinus, i, ἄρ. Λατίνος.
 Latium, ii, οὐδ. τό Λάτιο.
 Latana, ae, θ. ἡ Λητώ.
 latus, a, um, πλατύς.
 laudabilis, e, ἀξιέπαινος.
 laudo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπαινῶ,
 δοξάζω.
 laurus, i, θ. δάφνη.
 laus, laudis, θ. ἔπαινος.
 lectus, i, ἄρ. κρεβάτι.
 legātus, i, ἄρ. πρεσβευτής.
 legio, ōnis, θ. λεγεώνα· (στρα-
 τιωτικό σῶμα τῶν ἀρχαίων Ρω-
 μαίων μέ δύναμη 4.000-6.000
 πεζούς καί ἵππεῖς).
 lenio, īvi, καί ii, ītum, īre, 4 μα-
 λακώνω, ἀνακουφίζω.
 Lentūlus, i, ἄρ. Λέντουλος.
 Leonīdas, ae, ἄρ. Λεωνίδα.
 levitas, ātis, θ. κουφότητα, ἐλα-
 φρότητα.
 levo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνακου-
 φίζω.
 lex, legis, θ. νόμος.
 libenter, ἐπιρρ. μέ εὐχαρίστηση.
 liber, ĕra, ĕrum, ἐλευθερός, ἀπκαλ-
 λαγμένος.
 liber, bri, ἄρ. βιβλίον.
 libĕri, ōrum, ἄρ. τά παιδιά, οἱ
 ἀπόγονοι.
 libĕro, āvi, ātum, āre 1 ἐλευθερώ-
 νω.
 libertas, ātis, θ. ἐλευθερία.
 licet, licĕit, ĕre, 2 ἐπιτρέπεται
 ligneus, a, um, ξύλινος.

littĕrae, ārum, θ. γράμματα, ἐπι-
 στῆμες.
 litus, ōris, οὐδ. ἀκτή, παραλία.
 locus, i, ἄρ. τόπος, θέση.
 longinquus, a, um, μακρινός.
 longus, a, um, μακρός.
 lorīca, ae, θ. θώρακας.
 luctus, ūs, ἄρ. πένθος.
 lucus, i, ἄρ. ἱερό δάσος, ἄλσος.
 ludus, i, ἄρ. παιγνίδι· στόν πληθ. =
 ἄγῶνες.
 lupus, i, ἄρ. λύκος.
 luxuria, ae, θ. τρυφή, πολυτέλεια.
 Lydi, ōrum, ἄρ. Λυδοί.
 Lysander, dri, ἄρ. Λύσανδρος.

M

Maecĕnas, ātis, ἄρ. Μαϊκῆνας· πλου-
 σιος Ρωμαῖος, φίλος τοῦ αὐτο-
 κράτορα Αὐγούστου.
 magis, ἐπίρρ. περισσότερο.
 magistrātus, us, ἄρ. ἀρχή, ἐξου-
 σία· στόν πληθ. ἄρχοντες.
 magnitūdo, ĩnis, θ. μέγεθος.
 magnus, a, um, μέγας, πολὺς.
 Maharbal, ālis, ἄρ. Μαάρβας.
 major, jus, μεγαλύτερος· majores,
 um = πρόγονοι.
 malitia, ae, θ. κακία.
 malum, i, οὐδ. τό κακό.
 malus, a, um, κακός, φαῦλος.
 mando, āvi, ātum, āre, 1 παραγ-
 γέλνω· maudo memoriae = τυ-
 πῶνω, χαράζω στή μνήμη.
 manus, us, θ. χέρι· manum consĕ-

- ro = ἔρχομαι στά χέρια, συμπλέ-
κομαι, κάνω μάχη.
- Marāthon, ōnis, ἄρ. Μαραθῶνας.
- Marcius, ii, ἄρ. Μάρκιος.
- mare, is, οὐδ. θάλασσα.
- Marius, ii, ἄρ. Μάριος.
- mater, matris, θ. μητέρα.
- matrimonium, ii, οὐδ. γάμος.
- maximus, a, um, πάρα πολύ μεγά-
λος.
- Maxīmus, i, ἄρ. Μάξιμος.
- medicīna, ae, θ. ἰατρική.
- medīcus, i, ἄρ. γιατρός.
- Mediolānum, i, οὐδ. Μιλάνο.
- medītor, ātus sum, āri, 1 σκέ-
πτομαι.
- Medus, i, ἄρ. Μῆδος.
- mel, llis, οὐδ. μέλι.
- melior, us, καλύτερος.
- memor, ōris, αὐτός πού θυμᾶται.
- memoria, ae, θ. μνήμη.
- Menelāus, i, ἄρ. Μενέλαος.
- mensa, ae, θ. τραπέζι.
- meo, āvi, ātum, āre, 1 προχωρῶ,
ἔρχομαι, πορεύομαι.
- mercātor, ōris, ἄρ. ἔμπορος.
- mercātūra, ae, θ. ἐμπόριο.
- Mercurius, ii, ἄρ. Ἑρμῆς.
- mereo, ūi, ēre, 2. εἶμαι ἄξιος. me-
reo bene de aliquo = εὐεργετῶ,
ὠφελῶ κάποιον.
- Messenii, ōrum, ἄρ. Μεσσήνιοι.
- metuo, ūi, ēre, 3 φοβοῦμαι.
- metus, us, ἄρ. φόβος.
- meus, a, um, δικός μου.
- migro, āvi, ātum, āre, 1 πηγαίνω,
μεταβαίνω.
- miles, litis, ἄρ. στρατιώτης.
- militāris, e, πολεμικός· res mili-
tāres = οἱ πολεμικές ὑποθέσεις.
- militia, ae, θ. ἐκστρατεία.
- mille, χίλιοι· στὸν ἐνικό ἄκλιτο ἐπί-
θετο, στὸν πληθ. milia, um,
κλιτό οὐσιαστικό.
- Miltiādes, is, ἄρ. Μιλτιάδης.
- Mīnerva, ae, θ. Ἀθηνᾶ.
- minister, stri, ἄρ. ὑπηρέτης.
- ministra, ae, θ. ὑπηρέτρια.
- minimus, a, um, ἐλάχιστος.
- minor, us, μικρότερος.
- mīrus, a, um, θαυμαστός, ἀξιοθαύ-
μαστος.
- miser, ēra, erum, ἄθλιος, ἐλεεινός,
δυστυχησμένος.
- miserīcordia, ae, θ. οἴκτος, εὐ-
σπλαχνία.
- mito, misi, missum, ēre, 3 στέλ-
λω.
- modestus, a, um, συνετός, μυαλω-
μένος.
- modo, ἐπίρρ. μόνο.
- modus, i, ἄρ. τρόπος.
- moenia, um, οὐδ. τείχη.
- molestia, ae, θ. δυσχέρεια, ἐνό-
χληση.
- molestus, a, um, βαρύς, ἐνοχλητι-
κός.
- mollis, e μαλακός, ἀπαλός.
- moneo, ūi, itum, ēre, 2 προτρέπω,
συμβουλευώ.
- mons, ntis, ἄρ. βουνό.
- monstro, āvi, ātum, āre, 1 δείχνω.

monstrum, i, οὐδ. τέρας.
 morbus, i ἄρ. ἀρρώστια, ἀσθένεια.
 morior, mortuus sum, mori, 3 πε-
 θαίνω.
 moror, ātus sum, ari 1 χρονοτρι-
 βῶ, καθυστερῶ.
 mors, rtis, θ. θάνατος.
 morsus, us, ἄρ. τσίμπημα, δάγκωμα.
 mortalis, e, θνητός.
 moveo, movi, mōtum, ēre, 2 κινῶ.
 Mucius, ii, ἄρ. Μούκιος.
 mulier, ēris, θ. γυναίκα.
 multitūdo, inis, θ. πλῆθος.
 multo, āvi, ātum, āre, 1 τιμωρῶ
 multo exsilio, ἐξορίζω.
 multus, a um, πολὺς· ἡ αἰτίατ.
 multum καὶ ἡ ἀφαιρετικ. multo
 (ὅταν δηλώνουν σύγκριση) ἐπιρ.
 = πολὺ, πολὺ χρόνο.
 munio, īvi, ītum, īre, 4 ὀχυρώνω.
 muraena, ae, θ. σμέρνα (ψάρι).
 murus, i, ἄρ. τό τεῖχος.
 Muae, ārum, θ. Μοῦσες
 muto, āvi, ātum, āre, 1 ἀλλάζω,
 μεταβάλλω.

N

nam, συνδ. γιατί.
 nanciscor, nactus sum, nancisci,
 3 τυχαίνω.
 narro, āvi, ātrum, āre, 1 διηγοῦ-
 μαι.
 natio, onis, θ. ἔθνος.
 natus, a, um, αὐτός πού ἔγινε, πού
 γεννήθηκε.
 nauta, ae, ἄρ. ναύτης.
 navālis, e, ναυτικός· navalis pu-
 gna = ναυμαχία.
 navigiūm, ii, οὐδ. πλοῖο, καράβι.
 navigo, āvi, ātum, āre, 1 πλέω.
 navis, is, θ. πλοῖο.
 ne, ἐρωτημ. μῦριο στό τέλος τῆς
 λέξεως πού κάνει τήν ἐρώτηση =
 ἄραγε.
 ne, σύνδεσμος = μήπως, γιά νά μή-
 ne - quidem = οὔτε.
 necessarius, a, um, ἀναγκαῖος, ἀπα-
 ραίτητος.
 neco, āvi, ātum, āre, 1 σκοτώνω.
 nefarius, a, um, ἀνόσιος.
 negligo, ēxi, ectum, ēre, 3 παρα-
 μελῶ.
 nego, āvi, ātum, āre, 1 ἀρνοῦμαι.
 negotium, ii, οὐδ. ὑπόθεση, ἀσχο-
 λία.
 nemo, γενικ. nullius, δτικ., nemini,
 αἰτ. neminem, ἀφ. nullo, ἄρ. κα-
 νένας.
 Neptūnus, i ἄρ. Ποσειδῶνας.
 neque, καί nec, σύνδ. οὔτε, καί
 δέν.
 Nereus, i, ἄρ. Νηρέας (θεός τῆς
 θάλασσας)· κόρες του ἦταν οἱ
 Νηρηίδες.
 nescio, īvi καί ii, ītum, īre, 4
 ἀγνοῶ, δέ γνωρίζω.
 nihil, οὐδ. ἄκλιτο = τίποτε, μηδέν.
 nimis, ἐπίρρ. (πάρα) πολὺ.
 nisi, συνδ. ἐκτός ἄν, ἄν δέν.
 nobilis, e, εὐγενής, σπουδαῖος, γνω-
 στός.
 noceo, ūi, ītum, ēre, 2 βλέπω,

ζημιώνω.
 nomen, īnis, οὐδ. ὄνομα.
 nomino, āvi, ātum, āre, 1 ὀνομά-
 ζω.
 non, δέν.
 nondum, ὄχι ἀκόμῃ.
 nonne, ἐρωτηματικό μῆριον σέ εὐ-
 θεία ἐρώτηση = πῶς δέν;
 nonnullus, a, um κάποιος.
 nonus, a, um, ἕνατος.
 noster, stra, strum, δικός μου.
 notus, a, um, γνωστός.
 novem, ἑνέα.
 novus, a, um, καινούργιος, ἀσυνή-
 θιστος.
 nox, noctis, θ. νύχτα.
 nullus, a, um, κανένας.
 num, ἐρωτηματικό μῆριον· 1) σέ
 εὐθεία ἐρώτηση = μήπως, 2) σέ
 πλάγια ἐρώτηση = ἄν.
 Numa, ae, ἀρ. Νουμάς.
 numero, āvi, ātum, āre, 1 μετρῶ,
 ἀριθμῶ.
 numerus, i, ἀρ. ἀριθμός.
 nunc, ἐπίρρ. τώρα.
 nunquam, ἐπίρρ. ποτέ.
 nuntio, āvi, ātum, āre, 1 ἀναγ-
 γέλλω.
 nuntius, ii, ἀγγελιαφόρος.
 nuper, ἐπίρρ. πρίν ἀπό λίγο.
 nutrio, īvi, ītum, īre, 4 τρέφω.

O

oboedio, īvi, ītum, īre, 4 ὑπακούω.
 objicio, jeci, jectum, ěre, 3 ρίχνω.

obrũo, rūi, rūtum, ěre, σκεπάζω
 ἐντελῶς, κατακλύζω.
 obsecro, āvi, ātum, āre, 1 ἱκε-
 τεύω.
 obtempĕro, āvi, ātum, āre, 1 ὑπα-
 κούω.
 occasio, ōnis, θ. εὐκαιρία.
 occũro, āvi, ātum, āre, 1 κυρι-
 εύω.
 Octaviānus, i, ἀρ. Ὁκταβιανός.
 octo, ὀκτώ.
 oculus, i, ἀρ. τό μάτι.
 odium, ii, οὐδ. τό μίσος.
 officium, ii, οὐδ. καθήκον, ὑπο-
 χρέωση.
 olim, ἐπίρρ. κάποτε.
 omnis, e, ὅλος.
 omnĩno, ἐπίρρ. πάντως· omnĩno
 non, καθόλου.
 onĕro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιβα-
 ρύνω.
 opes, um, θ. πλοῦτος, θησαυροί,
 εὐπορία.
 oppĩdum, i, οὐδ. πόλη.
 opprĩmo, pressi, pressum, ěre, 3,
 καταπιέζω, καταστρέφω, μαται-
 ὶνω.
 oppugno, āvi, ātum, āre, 1 πο-
 λιορκῶ.
 optĩmus, a, um, ἄριστος.
 opto, āvi, ātum, āre, 1 εὐχομαι,
 παρακαλῶ, ἐπιθυμῶ.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 ora, ae, ἀκτή, παραλία.
 oraculum, i, μαντεῖο, χρησμός.
 oratio, ōnis, ὁ λόγος.

ornamentum, i, οὐδ. κόσμημα.
 orno, āvi, ātum, āre, 1 στολίζω.
 oro, āvi, ātum, āre, 1 παρακαλῶ.
 otīōsus, a, um, ἀργός, ἄπρακτος.
 Ovidius, ii, ἄρ. Ὀβίδιος.

P

P. = Publius, ii, ἄρ. Πόπλιος.
 Padus, i, ἄρ. Πάδος, ποτάμι τῆς Ἰταλίας.
 paene, ἐπίρρ. σχεδόν.
 paeniunsūla, ae θ. χερσόνησος.
 pagus, i, ἄρ. μεγάλο χωριό.
 paluster, stris, stre, βαλτώδης, ἐλώδης.
 pareo, ūi, ēre, 2 ὑπακούω.
 pario, pepēri, partum, ēre, 3 παρασκευάζω, παρέχω, γεννῶ.
 Paris, īdis, ἄρ. Πάρης.
 paro, āvi, ātum, āre, 1 παρασκευάζω, ἐτοιμάζω, παρέχω, προξενῶ.
 paro bellum = ἐτοιμάζω πόλεμο, ἐτοιμάζομαι γιά πόλεμο.
 pars, partis, θ. μέρος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascuum, i, οὐδ. βοσκή.
 pateo, ui, ēre, 2. ἀπλώνομαι, ἐκτείνομαι.
 pater, tris, ἄρ. πατέρας· patres, um = οἱ πατρίκιοι.
 patria, ae, θ. πατρίδα.
 patricii, ōrum, ἄρ. πατρίκιοι.
 patrius, a, um, πατρικός.
 Patrōclus, i, ἄρ. Πάτροκλος.
 paucus, a, um, (σχεδόν μόνο στόν

πληθυντικό) = λίγοι.
 paulātim, ἐπίρρ. λίγο - λίγο, σιγά-σιγά.
 paulo, ἐπίρρ. ἀφαιρτικ. λίγο paulo post = ὕστερα ἀπό λίγο.
 Paulus, i, ἄρ. Παῦλος.
 pauper, ēris, φτωχός.
 Pausanias, ae, ἄρ. Πausανίας.
 pax, pacis, θ. εἰρήνη.
 pecco, āvi, ātum, āre, 1 ἀμαρτάνω.
 pecunia, ae, θ. χρήματα, περιουσία.
 pedes, ītis, ἄρ. ὁ πεζός (στρατιώτης).
 pedester, stris, stre, πεζικός· corporiae pedestres = τό πεζικό.
 peditatus, us, ἄρ. πεζικό.
 pello, pepūli, pulsum, ēre, 3 ἀποκρούω.
 per, πρόθ. μέ αιτιατ. = κατά + αιτ. διαμέσου, σέ + αιτ.
 peregrīnus, a, um, ξένος.
 periculōsus, a, um, ἐπικίνδυνος.
 pericūlum, i, οὐδ. κίνδυνος.
 perītus, a, um, ἔμπειρος.
 permagnus, a, um, πολύ μεγάλος.
 permitto, mīsi, missum, ēre, 3 ἐπιτρέπω, παραδίνω.
 permultus, a, um, πάρα πολύς.
 pernicies, ēi, θ. καταστροφή.
 perniciōsus, a, um, καταστρεπτικός.
 Persae, ārum, ἄρ. Πέρσες.
 perterreo, ūi, ītum, ēre, 2 φοβίζω πολύ, κατατρομάζω.

perturbo, avi, atum, are, 1 ταραάζω.

pes, pedis, ἄρ. πόδι· pedibus = μέτά πόδια.

pessimus, a, um, πάρα πολύ κακός.

pestilentia, ae, θ. ἀρρώστια (ἐπιδημική).

peto, īvi, καί ii, ītum, ěre, 3 ζητῶ, παρακαλῶ.

pietas, atis, θ. εὐσέβεια.

piger, gra, grum, ἀργοκίνητος, νοθρός.

pilum, i, οὐδ. ἀκόντιο.

piscīna, ae, θ. ἰχθυοτροφεῖο.

piscis, is, ἄρ. ψάρι.

pius, a, um, εὐσεβής.

placeo, ūi, ītum, ěre, 2 ἀρέσω.

placo, avi, atum, āre, 1 ἐξιλεώνω, μαλακώνω.

planities, ēi, θ. πεδιάδα, κάμπος.

Plataeae, ārum, θ. Πλαταιές.

platānus, i, θ. πλάτανος.

plebs, plebis, θ. πλῆθος, πληβεῖοι.

plenus, a, um, γεμάτος.

plerumque, ἐπίρρ. τό πῖό πολύ.

poena, ae, θ. ποινή.

Poeni, ōrum, ἄρ. Καρχηδόνιοι.

Poenus, i, ἄρ. Καρχηδόνιος.

poëta, ae, ἄρ. ποιητής.

polliceor, citus sum, ceteri, 2 ὑπόσχομαι.

Pollio, ōnis, ἄρ. βλ. Vedius.

promīfer, ěra, ěrum, ὀπωροφόρος.

Pompējus, i ἄρ. Πομπήιος.

Pompilius, ii, ἄρ. Πομπίλιος.

pono, posūi, positum, ěre, 3 βάζω

τοποθετῶ· pono castra = στρατοπεδεύω.

porūlus, i, ἄρ. λαός.

porūlus, i, θ. λεύκα.

Porsenna, ae, ἄρ. Πορσήνας.

porto, āvi, ātum, āre, 1 φέρνω.

portus, us, ἄρ. λιμάνι.

posco, poposci, poscēre, 3 ζητῶ.

possum, potūi, posse, μπορῶ, ἔχω τή δύναμη.

post, πρόθ. μέ αίτιατ. = ὕστερα από κάτι.

postea, ἐπίρρ. ὕστερα.

postērus, μεταγενέστερος· postēro die, τήν ἐπόμενη μέρα.

postquam, σύνδ. χρον., ἀφοῦ.

postrēmo, ἐπίρρ. τελευταῖα, τέλος.

postulo, āvi, ātum, āre, 1 ἀπαιτῶ.

potens, ntis, δυνατός, ἰσχυρός, ἱκανός.

potentia, ae, δύναμη.

praebeo, būi, bītum, ěre, 2 παρέχω, δίνω.

praecceptum, i, οὐδ. συμβουλή.

praecipio, cēpi, cēptum, ěre, 3 προστάζω, δίνω διαταγή.

Praeclārus, a, um, ὀνομαστός, ἔνδοξος, σπουδαῖος.

praeda, ae, θ. λάφυρο.

praedīco, xi, ctum, ěre, 3 προλέγω.

praesidium, ii, οὐδ. φρουρά.

praesum, fui, esse, εἶμαι ἐπικεφαλής, ἀρχηγός.

praeter, πρόθ. μέ αίτιατ. = πλὴν, ἐκτός, παρά.

praeterea, ἐπίρρ. ἀκόμη.

praetervēhor, vectus sum, i, 3
περνῶ.

praetor, oris, ἄρ. πραιτόρας, στρα-
τηγός.

preces, precum, θ. παράκληση.

pretiōsus, a, um, πολύτιμος.

Priamus, i, ἄρ. Πρίαμος.

Priēna, ae, θ. Πριήνη.

primo, ἐπίρρ. πρῶτα πρῶτα.

primus, a, um, πρῶτος.

princeps, cīpis, ἄρ. ἡγεμόνας, ἄρ-
χηγός.

priscus, a, um, ἀρχαῖος.

Priscus, i, ἄρ. Πρίσκος.

priusquam, συνδ. προτοῦ νά...

privo, avi, atum, are, 1 στερῶ.

pro, πρόθ. μέ ἀφαιρτκ. = ἀντί για
κάτι, για κάτι, σύμφωνα μέ κάτι.

probo, āvi, ātum, āre, 1 ἐπιδοκι-
μάζω, παραδέχομαι.

probus, a, um, ἀγαθός, ἔντιμος.

procul, ἐπίρρ. μακριά.

proditor, ōris, ἄρ. προδότης.

proelium, ii, οὐδ. μάχη.

proficiscor, profectus sum, profi-
cisci, 3 πηγαίνω, προχωρῶ.

profiteor, fessus sum, eri, 2 ὁμο-
λογῶ, λέγω, ὑπόσχομαι.

prohibeo, būi, bītum, ēre, 2 ἐμπο-
δίζω.

promissum, i, οὐδ. ὑπόσχεση.

prope, προθ. μέ αίτιατ. = κοντά
σέ κάτι, ἤ σέ κάποιον.

propēro, āvi, ātum, āre, 1 τρέχω,
προχωρῶ βιαστικά, σπεύδω.

propinquus, a, um, αὐτός πού βρί-

σκεται κοντά, ὁ πλησίον, γειτο-
νικός.

propter, πρόθ. μέ αίτ. = ἐξαιτίας.

propterea, ἐπίρρ. γι' αὐτό.

propulso, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
κρούω, ἀπωθῶ.

provideo, vīdi, vīsum, ēre, 2 προ-
βλέπω.

provincia, ae, θ. ἐπαρχία.

prudens, ntis, συνετός, μυαλωμένος.

prudenter, ἐπίρρ. μέ σύνεση, μέ
φρόνηση.

prudentia, ae, θ. σύνεση, φρόνη-
ση.

Prusia, ae, ἄρ. ὁ Προυσίας.

publicus, a, um, δημόσιος.

puella, ae, θ. κορίτσι.

puer, ěri, ἄρ. παιδί, δοῦλος.

pugna, ae, μάχη.

pugno, āvi, ātum, āre, 1 μάχομαι,
πολεμῶ.

pucher, chra, chrum, ὠραῖος.

pulchitūdo, inis, θ. ὠραιότητα.

Punīcus, a, um, Καρχηδονιακός.

punio, īvi, ītum, īre, 4 τιμωρῶ.

puto, āvi, ātum, āre, 1 νομίζω.

Pyrenaei, ōrum, ἄρ. τά Πυρηναῖα.

Pythagōras, ae, ἄρ. Πυθαγόρας, με-
γάλος σοφός τῆς ἀρχαιότητος ἀπό
τή Σάμο (572 - 500 π.Χ.).

Q

quadragesīmus, a, um, τεσσαρα-
κοστός.

quadringentesīmus, a, um, τετρα-

κοσιοστός.
 quaero, sīvi, sītum, ěre, 3 ρωτῶ.
 quaestor, ōris, ἄρ. ταμίας.
 qualis, e, αὐτός πού, πού.
 quam, ἐπίρρ. 1) μέ ἐπίθετο = πόσο
 πολύ· 2) μετά ἀπό συγκριτικό =
 παρά, ἀπ' ὅ,τι.
 quamdiu, ἐπίρρ. ὅσο (χρόνο).
 quamquam, συνδ., ἄν καί.
 quantus, a, um, πόσος.
 quartus, a, um, τέταρτος.
 quasi, ἐπίρρ. ὅπως ἀκριβῶς.
 quattuor, τέσσερες, α.
 -que, ἐγκλιτ. καί
 qui? quae? quod? ποιός; τί;
 qui, quae, quod, αὐτός πού, πού.
 quia, συνδ. γιατί, ἐπειδή.
 quicumque, quaecumque, quod-
 cumque = ὅποιοςδήποτε.
 quidam, quaedam, quiddam ἢ
 quoddam, κάποιος, κάτι.
 quiētus, a, um, ἥσυχος.
 quindĕcim, δέκα πέντε.
 quingentesimus, a, um, πεντακο-
 σιοστός.
 quingenti, ae, a, πεντακόσιοι.
 quinquagesimus, a, um, πεντηκο-
 στός.
 quinque, πέντε.
 quintus, a, um, πέμπτος.
 quis? quid? ποιός; τί;
 quod, σύνδ. γιατί, ἐπειδή.
 quomīnus, συνδ. πού μπαίνει (ἀντί
 τοῦ ne) ὕστερα ἀπό ῥήματα πού
 σημαίνουν ἐμπόδιο = γιά νά μή,
 ὥστε νά μή.

quomodo, ἐπίρρ. μέ ποιόν τρόπο,
 πῶς.
 quondam, ἐπίρρ. κάποτε.
 quoniam, συνδ. ἐπειδή.
 quoque, συνδ. πού μπαίνει στό τέλος
 τῶν λέξεων, καί, ἀκόμη.
 quotannis, ἐπίρρ. κάθε χρόνο
 quoties, ἐπίρρ. ὅσες φορές, κάθε
 φορά.

R

rapio, rapūi, raptum, ěre, 3 ἄρ-
 πάζω, σέρνω.
 raptō, āvi, ātum, āre, 1 ἀρπάζω
 raptus, a, um, ἀρπαγμένος.
 raro, ἐπίρρ. σπάνια.
 ratio, ōnis, θ. τρόπος.
 recito, āvi, ātum, āre, 1 διαβάζω.
 recuperō, āvi, ātum, āre, 1 ξανα-
 παίρνω, ξανακερδίζω, παίρνω πί-
 σω.
 reditus, us, ἄρ. ἐπιστροφή, γυρι-
 σμός.
 redūco, xi, ctum, ěre, 3 ἐπανα-
 φέρω, ξαναφέρνω.
 regīna, ae, θ. βασίλισσα.
 regio, onis, θ. χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regnum, i, βασιλείο.
 rego, xi, ctum, ěre, 3 κυβερνῶ,
 διοικῶ.
 relĕgo, āvi, ātum, āre, 1 ἐξορίζω.
 religo, āvi, ātum, āre, δένω (κά-
 ποιον).
 reliquiae, ārum, θ. ἀπομεινάρια, λεί-
 ψανα.

reliquus, a, um, ὑπόλοιπος.
 remedium, ii, οὐδ. φάρμακο, γι-
 ατρικό.
 remīgro, āvi, ātum, āre, 1 ἐπι-
 στρέφω.
 Remus, i, ἄρ. Ρέμος.
 renovo, āvi, ātum, āre, 1 ἀνανεώ-
 νω, ξαναρχίζω.
 reperio, repperi, pertum, ire 4 βρί-
 σκω.
 repēto, īvi, itum, ěre, 3 ἀπαιτῶ·
 repeto poenas ab aīquo = τι-
 μωρῶ κάποιον.
 repudio, āvi, ātum, āre, 1 ἀπο-
 δοκιμάζω.
 res, rei, θ. πράγμα· res adversae =
 ἀτυχίες· res bellīca = οἱ πολε-
 μικές ὑποθέσεις· res militāris =
 τά πολεμικά· res publica = πολι-
 τεία· res secundae = εὐτυχίες.
 respondeo, spondi, sponsum, ěre,
 2 ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι.
 restituo, stitūi, stitūtum, ěre, 3
 ἐπανορθώνω, ἀποκαθιστῶ, ξανα-
 στηλώνω.
 revēra, ἐπίρρ. πραγματικά, στ' ἀλή-
 θεια.
 revōco, āvi, ātum, āre, 1 ἐπανα-
 φέρω, ἀνακαλῶ, παίρνω πίσω.
 rex, regis, ἄρ. βασιλιάς.
 rogo, āvi, ātum, āre, 1) παρακαλῶ·
 2) rogo legem, προτείνω νόμο.
 rogus, i, ἄρ. φωτιά.
 Roma, ae, θ. Ρώμη.
 Romanus, a, um, Ρωμαϊκός.
 Romanus, i, ἄρ. Ρωμαῖος.

Romūlus, i, ἄρ. Ρωμύλος.
 rosa, ae, θ. τριαντάφυλλο.
 ruo, rui, rutum, ěre 3, ὀρμῶ.
 rusticus, a, um, ἀγροτικός.
 rutilus, a, um, ξανθός.

S

Sabīna, ae, θ. Σαβίνη.
 Sabīnus, i, ἄρ. Σαβίνος.
 sacer, era, crum, ιερός.
 sacrificatio, ōnis, θ. θυσία.
 sacrificium, ii, οὐδ. θυσία.
 sacrifico, āvi, ātum, āre, 1 θυσιά-
 ζω.
 saecūlum, i, οὐδ. αἰώνας.
 saepe, ἐπίρρ. πολλές φορές.
 saevio, ii, itum, ire, 4 εἶμι ἔξω
 φρενῶν, μαριάζω.
 saevus, a, um, ἄγριος.
 sagitta, ae, θ. βέλος.
 saguntum, i, οὐδ. Σάγουντο (ἄρ-
 χία πόλη τῆς Ἰσπανίας).
 Salāmis, īnis, θ. Σαλαμίνα.
 salūber, bris, bre, ὑγιεινός.
 salutāris, e, σωτήριος, χρήσιμος.
 salūto, āvi, ātum, āre, 1 χαιρετίζω.
 salveo, ěre, 2 χρησιμοποιεῖται μόνο
 ἢ προστ. γιά χαιρετισμό (salve
 = χαῖρε).
 Samnītes, tum, ἄρ. Σαμνίτες (λαός
 τῆς κάτω Ἰταλίας).
 sano, avi, atum, āre, 1 θεραπεύω.
 sanus, a, um, ὑγής, γερός.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapientia, ae, θ. σοφία.

Sardes, ium, Σάρδεις.

Sarpēdon, ōnis, ἄρ. Σαρπηδών, βασιλιάς τῶν Λυκίων.

satis, ἐπίρρ. ἀρκετά, ἀρκετό, satis est, ἀρκεῖ.

Saturnus, i, Κρόνος.

saxum, i, οὐδ. πέτρα.

Scaevōla, ae, ἄρ. Σκαιβόλας.

scelus, ĕris, οὐδ. ἔγκλημα, ἀνοσιούργημα.

schola, ae, σχολεῖο.

scio, scīvi, scītum, scīre, 4 γνωρίζω, ξέρω.

Scipio, ōnis, ἄρ. Σκιπίωνας.

scriba, ae, ἄρ. γραφέας.

scriptor, oris, ἄρ. συγγραφέας.

scutum, i, οὐδ. ἀσπίδα.

secum = cum se, μαζί του.

secundus, a, um, δεύτερος, εὐνοϊκός· planities secunda = πεδιάδα κατάλληλη· secundus ventus = εὐνοϊκός άνεμος· secunda fortuna = εὐνοϊκή τύχη.

sed, συνδ. ἀλλά· sed etiam = ἀλλά και.

sedeo, sedi, sessum, ĕre, 3 κάθομαι.

seditio, ōnis, θ. στάση, ἐπανάσταση

sedūlus, a, um, πρόθυμος, ἐργατικός.

semel, ἐπίρρ. ἀριθ. μιὰ φορά.

semper, ἐπίρρ. πάντοτε.

senātor, ōnis, συγκλητικός.

senātus, us, ἄρ. σύγκλητος.

senex, senis, ἄρ. γέρος (σέ βαθιά γεράματα).

sententia, ae, θ. γνώμη· mea sententia = κατά τή γνώμη μου.

sentio, sensi, sensum, ĩre, 4 καταλαβαίνω, ἔννοῶ.

sepāro, āvi, ātum, āre, 1 χωρίζω.

septem, ἐφτά.

septendĕcim, δεκαεφτά.

septimŭs, a, um, ἑβδομος.

septingentesimŭs, a, um, ἑπτακοσιοστός.

septuagesimŭs, a, um, ἑβδομηκοστός.

sequor, secūtus, sum, sequi 3 ἀκολουθῶ.

sermo, ōnis, ἄρ. λόγος.

servio, ĩvi, ĩtum, ĩre, 4 εἶμαι δοῦλος, ὑπηρετῶ σάν δοῦλος.

servītus, tūtis, θ. δουλεία, σκλαβιά.

Servius, ii, ἄρ. Σέρβιος.

servo, āvi, ātum, āre, 1 σώζω, διατηρῶ.

servus, i, ἄρ. δοῦλος.

severitas, ātis, θ. αὐστηρότητα.

sevĕrus, a, um, αὐστηρός.

sex, ἕξι.

sexagesimŭs, a, um, ἑξηκοστός.

sextus, a, um, ἕκτος.

si, συνδ. ἄν.

sic, ἐπίρρ. ἔτσι.

Sicilia, ae, θ. Σικελία.

sileo, ūi, ĕre, 2 σιωπῶ.

silva, ae, θ. δάσος.

simīlis, e, ὅμοιος.

simulacrum, i, οὐδ. ὁμοίωμα, εἰκόνα, ἄγαλμα.

sine, προθ. μέ ἀφαιρτ. χωρίς + αἰτ.

singuli, ae, a, ἕνας - ἕνας.
 sinister, stra, strum, ἄριστερός.
 Sirēnes, um, θ. Σειρῆνες.
 situs, a, um, πού βρίσκειται· situs
 sum βρίσκομαι.
 socius, ii, ἄρ. σύμμαχος, φίλος, ὁ-
 παδός.
 Socrātes, is, ἄρ. Σωκράτης.
 soleo, solūtus, sum, ēre, 2 συνη-
 θίζω.
 solum, i, οὐδ. ἔδαφος· aequo solo =
 κατεδαφίζω, γκρεμίζω.
 solus, a, um, μόνος· solum, ἐπίρρ.
 μόνο. non solum = ὄχι μόνο.
 solvo, solvi, solūtum, ēre, 3 λύνω,
 ἀπελευθερώνω.
 somnus, i, ἄρ. ὕπνος.
 sonitus, us, ἄρ. ἤχος.
 Sparta, ae, θ. Σπάρτη.
 spatium, ii, οὐδ. διάστημα.
 species, ēi, θ. μορφή, ὄψη· specie =
 κατά τό φαινόμενο, φαινομενικά.
 specto, āvi, ātum, āre, 1 βλέπω,
 παρατηρῶ.
 spero, avi, atum, are, 1 ἐλπίζω.
 spes, spei, θ. ἐλπίδα.
 spiro, āvi, ātum, āre, ἀναπνέω,
 ζῶ.
 statim, ἐπίρρ. ἀμέσως.
 statua, ae, θ. ἄγαλμα.
 sto, steti, statum, āre, 1 στέκο-
 μαι, εἶμαι.
 strenuus, a, um, δραστήριος.
 strepitus, us, ἄρ. κρότος, θόρυβος.
 studeo, dui, ēre, 2 προσπαθῶ.
 stultus, a; um, ἀνόητος.

suadeo, suāsi, suāsum, ēre, 2 πεί-
 θω, συμβουλευῶ.
 suāvis, e, γλυκός, εὐχάριστος, ὠφέ-
 λιμος.
 sub, πρόθ. μέ αιτ. = γύρω ἀπό κάτι,
 σχετικά μέ κάτι.
 subīgo, bēgi, bactum, ēre, 3 ὑπο-
 δουλώνω.
 subīto, ἐπίρρ. ξαφνικά.
 Suēbi, ōrum, ἄρ. Σουῆβοι (γερμα-
 νικό ἔθνος).
 sui, sibi, se, ἀντων. αὐτοπαθ. τοῦ
 ἑαυτοῦ του, τῶν ἑαυτῶν τους.
 Sulla, ae, ἄρ. Σύλλας.
 sum, fui, esse, εἶμαι.
 summa, ae, θ. τό σύνολο· summa
 imperii = ἀρχηγία, ἡγεμονία.
 summus, a, um, ἀνώτατος, ὁ μεγα-
 λύτερος.
 superbia, ae, θ. ὑπερηφάνεια.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 superbus, i, ἄρ., Σούπερβος.
 supēro, āvi, ātum, āre, νικῶ, ἐπι-
 κρατῶ.
 supersum, fui, esse, ἀπομένω, ἐπι-
 ζῶ.
 supplicium, ii, οὐδ. τιμωρία καί
 μάλιστα ὁ θάνατος.
 supra, ἐπίρρ. παραπάνω.
 supra, προθ. μέ αιτ. πάνω ἀπό + αιτ.
 sustento, āvi, ātum, āre, 1 ὑπο-
 μένω.
 sustineo, tini, tentum, ēre 2 ὑπο-
 μένω.
 suus, a, um, ὁ δικός του, ἡ δική
 του, τό δικό του.

T

taceo, ūi, ĭtum, ěre, 2 σιωπῶ.
 talis, e, τέτοιος, παρόμοιος.
 tam, ἐπίρρ. τόσο (πολύ).
 tamen, σύνδ. ὅμως.
 tandem, ἐπίρρ. ἐπιτέλους.
 tantus, a, um, τόσο μεγάλος.
 Tarquinius, ii, ἄρ. Ταρκύνιος.
 taurus, i, ἄρ. ταῦρος.
 Tellus, i, ἄρ. Τέλλος.
 telum, i, οὐδ. βέλος· πλ. tela, ὄrum = ὄπλα ἐπιθετικά (ἀντίθ. arma, ὄrum).
 templum, i, οὐδ. ναός.
 tempto, avi, atum, are, ἐπιχειρῶ, προσπαθῶ.
 tempus, ὄris, οὐδ. χρόνος, καιρός.
 Tenēdus, i, θ. Τένεδος.
 teneo, tenui, tentum, ěre, 2 κρατῶ, ἔχω, διατηρῶ· memoria teneo = κρατῶ στή μνήμη, θυμᾶμαι.
 ter, ἐπίρρ. τρεῖς φορές.
 Terentius, ii, ἄρ. Τερέντιος.
 tergum, i, οὐδ. πλάτη· terga verto = στρέφω τὰ νῶτα, τρέπομαι σέ (ἄτακτη) φυγή.
 termino, āvi, ātum, āre, 1 τελειώνω.
 terra, ae, θ. γῆ, χώρα.
 terreo, rūi, rĭtum, ěre, 2 τρομάζω, φοβίζω, ταράζω.
 terribilis, e, φοβερός.
 terror, ὄris, ἄρ. τρόμος.
 tertius, a, um, τρίτος.
 testamentum, i, οὐδ. διαθήκη.

Teutoni, ὄrum, ἄρ. Τεύτονες.
 Themistōcles, is, ἄρ. Θεμιστοκλής.
 Thermopylae, ārum, οἱ Θερμοπύλες.
 Ti = Tiberius, ii, ἄρ. Τιβέριος.
 Tiberĭnus, a, um, αὐτός πού ἀνήκει στόν Τιβερη.
 Ticĭnus, i, ἄρ. Τίκινος (παραπόταμος τοῦ Πάδου).
 timeo, ūi, ěre, 2 φοβοῦμαι.
 timor, ὄris, ἄρ. φόβος.
 tolĕro, āvi, ātum, āre, 1 ὑπομένω, ἀνέχομαι.
 tormentum, i, οὐδ. βασανιστήριο.
 totus, a, um, ὅλος, ὀλόκληρος.
 tranquillitas, ātis, θ. γαλήνη, νηνεμία.
 tranquillus, a, um, ἥσυχος, ἀτάραχος.
 transgredior, gressus sum, i, 3 διαβαίνω, διαπλέω.
 transporto, āvi, ātum, āre, 1 μεταφέρω.
 Trasimĕnus, i, ἄρ. Τρασιμένη (λίμνη τῆς Ἐτρουρίας).
 tres, tria, τρεῖς, τρία.
 tribūnus, militum, χιλίαρχος.
 tribūnus plebis, δήμαρχος.
 tribunus, i = δήμαρχος.
 tricesĭmus, a, um, τριακοστός.
 tristis, e, θλιβερός.
 triumphātor, ὄris, ἄρ. θριαμβευτής.
 triumpho, āvi, ātum, āre, 1 θριαμβεύω.
 Troja, θ. Τροία.

Trojanus, a, um, Τρωικός· Tro-
jani, ōrum = Τρωῆες.

tu = σύ.

tueor (tutatus sum), ēri, 2 δια-
σώζω, προσφυλάγω.

Tullius, ii, ἄρ. Τύλλιος.

Tullus, i, ἄρ. Τύλλος.

tum, ἐπίρρ. τότε, ἔπειτα.

turpis, e, αἰσχρός.

tutor, tātus, sum, tārī, 1 προστα-
τεύω.

tutus, a, um, ἀσφαλισμένος.

tuus, a, um, δικός σου.

Tyrii, ōrum, ἄρ. Τύριοι (κάτοικοι
τῆς Τύρου πού ἦταν πόλη τῆς
Συρίας).

Tyrrhēnus, a, um, Τυρρηνικός.

Tyrtaeus, i, ἄρ. Τυρταῖος.

U

ubi? ἐπίρρ. πού;

ubi, ἐπίρρ. ὅπου.

Ulixes, is, ἄρ. Ὀδυσσεύς.

ultimus, a, um, τελευταῖος.

umbra, ae, θ. σιά.

umērus, i, ἄρ. ὤμος.

unda, ae, θ. κύμα.

unde, ἐπίρρ. ἀπ' ὅπου.

undesexagesīmus, a, um, πεντη-
χοστός ἑνατος.

universus, a, um, ὅλος, ὀλόκληρος

unquam (ὅταν προηγεῖται ἄρνηση)
ποτέ.

unus, a, um, ἕνας, μόνος· una
cum = μαζί μέ.

urbs, bis, θ. πόλη.

ursus, i, ἄρ. ἀρκούδα.

usque ad, μέχρι, ὡς.

ut,νά, γιά νά, καθώς, ὥστε.

uter, utra, um, ποιός ἀπ' τούς δύο·

utrum — an ποιό ἀπ' τά δύο — ἤ.

uterque, utrāque, utrumque, καί

οἱ δύο (καί ὁ ἕνας καί ὁ ἄλλος).

utilis, e, ὠφέλιμος.

utinam, μακάρι, εἴθε.

utor, usus sum, uti, 3 μεταχειρί-
ζομαι.

uva, ae, θ. σταφύλι.

V

valde, ἐπίρρ. πάρα πολύ.

valeo, lūi, ēre, 2 ὑγιαίνω, εἶμαι
καλά.

valetūdo, īnis, θ. κατάσταση ὑγείας.

bona valetūdo, ὑγεία.

validus, a, um, δυνατός, ρωμαλέος.

vallum, i, οὐδ. χαράκωμα, πρόχωμα.

varius, a, um, πολύμορφος, ποικί-
λος, διαφορετικός.

vas, vasis. οὐδ. ἀγγεῖο· ὁ πληθ.

μόνο στή β' κλίση, vasa, ōrum.

vasto, āvi, ātum, āre, 1 λεηλατῶ,
ἐρημώνω.

vates, is, ἄρ. μάντης.

Vedius Pollio, ἄρ. Βῆδιος Πολλίων,
πλούσιος Ρωμαῖος ἱππέας.

vehēmens, ntis, ὀρμητικός, ἰσχυ-
ρός, σφοδρός.

velut, ἐπίρρ. ὅπως ἀκριβῶς.

venēnum. i, οὐδ. δηλητήριο.

- venio, veni, ventum, ire, 4 έρχομαι, πηγαίνω.
 venor, ātus sum, āri 1 κυνηγώ.
 ventus, i, άρ. άνεμος.
 Venus, έris, θ. Άφροδίτη.
 verbum, i, ούδ. λόγος, λέξη.
 vereor, rītus sum, rēri, 2 φοβοῦμαι.
 Vergilius, ii, άρ. Βεργίλιος.
 veritas, ātis, θ. αλήθεια.
 vero, σύνδ. αλλά, όμως.
 Verona, ae, θ. Βερόνα.
 verto, rti, rsum, έρε, 3 στρέφω.
 verto terga, στρέφω τὰ νῶτα (τήν πλάτη)· τρέπομαι σέ (άτακτη) φυγή.
 verum, i, ούδ., τό αλήθινό.
 vesper, έri, άρ. τό τέλος τής ημέρας, έσπέρα.
 Vesta, ae, θ. Έστία.
 vester, stra, strum, δικός σου (δικός σας).
 vestimentum, i, ούδ. ρούχο, φόρεμα.
 vestio, ivi, itum, ire, 4 ντύνω, σκεπάζω.
 Vettōnes, um, άρ. Βέττωνες, έθνος τής Ίσπανίας.
 vetus, teris, παλαιός, άρχαίος.
 vexo, āvi, ātum, āre, 1 βλάπτω, κακοποιῶ, βασανίζω, ρημάζω.
 via, ae, όδός, δρόμος.
 vicinus, a, um, γειτονικός.
 victor, ōris, άρ. νικητής.
 victoria, ae, θ. νίκη.
 victus, us, άρ. τά αναγκαῖα, τά άπαραίτητα για τή ζωή.
 vicus, i, άρ. μεγάλο χωριό, κωμόπολη.
 video, vidī, visum, έρε, 2. βλέπω παθ. videor, visus sum, έri, φαίνομαι.
 viginti, είκοσι.
 villa, ae, έξοχική κατοικία.
 vincio, nxi, nctum, ire, 4 δένω, δεσμεύω.
 vinco, vīci, victum, έρε, 3 νικῶ.
 vinculum, i, ούδ. δεσμός, αλυσίδα.
 vinum, i, ούδ. κρασί.
 visio, āvi, ātum, āre, 1 βιάζω, κακοποιῶ, βλάπτω.
 vir, viri, άρ. άντρας.
 virgo, gīnis, θ. παρθένα.
 vis, αιτ. vim, άφ. vi· πληθ. vires, virium, κ.τ.λ. θ. δύναμη.
 visito, āvi, ātum, āre 1 επισκέπτομαι.
 vita, ae, θ. ζωή.
 vitupero, āvi, ātum, āre, 1 κατηγόρῶ.
 voco, āvi, ātum, āre, 1 καλῶ, προσκαλῶ.
 voluntas, ātis, θ. θέληση.
 vox, vocis, θ. φωνή.
 vulnēno, āvi, ātum, āre, 1 πληγώνω.
 vulnus, neris, ούδ. τραῦμα, πληγή, χτύπημα.
 vultus, us, άρ. όψη, πρόσωπο.

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ
ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΚΟΠΕΣ

A'. Αφαιρετική.

1. 'Αφαιρετική τοῦ ὀργάνου. Περικοπές : 1, 3 - 11, 13, 17, 18, 20, 21, 23 - 25, 27, 28, 31 - 37.
2. 'Αφαιρετική πού δηλώνει ιδιότητα. Περικοπές : 15, 17, 18, 20, 23, 26, 28, 29, 38, 41, 44.
3. 'Αφαιρετική τοῦ τρόπου. Περικοπές : 14, 25, 28, 39, 46, 48
4. 'Αφαιρετική πού δηλώνει τό ποιητικό αίτιο: Περικοπές : 16, 17, 18, 20, 22, 23, 27, 38, 40, 42, 44, 45.
5. 'Αφαιρετική πού δηλώνει τό αναγκαστικό αίτιο. Περικοπές: 12, 13, 15, 23, 33.
6. 'Αφαιρετική τῆς ἀναφορᾶς. Περικοπές : 11, 13, 26, 28, 33, 47.
7. 'Αφαιρετική τοῦ χρόνου. Περικοπές: 28, 29, 32, 33, 37 - 41, 43, 46, 47, 52, 54.

B'. Προθέσεις.

1. a ἢ ab Περικοπές : 16, 18, 20, 23, 25, 28, 31.
2. ad Περικοπές : 8, 11, 12, 16, 17, 20, 21, 30.
3. ante. Περικοπές : 3, 9, 19, 25, 32.
4. apud. Περικοπές : 10, 14, 21, 26, 38, 46.
5. cum. Περικοπές : 11-13, 15-18, 22-25, 28.
6. de. Περικοπές : 32, 39.
7. ex. Περικοπές : 2, 9, 11-13, 17, 18, 20, 22-24, 48.
8. in. Περικοπές : 1, 3-5, 9-18.
9. inter. Περικοπές : 8, 10, 13, 30, 43.
10. post. Περικοπές : 9, 16, 18, 25, 32.
11. pro. Περικοπές : 9, 14, 19, 33, 37, 38, 39.

Γ'. Σύνδεσμοι.

1. cum. α) χρονικός. Περικοπές : 11, 12, 16, 17, 23, 24, 28, 36, 39, 40, 52, 54.
β) Αίτιολογικός. Περικοπές : 11, 12, 14, 18, 21, 49, 50.
2. postquam. Περικοπές : 18, 27 - 29, 37, 43.
3. quod. (αίτιολογικός) Περικοπές : 8, 11, 15, 23, 27, 31, 39.
4. ut. α) τελικός. Περικοπές : 11, 12, 15, 21 - 23, 26, 28, 35, 37, 38, 40, 41, 53.
β) ἀποτελεσματικός. Περικοπές : 11, 19, 22, 48, 52, 53.
5. ne. (τελικός). Περικοπές : 11, 19, 22, 48, 52, 53.
6. si. Περικοπές : 9, 11, 13, 14, 16, 20, 22, 24.
7. nisi. Περικοπές : 9, 12, 16, 42, 49, 50.
8. quamquam. Περικοπές : 7, 8, 27, 33, 37, 39.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΕΤΑΣ

Α. Αποστολές	
1. Αποστολή του Διευθυντή	27, 28, 29, 30
2. Αποστολή του Υποδιευθυντή	30, 31, 32
3. Αποστολή του Γραμματέα	32, 33, 34, 35
4. Αποστολή του Επιστημονικού Υποδιευθυντή	35, 36, 37, 38, 39
5. Αποστολή του Επιστημονικού Υποδιευθυντή	39, 40, 41, 42
6. Αποστολή του Επιστημονικού Υποδιευθυντή	42, 43, 44, 45
7. Αποστολή του Επιστημονικού Υποδιευθυντή	45, 46, 47, 48
Β. Προβλεπόμενα	
1. Προβλεπόμενα	48, 49, 50, 51
2. Προβλεπόμενα	51, 52, 53, 54
3. Προβλεπόμενα	54, 55, 56, 57
4. Προβλεπόμενα	57, 58, 59, 60
5. Προβλεπόμενα	60, 61, 62, 63
6. Προβλεπόμενα	63, 64, 65, 66
7. Προβλεπόμενα	66, 67, 68, 69
8. Προβλεπόμενα	69, 70, 71, 72
9. Προβλεπόμενα	72, 73, 74, 75
10. Προβλεπόμενα	75, 76, 77, 78
11. Προβλεπόμενα	78, 79, 80, 81
Γ. Σύντομο	
1. Σύντομο	81, 82, 83, 84
2. Σύντομο	84, 85, 86, 87
3. Σύντομο	87, 88, 89, 90
4. Σύντομο	90, 91, 92, 93
5. Σύντομο	93, 94, 95, 96
6. Σύντομο	96, 97, 98, 99
7. Σύντομο	99, 100, 101, 102
8. Σύντομο	102, 103, 104, 105
9. Σύντομο	105, 106, 107, 108
10. Σύντομο	108, 109, 110, 111
11. Σύντομο	111, 112, 113, 114

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 — 2. Πρώτη κλίση. Ἐνεστώτας τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
3. Πρώτη κλίση. Παρατατικός τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
4. Γιά ἐπανάληψη.
- 5 — 7. Οὐσιαστικά δευτέρως κλίσεως σέ - us καί - um. Ἐπίθετα δευτέρως κλίσεως σέ - us, - a, - um.
8. Παρακείμενος καί Ὑπερσυντέλικος τῆς ὀριστικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
9. Ἐνεστώτας τῆς Προστατικῆς καί οἱ μέλλοντες τῆς ὀριστικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
10. Οὐσιαστικά δευτέρως κλίσεως σέ - er καί - ir. Ἐπίθετα δευτέρως κλίσεως σέ - er, (ē)ra, (ē)rum.
- 11 — 12. Ἐνεστώτας καί Παρακείμενος τοῦ ἀπαρεμφάτου τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας. Οἱ χρόνοι τῆς ὑποτακτικῆς τῆς ἐνεργητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 13 — 14. Τό βοηθητικό esse.
15. Σύνθετα τοῦ esse.
16. Τέταρτη κλίση. Οἱ τύποι πού σχηματίζονται ἀπό τό θέμα τοῦ ὑπίου τῆς παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
17. Πέμπτη κλίση.
18. Γιά ἐπανάληψη.
- 19 — 20. Οἱ τύποι πού σχηματίζονται ἀπό τό θέμα τοῦ Ἐνεστώτα τῆς Παθητικῆς φωνῆς τῆς πρώτης συζυγίας.
- 21 — 22. Δεύτερη συζυγία. Ἐνεργητική φωνή.
23. Δεύτερη συζυγία. Παθητική φωνή.
- 24 — 25. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως, ἀρσενικά.
- 26 — 27. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως, θηλυκά.
28. Οὐσιαστικά τρίτης κλίσεως, οὐδέτερα.
29. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως σέ - is, - e.
30. Ἐπίθετο τρίτης κλίσεως σέ - er, (ē)ris, (ē)re.
31. Ἐπίθετα τρίτης κλίσεως μονοκτάληκτα.
32. Γιά ἐπανάληψη.
33. Ὁμαλή σύγκριση ἐπιθέτων.
34. Ἀνώμαλη σύγκριση ἐπιθέτων.
35. Προσωπικές καί κτητικές ἀντωνυμίες.
- 36 — 37. Δεικτικές ἀντωνυμίες.
38. Ἀναφορικές καί ἐρωτηματικές ἀντωνυμίες.
39. Γιά ἐπανάληψη.
- 40 — 42. Τέταρτη συζυγία.
43. Ἀριθμητικά.
- 44 — 46. Τρίτη συζυγία.
- 47 — 49. Ρήματα τρίτης συζυγίας σέ - io.
- 50 — 52. Ρήματα ἀποθετικά καί ἡμιαποθετικά.
- 53 — 54. Γιά ἐπανάληψη.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ (ΙΤΥΣΣΕ)



024000020146

ΕΚΔΟΣΗ ΚΣΤ', 1979 (IV) - ΑΝΤΙΤΥΠΑ 65.000 - ΣΥΜΒΑΣΗ 3192/ 14.3.79

Έκτύπωση - Π. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Βιβλιοδεσία - ΑΦΟΙ ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΥ Ε.Ε.

